

**Протокол общественных слушаний в форме открытого собрания
по материалам документов для получения экологического разрешения на
воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум**

1. Наименование местного исполнительного органа административно-территориальной единицы (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения) или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), на территории которого осуществляется деятельность, или на территорию которого будет оказано влияние: ГУ «Аппарат акима Акжальского сельского округа Жарминского района области Абай».

2. Предмет общественных слушаний: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум.

3. Наименование уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения) или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), в адрес которого направлены материалы, выносимые на общественные слушания: РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» при МЭПР РК, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай».

4. Местонахождение намечаемой деятельности: область Абай, Жарминский район, Акжальский с. о. Координаты участка намечаемой деятельности: 1) 49 06`28.5629"сш, 81 33`14.0970"вд; 2) 49 06`30.0168"сш, 81 33`14.1790"вд; 3) 49 06`31.8046"сш, 81 33`40.4515"вд; 4) 49 06`42.4058"сш, 81 33`45.3445"вд; 5) 49 06`40.1248"сш, 81 34`1.0172"вд; 6) 49 06`38.0200"сш, 81 34`1.8600"вд; 7) 49 06`17.9800"сш, 81 33`57.000"вд; 8) 49 06`17.1798"сш, 81 33`31.0978"вд.

5. Наименование всех административно-территориальных единиц, затронутых возможным воздействием намечаемой деятельности: область Абай, Жарминский район, Акжальский с. о.

6. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

7. Реквизиты и контактные данные составителей отчетов о возможных воздействиях, или внешних привлеченных экспертов по подготовке отчетов по стратегической экологической оценке, или разработчиков документации объектов государственной экологической экспертизы: : ТОО «Legal Ecology Concept», г.

Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел: 87774149010.

8. Дата, время, место проведения общественных слушаний (дата(-ы) и время открытого собрания общественных слушаний): 23 декабря 2025 года, регистрация участников – 11:50, начало общественных слушаний - 12:00, окончание общественных слушаний – 12:25, общественные слушания проведены в режиме офлайн в области Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Акжальского сельского округа», и в режиме онлайн посредством видеоконференции на платформе Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXROyoXr10Br1HK1oj2Q5YgjXj3.1>.

Идентификатор конференции: 776 8454 9626, код доступа: PWFE7J.

9. Копия письма-запроса от Инициатора и копия письма - ответа местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы), о согласовании условий проведения общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний. Копии письма-запроса и письма-ответа представлены в приложении 1 к настоящему протоколу общественных слушаний.

10. Регистрационный лист участников общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний. Регистрационный лист участников представлен в приложении 2 к настоящему протоколу общественных слушаний.

11. Информация о проведении общественных слушаний распространена на казахском и русском языках следующими способами:

1) на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов»: <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний»;

2) на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы) или официальном интернет-ресурсе государственного органа-разработчика: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru>, в разделе «Общественные слушания»;

3) в средствах массовой информации, в том числе, не менее чем в одной газете, и посредством не менее чем одного теле- или радиоканала, распространяемых на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы), полностью или частично расположенных в пределах затрагиваемой территории, не позднее чем за двадцать рабочих дней до даты начала проведения общественных слушаний: газета «Вести Семей» №111 (2142) от 14 ноября 2025 г; газета «Семей таңы» №111 (19738) от 14 ноября 2025 г; телеканал «ALTAI», эфирная справка № 12 от 13 ноября 2025 года.

Электронная версия газеты и эфирная справка представлены в приложении 3 к настоящему протоколу общественных слушаний.

4) в местах, доступных для заинтересованной общественности на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения, сел, поселков, сельских округов) в количестве 6 объявлений по адресам: размещение текстового объявления на информационной доске ГУ «Аппарат акима Акжальского сельского округа», общественные места. Фотоматериалы представлены в приложении 4 к настоящему протоколу общественных слушаний.

12. Решения участников общественных слушаний:

Секретарем общественных слушаний назначается эколог ТОО «Legal Ecology Concept» Калиаскарова Д. Е. Проголосовали «за» - 12 участников, «против» - 0 участников, «воздержались» - 0 участников.

Предложен следующий регламент общественных слушаний:

1 Рассмотрение материалов проекта в форме доклада. Предлагаемый регламент - 15 мин.

2. Вопросы-ответы. Все желающие могут задавать вопросы докладчику и высказать свое мнение по проекту. Предлагаемый регламент - 15 мин.

3. Подведение итогов и закрытие общественных слушаний. Предлагаемый регламент – 5 мин. Проголосовали «за» - 12 участников, «против» - 0 участников, «воздержались» - 0 участников. Регламент принят единогласно.

13. Сведения о всех заслушанных докладах: Калиаскарова Д. Е. – эколог ТОО «Legal Ecology Concept», доклад по материалам документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум (доклад на 5 страниц, презентация на 23 слайдах). Текст доклада и презентация представлены в приложении 5, 6 к настоящему протоколу.

14. Сводная таблица замечаний и предложений, полученных до и во время проведения общественных слушаний:

№ п/п	Замечания и предложения участников (фамилия, имя и отчество (при наличии) участника, должность, наименование представляемой организации)	Ответы на замечания и предложения (фамилия, имя и отчество (при наличии) отвечающего, должность, наименование представляемой организации)	Примечание (снятое замечание или предложение)
В ходе слушаний вопросы и замечания от общественности не поступили			

15. Мнение участников общественных слушаний о проекте и качестве рассматриваемых документов (с обоснованием), заслушанных докладов на предмет полноты и доступности их понимания, рекомендации по их улучшению: возражений по качеству материалов не имеется. Общественные слушания признаны состоявшимися.

16. Обжалование протокола общественных слушаний возможно в судебном и досудебном порядке согласно Административному процедурно-процессуальному кодексу Республики Казахстан.

17. Председатель общественных слушаний:

ГУ «Аппарат акима Акжальского сельского округа Жарминского района области Абай»

и. специалист Ермишев Ендар Максатович

Ермишев «24» 12 2025 г.

18. Секретарь общественных слушаний:

Кулашаскарова Далия Ермишевна

Кулашаскарова «24» 12 2025 г.

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 25410610001, Дата: 06/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: область Абай, Жарминский район, Аюкальский с.о., с.Аюжал
область Абай, Жарминский район, Аюкальский с.о., с.Боке

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания: Подключиться к конференции Zoom <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXROyoXr10BrHK1oj2Q5YgiXj3.1> Идентификатор конференции: 776 8454 9626 Код доступа: PWFE7J Населенные пункты поселок Аюжал и Боке относится к Аюкальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Аюжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Аюжал в 09:30 часов 23.12.2025 года.

Предмет общественных слушаний: Материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Аюкальский с.о., село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акимата Аюкальского сельского округа». , 23/12/2025 12:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (23 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:
Вести Семей, Семей таны; Телеканал "Алтай"

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Доска объявлений акимата, общественные места

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
Товарищество с ограниченной ответственностью ""Боке"" (БИН: 080840017304), +7(777)-267-55-85, s.ustimenko2@datamining.kz,

Составитель отчета о возможных воздействиях : ТОО "Legal Ecology Concept"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 25410610001, Дата: 10/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №25410610001, от 06/11/2025 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум, в предлагаемую Вами 23/12/2025 12:00, область Абай, Жарминский район, Ақжальский с.о., село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Ақжальского сельского округа». (дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

Товарищество с ограниченной ответственностью "Боке" (БИН: 080840017304), +7(777)-267-55-85, s.ustimenko2@datamining.kz,

Составитель отчета о возможных воздействиях: ТОО "Legal Ecology Concept"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Токум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары бойынша 23.12.2025 жылғы қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

Регистрационный лист участников общественных слушаний 23.12.2025 года по материалам документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум

№ п/п	Қатысушының аты жөні/ участников	ФИО	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)/Категор ия участника (представитель заинтересованной общественности, общественности государственного органа, Инициатора)	Байланыс телефон нөмірі/Контактный номер телефона	Қатысу форматы (жеке немесе конференц - байланыс арқылы)/Форма т участия (очно или по средством конференцсвязи)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда) Подпись в случае участия на открытом собрании
1	2	3	4	5	6	
1	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	87787803242	мне	
2	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	87787803242	мне	
3	Тураханов С.С.	Тураханов С.С.	Тураханов С.С.	87044980835	мне	
4	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	Арамаханов А.К.	87711751834	мне	
5	Арамаханов Р.Е.	Арамаханов Р.Е.	Арамаханов Р.Е.	87078608800	мне	
6	Арамаханов С.С.	Арамаханов С.С.	Арамаханов С.С.	87052625875	мне	
7	Арамаханов С.Ю.	Арамаханов С.Ю.	Арамаханов С.Ю.	87772685586	очно	
8	Арамаханов С.М.	Арамаханов С.М.	Арамаханов С.М.	8777122442	мне	

[illegible]

SEMEI tanu

№ 111 (19738) 14 қараша, 2025 жыл

1917 ЖЫЛДЫҢ 17 МАУСЫМЫНАН ЖАРЫҚ КӨРЕ БАСТАДЫ

АБАЙ ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

■ СЕЙСЕНБІ, ЖҰМА КҮНДЕРІ ШЫҒАДЫ

■ EMAIL: INFO@SEMEYTANY.KZ

ОРТАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯЛАР ҚЫЗМЕТІНДЕ

СЕМЕЙ

ЖАҢА СЕРПІН: АБАЙ ОБЛЫСЫ ӨРКЕНДЕУ ЖОЛЫНДА

Қараша айының 11-і күні Абай облысының әкімі Берік Уәли ҚР Президенті жанындағы Орталық коммуникациялар қызметі алаңында БАҚ өкілдері алдында баспасөз мәслихатын өткізді. Аймақ басшысы облыстың жыл басынан бергі әлеуметтік экономикалық дамуы туралы баяндап, журналистер тарапынан қойылған 80-нен астам сұрағына тек қана мемлекеттік тілде жауап берді.

ОБЛЫС БЮДЖЕТІ ЕКІ ЕСЕГЕ АРТТЫ

Биылғы 9 айдың қорытындысы бойынша Абай облысының әлеуметтік-экономикалық даму көрсеткіштері оң қарқынмен сақталды. Көлік саласында – 123,4%, байланыста – 106,4%, өңдеу өнеркәсібінде – 101,3%, ішкі саудада – 105,9%, ауыл шаруашылығында – 102,8%, инвестиция тарту бойынша – 103,1% өсім байқалды. Тұрғын үй құрылысы саласында 159,9 мың шаршы метр жаңа баспана пайдалануға берілді. Мемлекеттік бюджетке облыстан 441,4 млрд теңге салық пен міндетті төлемдер түсті. Оның ішінде республикалық бюджетке – 316,7 млрд, жергілікті бюджетке – 124,7 млрд теңге. Бұл – өткен жылмен салыстырғанда 137,3%-ға артқанын көрсетеді. Абай облысы құрылған сәтте бюджеттің жалпы көлемі 251,3 млрд теңге болса, бүгінде Президент пен Үкіметтің қолдауының арқасында бұл көрсеткіш 2 есе өсіп, 500,9 млрд теңгеге жеткенін атап өткен жөн.

Өңірдің инфрақұрылымын жаңғырту және тұрғындардың өмір сапасын арттыру бағытындағы жұмыстар кезең-кезеңімен жалғасатын болады.

3,5 ТРЛН ТЕҢГЕ ИНВЕСТИЦИЯ ТАРТЫЛДЫ

Абай облысында бизнесті қолдау мен инвестиция тарту бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жыл басынан бері өңірде іске асырылып жатқан инвестициялық жобалардың саны 29-дан 97-ге дейін артты. Тартылған инвестиция көлемі 2,2 трлн теңгеден 3,5 трлн теңгеге дейін ұлғайды. Оның ішінде 50 жоба Ұлттық цифрлық инвестиция-

лық платформаға енгізілген.

Ірі инвестициялық жобалардың бірі – көлемі 577,5 млрд. теңгені құрайтын жалпы ұзындығы 297,5 шақырым «Аягөз – Бақты» темір-жол желісінің құрылысы. Бұл – өңірдің және тұтас еліміздің дамуына тың серпін беру үшін Мемлекет басшысының тікелей тапсырмасымен басталған ауқымды жоба. Мердігер ұйым – China Harbour Engineering Company. 10,5 мың гектар жер учаскесі резервке қойылған. Жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі бекітілді, 2023 жылы іске асыру басталды. Қазіргі уақытта жобаға 30 млрд теңге инвестиция салынды. Нысанды 2027 жылдың желтоқсанында пайдалануға беру жоспарланып отыр.

Бұдан бөлек өнеркәсіп саласында Түркияның «Miryildiz Kz Ltd.» компаниясы жалпы құны 480 млн АҚШ долларын құрайтын «Алтын өндіру фабрикасын салу» жобасын іске асыруды бастады.

Биыл жалпы сомасы 25,9 млрд. теңгеге 453 жұмыс орнын ашуға мүмкіндік беретін 14 жобаны іске асыру жоспарланған. Қазіргі таңда 13,3 млрд. теңгеге 7 жоба жүзеге асырылды, 124 жұмыс орны құрылды. Жыл соңына дейін құны 12,6 млрд. теңгені құрайтын 7 жобаны іске қосу көзделіп отыр.

«ӨНДІРІС» АЙМАҒЫ КЕҢЕЙТІЛУДЕ

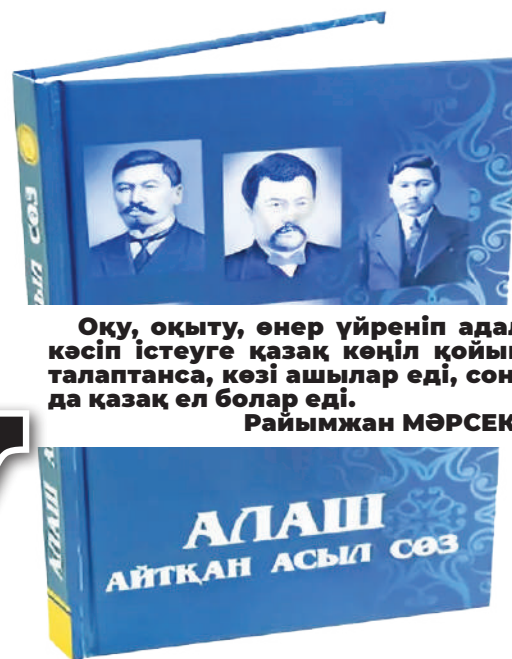
Абай облысында инвестиция тарту және өңірдің өнеркәсіптік әлеуетін арттыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жыл басынан бері облыс әкімі Берік Уәли 100-ден астам шетелдік инвестормен кездесті. Халықаралық экономикалық ынтымақтастықты нығайту мақсатында «Үлкен Алтай» халықаралық субөңірлік конференциясы аясында Қытай Халық Республикасының ірі компанияларымен жалпы құны 1,5 миллиард АҚШ долларын құрайтын 15 меморандумға қол қойылды. Бұл келісімдер логистика, туризм, өңдеу өнеркәсібі және басқа да маңызды бағыттарды қамтиды.

«Қазіргі уақытта қытайлық серіктестердің қатысуымен жалпы құны 39,5 млрд теңгені құрайтын 3 жоба іске асырыла бастады. Сонымен қатар, өңірден шыққан танымал тұлғалар, кәсіпкерлер мен меценаттардың қатысуымен өткен «Туған жерге туынды тік» инвестициялық форумында жалпы сомасы 336 млрд теңгеге 15 маңызды келісім жасалды. Оның ішінде жалпы сомасы 31,7 млрд. теңгені құрайтын 2 жобаны іске асыру басталды. Бұл форум облыстың инвестициялық тартымдылығын арттыруға және жергілікті бизнестің жаңа серпін алуына ықпал етті», – деді облыс әкімі.

Индустриялық инфрақұрылымды дамыту бағытында да ауқымды жұмыстар жүргізілуде. Семей қаласындағы аумағы 96 гектарды құрайтын «Өндіріс» индустриялық аймағында 3 жаңа жобаларға жер беріліп, толық игерілді. Индустриялық аймақты 186 гектарға дейін кеңейтіп, шағын өнеркәсіп паркін құру жұмыстары қолға алынып жатыр.

Өңірге инвесторлардың қызығушылығы жоғары. Осыған орай Семей қаласының өнеркәсіптік аймағында арнайы экономикалық аймақ құру үшін 500 гектар жер бөлу жоспарлануда. Бұл жоба жаңа өндіріс орындарын ашуға, жұмыс орындарын көбейтуге және өңірдің тұрақты экономикалық дамуына серпін береді.

Жалғасы 2-бетте

Оқу, оқыту, өнер үйреніп адал кәсіп істеуге қазақ көңіл қойып талаптansa, көзі ашылар еді, сонда қазақ ел болар еді.
Райымжан МӘРСЕК

АЛАШ
АЙТҚАН АСЫЛ СӨЗ

Ерлер мен әйелдер арасындағы Қазақстан Республикасы чемпионаты «Арена» спорт кешенінде 10-13 қараша аралығында өтті. Жарыста еліміздің барлық өңірлерінен жиналған 569 спортшы 14 салмақ дәрежесі бойынша бақ сынады.

ДЗЮДОДАН ҚАЗАҚСТАН ЧЕМПИОНАТЫ ӨТТІ

Чемпионаттың ашылу салтанатына облыс әкімі Берік Уәли, Қазақстан дзюдо федерациясының бас хатшысы Тимур Болат, 2024 жылғы Олимпиада ойындарының жеңімпазы Елдос Сметов қатысты. Сайыстың ашылуында сөз сөйлеген аймақ басшысы спортшыларға сәттілік тілеп, чемпионаттың Семей қаласында өтуі өңір спортының дамуына серпін беретінін атап өтті.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев Көкшетауда өткен Ұлттық құрылтайдың отырысында сөйлеген сөзінде «Спорттың насихаттау, оны әсіресе балалар мен жасөспірімдер арасында дәрiптeу – ұлт саулығының кепiлi» деп айрықша атап көрсеткен болатын. Абай елi, Семей жерi – тұңғыштар мекенi ғана емес, спорттың да игi дәстүрi мен даңғыл жолы қалыптасқан аймақ. Дзюдодан Қазақстан чемпионаты еліміз Тәуелсіздік алған 30 жыл ішінде облымызда алғаш рет өтіп отыр. Бұл өңіріміздің спортының дамуына үлкен септігін тигізеді деп ойлаймыз. Жуырда ғана бокс чемпионаты өтті. Мұндай деңгейдегі сайыстарды қабылдау біз үшін әрі құрмет, әрі үлкен міндет. Бұл чемпионат спортшылардың шеберлігін шыңдап қана қоймай, қала тұрғындары мен жас буын өкілдеріне спорт мәдениетін насихаттауға үлкен мүмкіндік береді», – деді аймақ басшысы.

Олимпиада чемпионы Елдос Сметов спортшыларға жылы лебізін білдірді.

«Чемпионаттың жоғары деңгейде ұйымдастырылуына атсалысқан облыс басшылығына, спорт саласының өкілдеріне және барша жанашыр азаматтарға зор алғысымды білдіремін. Болашақта еліміздің атын асқақтатып, Олимпиада ойындарында көк туымызды биікте желбірететін спортшылар өсіп шығатынына көміл сенемін. Барлық қатысушыларға сәттілік тілеймін!», – деді Е. Сметов. Облыс әкімі Берік Уәли чемпионға құрмет көрсетіп 10 000 000 теңгенің сертификатын табыс етті.

Облыста дзюдо спорты жақсы дамып келеді. Биыл Джаккартада өткен жасөспірімдер арасындағы Азия чемпионатында жерлестеріміз Фархат Зейнолла атынан, Ажан Ринатқызы қола жүлдеге ие болды. Ақтөбеде өткен Қазақстан Республикасының чемпионатында облыс құрамысы екі алтын, үш күміс, екі қола алып, жалпыкомандалық есепте екінші орынға ие болды. Облыстағы 26 спорт мекемесінде барлығы 14 мыңнан аса спортшы жаттығады. Өртүрлі спорт түрлері бойынша 2025 жылы Абай облысының 451 спортшысы Қазақстан Республикасының құрама командасына енді. Жыл басынан бері спортшыларымыз республикалық жарыстарда 1662 медаль, халықаралық жарыстарда 286 медаль иеленді.

Қазіргі таңда облыста 20 спорт нысанының құрылысы жүргізілуде.

«СТ» - ақпарат

СЕМЕЙ

ОБЛЫС ӘКІМДІГІНДЕ

Қала басшысы Әділет Қожанбаевтың төрағалығымен кеңейтілген аппараттық отырыс өтті. Жиынға әкім орынбасарлары, бөлім басшылары, коммуналдық қызмет ұйымдарының өкілдері және инспекторлар қатысты.

ЖЕР БЕРІЛУІ ЗАҢДЫ БОЛУЫ ТИІС

Күн тәртібінде екі негізгі мәселе қаралды: сауда-саттық (аукцион) арқылы қала аумағындағы коммерциялық мақсаттағы жер учаскелеріне жер пайдалану құқығын беру барысы және алдағы қыс маусымына арналған қаланы безендіру жұмыстары. Әділет Қожанбаев жер беру процесінің заң талаптарына толық сәйкес өтуі керектігін атап өтіп.

«Жер учаскелерін беру кезінде барлық рәсімдер заңды болуы тиіс. Қала бизнесіне жағдай жасау – біздің басты мақсаттарымыздың бірі. Сондай-ақ ол қысқы безендіруге қатысты, қысқы мерекелік атмосфераны қалыптастыру – тұрғындардың көңіл күйіне тікелей әсер етеді. Сондықтан безендіру жұмыстары сапалы, уақытылы және қаланың жалпы көрінісіне үйлесімді болуы қажет», – деді Әділет Нұрсағатұлы.

Отырыс нәтижесінде қала әкімі тиісті бөлім басшыларына нақты тапсырмалар берді.

Өз тілшіміз

ҚАРЖЫНЫҢ ИГЕРІЛУІ ӘКІМДІК БАҚЫЛАУЫНДА

Облыс әкімі Берік Уәлидің төрағалығымен кеңейтілген аппараттық кеңес өтті. Жиында 2024 жылға арналған мақсаттарға қол жеткізу тиімділігін бағалау нәтижелері және 2025 жылға арналған облыстың даму бюджетінің III-ші тоқсан қорытындысы, «Мемлекеттік органдардың ашықтығы» және «Жергілікті атқарушы органдарының мемлекеттік қызметтер сапасын операциялық бағалау» сияқты мәселелер қаралды.

Кеңеске облыстық басқарма басшылары, өңірлік департамент жетекшілері қатысты. Аудан және қала әкімдері бейнережимде қосылды.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Абай облысы әкімі аппаратының мемлекеттік қызметтерді мониторингiлеу бөлiмiнiң басшысы Айжан Ысқақова, Абай облысы цифрлық технологиялар басқармасының басшысы Абзал Серікұлы, қаржы басқармасының басшысы Гүлфайруз Серікболова баяндады. Абай облысында мемлекеттік басқару тиімділігі мен ашықтықты арттыру бағытында жүйелі жұмыс жүргізілуде. Әкімдік қызметі кешенді түрде бағаланып, даму жоспарының орындалуы мен әлеуметтік көрсеткіштердің өсуі тұрақты бақылауда.

Инфрақұрылымды дамыту, инвестиция тарту және әлеуметтік

саланы жетілдіру негізгі басымдықтар ретінде белгіленді. «Ашық

бюджет» және «Ашық диалог» бағыттарында да мониторинг жүйелі жүргізіліп келеді. Биыл өңірде 185 әлеуметтік және инфрақұрылымдық нысанның құрылысы жүргізілуде. Қаржының мақсатты және уақтылы игерілуі әкімдіктің бақылауында. Бұл шаралар өңірдің тұрақты дамуы мен халықтың өмір сапасын арттыруға бағытталған. Жиында аймақ басшысы қала-аудан әкімдері мен басқармаларға бюджет қаражатын жоспарлау мен игеру кезінде тәртіпті қатаң сақтап, даму жоспары аясындағы жобаларды уақтылы әрі сапалы орындауды, құрылысы жүріп жатқан нысандардың мерзімінде аяқталуын қамтамасыз етуді тапсырды.

Абай облысы әкімінің баспасөз қызметі

ЖАҢАЛЫҚТАР

САРАПТАМА

АҚПАРАТ

ЖЕКЕ ТҰЛҒА: 6 АЙҒА - 8157, 28 ТЕҢГЕ
ЗАҢДЫ ТҰЛҒА: 6 АЙҒА - 11457, 28 ТЕҢГЕ

2026 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР

SEMEI
tanu

ЖАҢА СЕРПІН: АБАЙ ОБЛЫСЫ ӨРКЕНДЕУ ЖОЛЫНДА

Соңы. Басы 1-бетте

АЛАКӨЛДІҢ БАС ЖОСПАРЫ ӘЗІРЛЕНУДЕ

Президент тапсырмасына сәйкес облыста туристік инфрақұрылымды дамытуға бағытталған ауқымды жобаларды жүзеге асыру жалғасады. Мақаншы өңірінде орналасқан Алакөл көлі айтарлықтай туристік және инвестициялық әлеуетке ие. Биыл Алакөл жағалауында демалушылар үшін қолайлы жағдай жасап, инфрақұрылымын дамыту бойынша нақты шаралар қабылданды. Облыс құрылғалы жағалауда жөндеу жүргізілмегенін ескере отырып, жергілікті бюджеттен 1 млрд. теңге бөлінді. Көл жағалауындағы Қабанбай ауылында құтқару станциясы және өрт сөндіру депосының құрылысы басталды. Қазіргі уақытта туристік аймаққа жаңа электр желісін тарту, қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын салу бойынша жобалық-сметалық құжаттама әзірленіп жатыр. Жобаларды жүйелі түрде және сапалы іске асыру үшін көл жағалауының жаңа бас жоспарының жобасын әзірлеу жоспарланып отыр.

«Жоба аясында жалпы ауданы 1000 гектардан асатын демалыс және туризм аймақтарын қалыптастыру, сондай-ақ рекреациялық, қоғамдық-іскерлік және тұрғын аумақтарды дамыту көзделген. Сонымен қатар, көліктің қолжетімділігі, инженерлік инфрақұрылыммен қамтамасыз ету және экологиялық тұрақтылық мәселелеріне баса назар аударылады», – деді облыс әкімі.

Бас жоспарды әзірлеу бірнеше стратегиялық міндеттерді шешуге бағытталады. Оның ішінде ішкі туризмді дамыту, инвестиция тарту, жаңа жұмыс орындарын ашу, өңір тұрғындары мен қонақтарының демалыс жағдайын жақсарту.

Аталған жобаны жүзеге асыру нәтижесінде Қабанбай ауылы мен Алакөл жағалауының аумақтары біріктіріліп, игерілген аймақ көлемі 3 мың гектарға дейін ұлғайтылады. Бұл өз кезегінде Алакөлдi өңіріндi жетекші туристік орталықтарының біріне айналдыруға мүмкіндік береді.

Жағалауды дамытудың негізгі бағыттарының бірі – Әзербайжан Республикасы инвесторларының қатысуымен «Алакөл» емдеу-сауықтыру кешенін салу жобасы. Бұл жоба бойынша екі мемлекеттің басшылары 21 қазан күні келісімге қол қойды. Қазіргі уақытта құрылыс орнын бекіту жұмыстары келісілуде.

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ПЕН ЦИФРЛЫҚ ДАМУЫ ЖҰМЫСТАРЫ ҚАРҚЫНДЫ

Абай облысында жасанды интеллект технологияларын дамыту, оларды түрлі салаларға енгізу және цифрлық инфрақұрылымды жетілдіру бойынша жүйелі жұмыстар жүргізілуде.

Семей қаласында «Ақылды қала» бағдарламасын дамыту жөніндегі Жол картасы аясында азаматтардың өмір сүру сапасын арттыру және қалалық процестерді автоматтандыру мақсатында 27 жобаны жүзеге асыру жоспарланған. Оның жетеуі іске қосылды.

Қазіргі уақытта Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігімен бірлесе отырып, жаңа технологияларды қолданатын бірқатар жобалар әзірленуде. Олардың қатарында Еңбек мобильділігі орталығы үшін онлайн-кезек басқару жүйесі, облыстың киелі орындарының голограммасы, CRM-жүйесі, Делдал-бот, Assyl-AI жобасы, вакансияларды іздеу және жұмысқа орналастыруға арналған Jidek.kz және республикалық деңгейде алғаш рет іске қосылған saiminimum.kz автоматтандырылған порталы бар.

Жасанды интеллектті тиімді енгізудің басты шарты – сапалы интернетпен қамтамасыз ету. Осы мақсатта жыл соңына дейін 10 ауыл интернет желісіне қосылады. 2026 жылдан бастап облыстың 179 ауылын және 343 әлеуметтік нысанды талшықты-оптикалық байланыс желісіне қосу жоспарланған. Бұған қоса «Jusan Mobile» акционерлік қоғамы 26 шалғай ауылды «OneWeb» спутниктік технологиясы арқылы интернетке қосуды жоспарлап отыр.

Нәтижесінде 2026 жылы Абай облысы ауылдарының интернетке қолжетімділігі 96 пайызға жетеді деп күтіледі. Сонымен қатар, республикалық және облыстық автожолдар бойындағы антеннадің құрылысы 2027 жылы толық аяқталады.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ДАМУЫ ТҰРАҚТЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев биылғы халыққа Жолдауында ауыл шаруашылығы саласын жаңа деңгейге көтеру қажеттігін айтып, нақты міндеттер жүктегені белгілі. Осы бағытта өңірде жүйелі жұмыстар атқарылуда. Биылғы тоғыз айдың қорытындысы бойынша ауыл шаруашылығының жалпы өнімі 339,5 млрд теңгені құрап, нақты көлем индексі 102,8% болды. Оның ішінде мал шаруашылығы өнімдері 209,7 млрд теңгеге өндіріліп, өсім 105% деңгейінде қалыптасты.

Ауыл шаруашылығын мемлекеттік қолдау мақсатында биыл 15,1 млрд теңге субсидия бөлінді. Оның ішінде өсімдік шаруашылығын дамытуға – 2,5 млрд теңге, мал шаруашылығына – 4,8 млрд теңге, қаржы құралдарын субсидиялауға және қайта өңдеу саласына – 7,8 млрд. теңге қарастырылды. Сондай-ақ, көктемгі егіс және күзгі егін жинау жұмыстарын қаржыландыру үшін өңір шаруаларына «Кең дала» бағдарламасы бойынша 9,5 млрд теңге бөлінді. Мемлекеттік қолдаудың нәтижесінде 9 айда облыста 101 мың тонна ет (5%-ға өсім) және 248,4 мың тонна сүт (6%-ға өсім) өндірілді. Сондай-ақ, биыл ауыл шаруашылығы қызметкерлері 446 бірлік заманауи техника сатып алып, техника паркін жаңарту деңгейі 5,1%-ға жетті.

Биылғы егіс жұмыстары 782,1 мың гектар алқапта жүргізілді. Президенттің егіс алқаптарын әртарапандыру жөніндегі тапсырмасын іске асыру аясында дөңді дақылдар алқабы 12 мың гектарға қысқарып, жоғары рентабелді майлы дақылдар алқабы өткен жылмен салыстырғанда 42,5 мың гектарға ұлғайды.

Облыста 113,4 мың гектар суармалы жер бар, оның 31,6 мың гектары немесе 27,8% пайдаланылуда. Су үнемдейтін технологияларды қолданылатын алаң 22,1 мың гектарға жеткізіліп, өткен жылмен салыстырғанда 8,3 мың гектарға ұлғайды.

6 СУ ҚОЙМАСЫ САЛЫНБАҚ

Су саласын дамытудың 2024–2028 жылдарға арналған республикалық кешенді жоспары аясында өңірде 6 су қоймасын салу, 10 гидротехникалық құрылысты және 17 ирригациялық жүйені қайта жаңарту жоспарланған.

Аталған жобалар жүзеге асқанда 31 мың гектар жаңа суармалы жер айналымға енгізіліп, 180 миллион текше метр су жиналады. Сонымен қатар, 181 шақырым магистральдық арна жөнделіп, егістіктегі өнімділік гектарына 16 центнерден 27 центнерге дейін артпақ.

Бұдан бөлек Ертіс өзенінің гидропотенциалын пайдалану арқылы облыстың суармалы жер көлемі қосымша 70 мың гектарға ұлғайып, барлығы жиыны 214 мың гектарды құрайды. Нәтижесінде су үнемдейтін технологияларды қолдану алаңы

13,9 мың гектардан 88,2 мың гектарға дейін ұлғаяды.

2026 ЖЫЛЫ ІРІ ЕТ КОМБИНАТЫ ІСКЕ ҚОСЫЛАДЫ

Абай облысының Жаңасемей ауданындағы «ЕвразияАгроСемей» ЖШС базасында ет өнімдерін экспорттауға мүмкіндік беретін 7,7 млрд теңгеге қуаттылығы жылына 11,4 мың тонна шығарылатын ет комбинаты жобасы іске асырылып жатыр. Ет комбинаты құрылысы өндірістік бордақылау алаңдарының қуаттылығын арттырып, толық өндірістік циклді қамтитын

ет кластеріне айналмақ. Кәсіпорын 2026 жылдың тамыз айында іске қосылады деп жоспарланып отыр.

Бұл бағытта биыл «Мәуліт» шаруа қожалығында жалпы құны 1,7 млрд теңгені құрайтын 5 мың басқа арналған өндірістік мал бордақылау алаңы іске қосылды. 2031 жылға дейін ет кластерін құру бағытында облыстағы бордақылау алаңдарының қуаттылығын 21 мың бастан 86,5 мың басқа дейін ұлғайту көзделіп отыр. Оған қажетті барлық мемлекеттік қолдаулар мен несиелік бағдарламалар бар.

Ауыл шаруашылық дақылдарын ертарاپтандыру арқылы майлы дақылдар алаңын ұлғайту шараларының нәтижесінде жалпы құны 7 млрд теңгеге «DI-NUR COMPANY» ЖШС құрама жем өндіру және майлы дақылдарды өңдеу зауыты және құны 1,5 млрд теңге болатын «Шын Жан ЖҮО АНГ-Сұңқар» ЖШС майлы дақылдарды өңдеу зауыты іске қосылды.

Сонымен қатар, ағымдағы жылдың желтоқсанында қайта өңдеу саласын дамыту бағытында «QAZAQ ASTYU GROUP» ЖШС-мен инвестиция көлемі 8,2 млрд теңгені құрайтын тазартылған күнбағыс майын өндіру желісі іске қосылды.

Жоба аясында жем өндіруден бастап дайын өнімге (тазартылған күнбағыс майы) дейін толық өндірістік циклды қалыптастырып, күнбағыс дөңдерін қалдықсыз өңдеу жүзеге асырылады.

Сондай-ақ, 2026–2027 жылдары HARVEST агрохолдинг шетелдік компаниясының 34 млрд теңге көлемінде инвестициясын тарту арқылы Мақаншы ауданында «Абай Харвест» ЖШС жалпы көлемі 29 мың гектарды құрайтын егістік жерлерде (жүгері, соя егу) су үнемдеу технологияларын енгізу мәселесі пысықталуда.

ТОЗЫҒЫ ЖЕТКЕН ЖЫЛУ ҚАЗАНДЫҚТАРЫ ЖАҒЫРТЫЛДЫ

Абай облысындағы ең өзекті мәселелердің бірі – халықты жылумен қамтамасыз ету. Жылыту маусымына дайындық барысында арнайы талдау жасалып, облыс аумағында жылу желілерінде анықталған ақауларды жою жұмыстары жүргізілді. Президент пен Үкіметтің қолдауының арқасында биыл бұл мақсатқа 11,8 млрд. теңге бөлінді. Аталған қаржыға Семей қаласын жылумен үздіксіз қамтамасыз ету үшін 12 жылу көзі жаңғыртылып, 13,6 шақырым жылу желілері ауыстырылды.

«Өздеріңізге белгілі, Аягөз қаласында да жылу тапшылығы проблема болды. «Орталық» қазандығында әрқайсының қуаты 10 Гкал/сағат болатын үш қазандық орнатылды. Сонымен қатар, 3,9 шақырым жылу желілері ауыстырылды. Құрчатов қаласында, Жарма, Бородулиха, Жаңасемей аудандарында 9 жылу көзінде және 4 шақырым жылу желілерінде жөндеу жұмыстары жүргізілді», – деді облыс әкімі.

Жалпы, жылыту маусымы облыста 29 қыркүйекте басталып, шаттатқы режимде өтіп жатыр.

ЖАҢА ЖЫЛУ ЭЛЕКТР ОРТАЛЫҒЫ САЛЫНАДЫ

Семей қаласының оң жағалауында қазіргі таңда жылу энергиясының тапшылығы – 146,99 Гкал. Бұл мәселе ұзақ жылдар бойы қала тұрғындары үшін өзекті болып келеді. Президенттің Семейде жаңа жылу электр орталығын (ЖЭО) салу туралы тапсырмасы осы проблеманы түбегейлі шешуге бағытталған. Осы мақсатта Абай облысы әкімдігі, «Самұрық-Энерго» АҚ және жобалаушы ұйымдардың қатысуымен кешеді жұмыс тобы құрылды. Құрылыс алаңы мен құл үйіндісін жинақтау орны анықталды. Қазіргі уақытта жобаның техникалық-экономикалық негіздемесін әзірлеу жұмыстары аяқталу сатысында. Жаңа жылу электр орталығының қуаты – 1000 Гкал, ал электр қуаты – 360 МВт болады. Нысанның бірінші кезеңін пайдалануға беру 2029 жылдың үшінші тоқсанына жоспарланған. Бұл жоба іске асқанда Семейдің оң жағалауындағы жылу тапшылығы жойылып, экологиялық тұрғыдан тиімсіз және қуаттылығы төмен ескі қазандықтар жабылады.

САПАЛЫ АУЫЗ СУ БОЙЫНША 33 ЖОБА ОРЫНДАЛУДА

Мемлекет басшысының халықты сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету жөніндегі тапсырмасына сәйкес Абай облысында 33 жоба жүзеге асырылуда. Биыл барлық қаржыландыру көздері есебінен 16,7 млрд. теңге бөлініп отыр. Аталған жобалар іске асқанда 38 мың адам ауыз сумен қамтылады. Нәтижесінде облыстың сумен қамтылу деңгейін 100%-ға дейін жеткізу жоспарлануда. Су желілерінің тозуын азайту мақсатында биыл 4 жоба аяқталып, тозу деңгейі 40%-ға дейін төмендетілді. Келесі жылға 24 су желілерін қайта құру жобаларын іске асыру жоспарланып отыр.

Сонымен қатар, облыс орталығындағы Мұрат саяжайы мен Бобровка кенттерін электрмен жабдықтау жұмыстары жүргізілуде.

ЖОЛДАР МЕН КӨПІРЛЕРДІ ЖАҒҒЫРТУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖҮРГІЗІЛУДЕ

Абай облысында көлік инфрақұрылымын дамыту жұмыстары жүйелі түрде жүргізілуде. Биыл республикалық маңызы бар «Қалбатау-Майқапшағай» автожолының 184 шақырымы аяқталды. Бұл бағыт өңірдің ішкі және сыртқы кө-

лік байланысын жақсартып, облыстың көршілес Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарымен, сондай-ақ Қытай Халық Республикасымен шекаралық сауда-экономикалық қатынастарын нығайтуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, «Талдықорған - Қалбатау - Өскемен» автожолының құрылысы аяқталуға жақын. Қазір негізгі бөлігіне асфальт төселіп, соңғы абаттандыру жұмыстары жүргізілуде.

Бұдан бөлек Қытай компаниясымен «China Railway Asia-Europe Construction Investment Co.LTD» Семей қаласын айналып өтетін автожол құрылысын жүзеге асыруға бағытталған келісімге қол қойылды. Жоба қазақ-қытай кәсіпорындарының бірлескен консорциумы негізінде 2028 жылға дейін жүзеге асырылады.

Жергілікті жолдарды жөндеуге биыл 21,4 млрд. теңге қарастырылды, бұл қаржыға 358,8 шақырым жол жөндеуден өтеді. Оның ішінде Семей қаласының 52 көшесінде орташа жөндеу, 40 ауданда аумақтарды асфальттау жұмыстары жүргізілді. Сондай-ақ, 35 аула абаттандырылды. Қарағайлы және Энергетик шағын аудандарын «Юмбы – Майқапшағай» тас жолымен жалғайтын жаңа көше пайдалануға берілді. Жоба аясында жаяу жүргіншілер мен веложолдар салынды, шамдардың тіректері орнатылды.

Семей қаласында төрт жолақты жаңа көпір салу жобасы іске асуда. Жоба Мемлекет басшысының қолдауымен, Қытай Халық Республикасымен өзара іс-қимыл аясында қайтарымсыз қаржы (грант) есебінен аяқталады. Екі ел арасында техникалық-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылған.

Биыл Семей қаласының символына айналған аспалы көпір мен автожол көпірінің асфальт жабындысы толық ауыстырылды. Аспалы көпірге толық күрделі жөндеу үшін жобалық-сметалық құжаттама әзірленіп жатыр.

ЖАҢА ЫҚШАМ АУДАН БОЙ КӨТЕРМЕК

Абай облысында жыл басынан құрылыс жұмыстарының көлемі 194 млрд теңгені құрады. 159,9 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Халықтың әлеуметтік осал топтарын баспамен қамту үшін биыл 1 146 қала берілетін пәтер сатып алуға 23,3 млрд теңге бөлінді. Қала мен аудан әкімдіктері 213 пәтерді сатып алды. Сонымен қатар, Семей қаласының Қарағайлы ықшам ауданында биыл 21,6 мың шаршы метр 4 несиелік тұрғын үй пайдалануға берілді, тағы 13 үйдің құрылысы жүргізілуде.

Облыста тұрғын-үй кезегінде 30 мыңға жуық адам тұр, оның ішінде Семей қаласы бойынша – 20,5 мың адам. Осы мәселені шешу үшін қаланың тарихи орталығындағы инфрақұрылымның тозуын, жаңа құрылыс үшін бос алаңдардың тапшылығын ескере келе, әкімшілік-іскерлік орталықты орналастыра отырып, жаңа тұрғын аудан құру ұсынылды. Бұл Семей қаласындағы жорлық жоба болып, өңірдің өсуі мен урбанистикалық дамуының жаңа қозғаушы күшіне айналады. Тұрақты жұмыс орындары ашылып, өңірге қомақты инвестиция тартылады.

Баспана кезегін азайтып, халықтың сұранысын қамтамасыз ету мақсатында Семей қаласының бас жоспарына түзетулер енгізіліп жатыр.

ӘР ӨҢІРДЕН ОБЛЫСЫМЫЗҒА БІР НЫСАН

Абайдың 180 жылдық мерейтойына орай Мемлекет басшысының қолдауымен басталған «Абайға құрмет» акциясы аясында өліміздің әр өңірі облысымызға бір нысаннан салмақ. Осы ғимараттардың негізгі бөлігі Семей қаласында бой көтеретін жаңа тұрғын ауданда орналасатын болады.

«Өліміздің 14 өңірі өз жобаларын белсенді түрде іске асырып жатыр. Атап айтқанда, Маңғыстау облысы «Достық» үйін, Түркістан облысы Көрме орталығын, Солтүстік Қазақстан облысы Рәміздер алаңын, Ақтөбе облысы Жекпе-жек орталығын, Павлодар облысы Үстел теннисі кешенін, Атырау облысы «Абай өлемі» кітапханасын, Қызылорда облысы «Анаға тағзым» ғимаратын, Қостанай облысы Руханият орталығын, Қарағанды облысы Ботаникалық саябақты, Шығыс Қазақстан облысы Ертіс жағалауын абаттандыруды, Батыс Қазақстан облысы желілік саябақ салуды қолға алды. Ал Астана қаласы «Келешек» мектебін, Алматы қаласы медиа орталығын, Шымкент қаласы Шығармашылық орталығын салуға жобалық жұмыстарды жүргізуде», – деді облыс әкімі.

«КЕЛЕШЕК МЕКТЕПТЕРІ» АЯСЫНДА 4 МЕКТЕП АШЫЛДЫ

Оқушы орындарының тапшылығын азайту және білім беру инфрақұрылымын дамыту мақсатында «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында Абай облысында жүйелі жұмыстар атқарылуда.

«Мемлекет басшысының бастамасымен жүзеге асырылып жатқан «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында биыл 4 мектеп (Семей қаласы Қарағайлы ықшам ауданында 1200 орындық, Водный кентінде 600 орындық, Бесқарағай ауылында 300 орындық, Аягөз қаласында 600 орындық) ашылды. Қазіргі таңда Семей қаласындағы Шығыс кентінде 300 орындық мектептің құрылысы жалғасуда», – деді облыс әкімі.

Апатты мектептерді жою бағытында Жарма ау-

данының Суықбұлақ ауылында 100 орындық мектептің құрылысы биылғы жылдың шілде айында басталды. Бұдан бөлек Семей қаласындағы №4 және №30 мектептерде қосымша ғимараттар салынуда.

Семей қаласында 2024 жылдан бері 500 орындық көпфункционалды Оқушылар сарайының құрылысы жүргізіліп келеді. Нысанның бүгінгі дайындығы 75%, толық аяқтау үшін арнайы мемлекеттік қордан 7,6 млрд теңге бөлінді.

Биыл облыстағы 12 мектепке күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге 2,9 млрд теңге бағытталды. Оның ішінде 9 мектеп толық реновациядан өтіп, заманауи жабдықтармен қамтамасыз етілді.

Сонымен қатар, облыстың 75 мектебіне 131 оқу кабинеті, оның ішінде 89 жаңа модификациядағы кабинеттер сатып алынды. Жыл соңына дейін «Қазақстан халқына» қорының қолдауымен тағы 36 мектепке 58 кабинет орнату жоспарланған.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫ ЖАНДАНЫП КЕЛЕДІ

Абай облысында медициналық инфрақұрылымды дамыту және халыққа көрсетілетін медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру мақсатында «Ауылдық денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы табысты іске асырылып келеді.

2024 жылы өңір бойынша 62 алғашқы медициналық-санитарлық көмек нысаны пайдалануға берілді. Биыл Ақсуат ауданының Қожагелді және Аққала ауылдарында жаңа медициналық пункттер салынды. Жыл соңына дейін Үржар ауданында күндізгі стационары бар дәрігерлік амбулаторияның құрылысы аяқталып, пайдалануға берілмек. Арнайы мемлекеттік қордан 5,6 миллиард теңге бөлініп, үш әлеуметтік нысанның құрылысы жүргізілуде. Олар – Семей қаласында 18 жастан асқан адамдарға арналған 100 орындық психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекеме, Үржар аудандық көпсалалы орталық ауруханасы базасында «Тері» коронарлық араласу орталығы» үшін қосымша ғимарат және Аягөз аудандық көпсалалы орталық ауруханасы жанынан магнитті-резонанстық томограф орнатуға арналған қосымша нысан.

«Жалпы, биыл өңірдің денсаулық сақтау саласының материалдық-техникалық базасын нығайтуға 6,9 млрд. теңге бағытталды. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Семей қаласында 300 төсек орындық облыстық көпсалалы клиникалық ауруханасының құрылысын салуға жобалық-сметалық құжаттама әзірленуде», - деді облыс әкімі.

Ана мен бала денсаулығын қорғау жүйесін күшейту және шалғай ауылдардағы әйелдерге медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру мақсатында «Салауатты ана» пансионаты ашылды. Мұнда жүкті әйелдерге кешенді әлеуметтік-медициналық көмек көрсетіледі.

АБАЙДЫҢ 180 ЖЫЛДЫҒЫ ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕ ӨТТІ

Биыл өңірде ұлттық өнер мен руханиятты дәріптейтін бірқатар маңызды мәдени іс-шаралар өткізілді. Абай Құнанбайұлының 180 жылдығы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың тапсырмасына сәй лайықты деңгейде атап өтілді. Тұңғыш рет 10 күндік ретінде өткен хакімнің мерейтойында түрлі мәдени-рухани, танымдық, интеллектуалдық іс-шаралар ұйымдастырылды. Кешенді жоспар аясында энциклопедиялық порталдың, Абайға қатысты бірқатар кітаптың тұсаукесері, ғылыми конференция, жастар арасында интеллектуалдық сайыс және Қарауылда ұлттық ойындар сынды халықаралық, республикалық, өңірлік деңгейде 100-ден астам шара атқарылды.

Сонымен қатар, мерейтой аясында Абай ауданында да инфрақұрылымдық жұмыстар қолға алынды. Семей–Қарауыл және Семей–Қайнар бағытындағы жолдарда орташа жөндеу жұмыстары жүргізілді. Берілі ауылы мен Жидебайда байланыс сапасын жақсарту мақсатында антенналық дінгектер мен электр желілері орнатылды. Осының арқасында Абай ауданы 100% интернетпен қамтылды. «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Қарауыл ауылындағы Өуезов пен Шәкәрім көшелерінің жолдары жөнделді. Сонымен қатар, ауылдың орталық алаңы, арбаты, «Абай елі» алаңы мен саябақтар жаңартылып, абаттандыру жұмыстары жүргізілді.

Жуырда облыс әкімдігінің атсалысуымен Рим қаласының Вилла Грациоли саябағында ұлы ойшылдың мүсіні (бюсті) орнатылды. Абай атындағы қазақ музыкалық-драма театры Талдықорған қаласында өткен халықаралық «Biken Fest – III» фестивалінде «Абай айтқан Еңлік – Кебек» спектаклімен Гран-при иеленді. Сол сияқты «Дариға» жастар театры Жезқазғанда өткен халықаралық Ж. Хаджиев атындағы театр фестивалінде «Өз отыңды өшірме» спектаклімен Гран-при жеңіп алды. Абай атындағы облыстық әмбебап кітапханасы ҚР мәдениет және ақпарат министрлігі жыл сайын ұйымдастыратын «Рухани қазына» – 2025 фестиваліне қатысып, «Үздік облыстық маңызы бар кітапхана» номинациясын иеленді. Биыл өңірімізде Қазақстан халқына қорының «Kitar – lab» жобасы аясында 30 ауылдық кітапханаға қайта жаңғырту жұмыстары жүргізіліп жатыр.

11 СПОРТ НЫСАНЫ САЛЫНУДА

Абай облысында бұқаралық спортты дамыту және салауатты өмір салтын қалыптастыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Әртүрлі спорт түрлері бойынша биыл облыстың 451 спортшысы Қазақстан Республикасының құрама командасына енді. Өңір спортшылары республикалық жарыстарда – 1 355 медаль (оның 413-і - алтын, 373-і күміс, 569-ы қола медаль), халықаралық жарыстарда - 235 медаль иеленді (оның 72-сі алтын, 66-сы күміс, 97-і қола медаль). Олимпиадалық және ұлттық спорт түрлерінен атап өтсек, Азия чемпионаттарында 30 алтын, 18 күміс, 10 қола, Өлем чемпионаттарында 4 алтын, 3 күміс, 2 қола медаль жеңіп алды.

«Елімай» футбол командасы 2024-2025 маусымды 4 орынмен аяқтады және УЕФА Конференция лигасының іріктеу кезеңіне жолдама алды. «Семей» футбол командасы 2024 жылы ел Кубогының жеңімпазы атанды. 2025-2026 жылғы маусымда чемпиондар лигасында өнер көрсетеді. «Даму бала» ақпараттық жүйесі арқылы биыл 91 спорттық секциялармен 5 515 бала қамтылған. Жыл басынан бері облыста үш жаңа спорт нысаны пайдалануға берілді. Сонымен қатар қазіргі уақытта бес нысанның құрылысы аяқталу сатысында. Бұдан бөлек облыс бойынша 11 спорт нысаны

ӨРКЕНДЕГЕН ӨНІР - АҚСУАТ

Ақсуат – тіршілігі тындырымды, халқы еңбексүйгіш өңір. Қай кезде барсаңыз да, бұл аймақтан өмірдің өз ырғағын, еңбекпен өрілген тыныс-тіршілікті байқайсыз. Ауыл адамдарының жүзі жылы, сөзі шынайы, ісі берекелі. Атына заты сай, тарихы терең, бүгінгісі де, болашағы да үмітке толы мекеннің ауыл шаруашылығы, мәдениеті, әлеуметтік дамуы қатар өркендеп келеді.

Бүгінде ауданның әр ауылында жаңару мен жаңғырудың лебі есіп тұр. Жаңа жобалар, жол мен инфрақұрылымның жақсаруы, тұрғындардың белсенділігі – осының бәрі Ақсуаттың өркендеу бағытындағы нақты қадамдарын айқын көрсетеді.

Биылғы жылдың 9 айының қорытындысы бойынша, Ақсуат ауданы барлық негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер бойынша жақсы жетістіктерге қол жеткізді. Инвестиция тарту, ауыл шаруашылығын әртарап-тандыру, инфрақұрылымды жаңарту мен әлеуметтік нысандарды дамыту бағытында айтарлықтай жұмыстар атқарылуда.

Ауданға өткен жылдың желтоқсан айында Еркін Кәдірбекұлы Ескендіров басшылыққа тағайындалды. Қырыққа енді ғана толған жас басшының жұмысқа деген құлшынысы ауданның бүгінгі көрсеткіштерінен байқалып тұр. Ең бастысы, Еркін Кәдірбекұлы - осы Ақсуаттың өз перзенті. Ел мен жердің жағдайын жақсы біледі. Әр жылдары аудан әкімі аппаратының қаржы-шаруашылық және төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы, әкім аппаратының басшысы, жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы, аудан әкімінің орынбасары сияқты басшылық лауазымдарда қызмет атқарып, тәжірибе жинақтап үлгерген азамат.

Аудан экономикасы мен әлеуметтік саладағы оң серпін нақты істердің нәтижесі екені сөзсіз.

Алайда мен таң қалдым, Ақсуатқа бардым да, Не керемет!

Білмеймін, бір керемет бар мұнда. Қадір Мырза-Әліден асырып ешкім айта алмас...

Ақсуат - талай дала данышпандарын дүниеге әкелген, қол бастаған көсемдер мен сөз бастаған шешендердің, сайыпқыран спортшылар мен арқалы ақындардың елі. Ақсуаттағы қай сала болмасын экономикалық тұрғыдан өсім көрсетіп отыр, бұл – тұрақты дамудың айғағы. Ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуын бағалауда құрғақ сандар мен көрсеткіштерден гөрі, сол көрсеткіштің артындағы нақты нәтиже маңызды. Соңғы жылдары ауданда өндіріс көлемінің артуы, ауыл шаруашылығындағы ілгерілеу, шағын және орта бизнестің жандануы – экономикалық тұрақтылықтың нақты көрінісі. Бұл – жүйелі жоспар мен дұрыс басқарудың, ең бастысы, халық еңбегінің жемісі. Экономикалық өсімнің тұрақтылығы өңірдің болашағының берік іргетасы екенін уақыттың өзі дәлелдеп отыр.

Аудан экономикасының басты тірегі — өндіріс пен инвестиция. Биылғы 9 айда 521,2 млн теңгенің өнеркәсіп өнімі өндіріліп, өсім 119,7 пайызды құрады. Негізгі капиталға салынған инвестиция 20 млрд 247,6 млн теңгеге жетіп, өткен жылмен салыстырғанда 1,8 есеге артқан. Бұл Ақсуаттың инвестициялық тартымдылығы артып, жеке сектор белсенділігінің күшейгенін көрсетеді.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Ақсуат - әлеуеті зор өңір. Соңғы жылдардағы біздің басты мақсатымыз – әр саладағы көрсеткішті нақты іспен дәлелдеу. Өрбір жоба тұрғындардың өмір сапасын жақсартуға бағытталған».

Соңғы жылдары Ақсуат ауданында құрылыс саласының қарқыны айтарлықтай жанданды. Ауылдардың келбеті өзгеріп, жаңа нысандар бой көтеріп, тұрғын үйлер саны артуда. Бұл халықтың тұрмыс сапасының жақсарып, елді мекендердің инфрақұрылымдық әлеуетінің нығайып келе жатқанын айғақтайды. Мемлекеттік бағдарламалар мен жергілікті жобалардың нәтижесінде ауданның құрылыс саласы тұрақты даму жолына түсті. Ауданда құрылыс көлемі бытырғы жылмен салыстырғанда 4,4 есеге өсті.

Пайдалануға берілген тұрғын үйдің жалпы ауданы 8540 шаршы метр, яғни жоспардың 108,2 пайызы орындалды. Көп балалы және әлеуметтік тұрғыда аз қамтылған отбасыларға арналған 48 екі пәтерлі үйдің құрылысы жүріп жатыр.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Әлеуметтік мәселелердің ішіндегі ең өзектісі — баспана. Оның ішінде қолжетімді баспанамен қамтамасыз етуді сұрағандар өте көп. Бұл мәселе мүмкіндігінше шешіліп жатыр»

Баспанасы жоқтың бабы болмайтыны белгілі. Қалтасында қаржысы жоқ талай қазақ бүгінде үйлі болуды армандап, соның жолында қам жасап әлек. Бұл - қай уақытта да өзекті мәселе. Себебі әлеуметтік-тұрмыстық жағдай тұрғын үймен тікелей байланысты. Өсіресе жаңадан шаңырақ көтерген жас отбасылар үшін өз қаржыларына баспана сатып алу тіпті қиын. Ал ауылда жастар тұрақтап қалсын десек, баспанамен қамту басты қажеттілік екені әр басшының назарында болу керек.

Ел экономикасының негізгі буыны саналатын ауыл шаруашылығының тұрақты дамуы қай кезде де мемлекеттің басты назарында.

Ауыл шаруашылығы – аудан экономикасының негізгі тірегі. Ақсуат ауданы ежелден мал және егін шаруашылығымен айналысқан өңір. Бүгінде

бұл сала аудан экономикасының басты қозғаушы күшіне айналып отыр.

Шаруашылықтар заманауи технологияларды енгізіп, өнім көлемін арттыруда. Мал басының көбеюі, жердің тиімді пайдаланылуы, агроөнеркәсіп бағытындағы жаңа жобалардың жүзеге асуы – ауыл еңбеккерлерінің маңдай терімен келген жетістіктер. Ауыл шаруашылығындағы тұрақтылық – Ақсуаттың экономикалық қуатының нақты көрінісі.

Саладағы жалпы өнім көлемі 26,8 млрд теңгеге жетіп, өсім 135,3 пайызды көрсетті. Мал шаруашылығында да ілгерілеу бар: ірі қара – 142 мың бас, қой мен ешкі – 250,6 мың бас, жылқы – 31 мың бас.

Соңғы жылдары Ақсуат ауданында ауыл шаруашылығына тартылған инвестиция көлемі айтарлықтай артты. Бұл – саладағы жаңа жобалардың өмірге жол тауып, өңір экономикасына серпін беріп отырғанының айғағы. Заманауи технологияларға негізделген мал және егін шаруашылығын дамыту бастамалары, қайта өңдеу бағытындағы өндірістердің құрылуы ауданның агросекторын жаңа деңгейге көтеріп келеді. Инвестициялық жобалар – ауылдың болашағын айқындайтын нақты қадам.

Ауданда құны 4,6 млрд теңге болатын 5 ірі инвестициялық жоба жүзеге асырылуда. Мәселен, "Мәуліт" шаруа қожалығы ірі қара бордақылау алаңын толық іске қосса, "Күнге-Бахтах" кооперативі балық өсіру шаруашылығын жолға қойып отыр. Сонымен қатар 1000 гектар алқапқа тамшылатып суару жүйесін енгізу жобасы іске асырылуда.

Ауданда соңғы жылдары инфрақұрылымды жаңғырту бағытында да ауқымды жұмыстар атқарылуда. Жолдар жөнделіп, ауыз су мен электр желілері жаңартылып, елді мекендердің келбеті ажарланып келеді. Бұл жұмыстардың барлығы тұрғындардың өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған. Жергілікті биліктің жүйелі жұмысының, мемлекеттік бағдарламалардың тиімді жүзеге асырылуының нәтижесінде ауданның әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымы жаңа серпін алды. Инфрақұрылым жаңарып, ел игілігі еселеніп келеді.

Қазіргі күні Қығыба су тоспасы мен Жаңа-Тоғам каналы қайта жаңартылып жатыр. Аудан елді мекендерінің 92,6 пайызы орталықтандырылған ауыз сумен қамтылған. Жол жөндеу жұмыстарына 754,4 млн теңге бөлініп, Ойшілік пен Ақсуат бағыттарында үлкен жобалар жүзеге асырылуда.

Ақсуат ауылының Қабанбай көшесінде төрт жолақты жол кеңейтіліп, заманауи талапқа сай абаттандырылуда.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Елді мекендердегі инфрақұрылымдарды одан әрі дамыту, әлеуметтік нысандардың құрылысын жетілдіру күн тәртібінен түспеуі керек».

Ауданда әлеуметтік сала әрқашан басты назарда. Халықтың өмір сапасын арттыру, білім мен денсаулық сақтау жүйесін жетілдіру, әлеуметтік қолдау шараларын күшейту – аудан басшылығының негізгі мақсаты. Мемлекеттік бағдарламалар мен жергілікті бастамалардың тиімді жүзеге асуының арқасында жаңа әлеуметтік нысандар бой көтеріп, тұрғындарға көрсетілетін қызмет сапасы жақсарып келеді. Бұл бағыттағы жұмыстар – ауданның тұрақты дамуы мен қоғамның әл-ауқатының айқын көрсеткіші.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Аудандағы білім ошақтарының материалдық-техникалық базасын нығайту да басты назарда, бұл ретте Тоғас батыр, Би Боранбай, Сасан би атындағы орта мектептерге 18,2 млн теңгеге пән кабинеттері сатып алынды».

Білім саласында бірнеше мектептер жаңа модернизация кабинеттерімен толықты, 153,7 млн теңге қаржыға жөндеу жүргізілді. Денсаулық сақтау нысандарында жылу жүйелері жаңартылып, аурухана қасбеті жөнделуде. Мәдениет және спорт нысандарының құрылысы жүріп жатыр – бұл ауыл өмірін жаңғыртудың маңызды бөлігі.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Жергілікті халықтың рухани дамуы және өнерін өрістету бойынша да ауқымды жұмыстар атқарылуда. Мысалы, мемлекеттік — жеке меншік өріпестік аясында Екпін, Жәңгілей ауылдарында жаңа мәдениет үйлері бой көтерді. Кіндікті ауылындағы клуб үйіне, Қызылкесік ауылындағы мәдениет үйіне ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілді».

Ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштерінің бірі – жұмыспен қамту деңгейі мен кәсіпкерлік белсенділіктің артуы. Соңғы жылдары Ақсуат ауданында бұл бағытта айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізілді. Халықты еңбекке тарту, жаңа жұмыс орындарын ашу, өзін-өзі жұмыспен қамтыған азаматтарды ресми еңбек нарығына шығару шаралары кешенді түрде жүргізіліп келеді.

Мемлекет тарапынан жүзеге асырылып жатқан бағдарламалар аудандағы экономикалық белсенділікті арттыруға ықпал етуде. Ауыл тұрғындарының бастамаларына қолдау көрсетіліп, шағын және орта бизнесті дамыту бағытында елеулі өзгерістер бар. Кәсіпкерлікті қолдау орталықтары мен Мансап орталығы, халыққа кеңес берумен қатар, гранттық және микронесиелік бағдарламаларға қатысуға мүмкіндік ұсынуда.

Жастар мен әйелдер кәсіпкерлігіне ерекше көңіл бөлініп отыр. Кәсіп бастаған жас мамандар мен ауыл тұрғындары мемлекеттік гранттар алып, мал шаруашылығымен ғана айналысып қоймай, қызмет көрсету және ауыл шаруашылығының басқа да салаларында өз ісін дөңгелетіп отыр. Сонымен бірге кәсіпкерлікті дамытудың инфрақұрылымдық негіздері нығайтылып, ауыл-аймақтарда заманауи өндіріс және өңдеу нысандары ашылууда.

Аудан экономикасына серпін беріп отырған тағы бір бағыт – шағын несиені және жеңілдетілген қаржы тетіктерін пайдалану. Бұл механизм ауыл тұрғындарының өз кәсібін дамытуына және табысын арттыруына нақты мүмкіндік туғызды. Ал мемлекеттік қолдаулар мен оқыту жобалары халықтың экономикалық сауаттылығын арттырып, кәсіпкерлік мәдениетті қалыптастыруға жол ашып отыр.

Ақсуатта биыл 9 айда 1104 жаңа жұмыс орны ашылып, жоспардың 78 пайыздан астамы орындалды. Ауданда 1973 шағын және орта бизнес нысаны жұмыс істейді. 9 кәсіпкер өз бизнес-идеяларын жүзеге асыру үшін қайтарымсыз грант алды.

Жалпы, жұмыспен қамту және кәсіпкерлікті қолдау саласындағы тұрақты өсім – Ақсуат ауданының әлеуметтік-экономикалық дамуының маңызды нәтижелерінің бірі. Еңбек нарығындағы оң динамика мен бизнестегі белсенділіктің артуы – халықтың әл-ауқатының жақсаруының нақты көрінісі. Алдағы кезеңде аудан билігі осы бағыттағы қолдау шараларын кеңейтіп, жаңа инвестициялық жобаларды іске асыру арқылы жұмыс орындарын көбейтуге және тұрғындардың табысын арттыруға басымдық бермек.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Ақсуат ауданы үшін биылғы жыл әлеуметтік-экономикалық, инфрақұрылымдық жобалардың іске асуымен есте қалды. Алдағы уақытта да жүйелі жұмыстар жалғасын табатын болады, алдымызға ауқымды мақсат-міндеттер қойып отырмыз».

Ақсуаттың тазалығы мен бүгінгі келбеті - өңірді мекендеп жатқан азаматтардың еңбегінің жемісі. Биылғы жылдың өзінде абаттандыру жұмыстары аясында жаңа аллея, жаяу жүргіншілер жол белгілері, жарық шамдар, балалар ойын және спорт алаңдары орнатылды. Құны 1,6 млрд теңге болатын 9 кәсіпкерлік нысанның құрылысы жүріп жатыр. Бұл – жергілікті бизнестің дамуы, аудан орталығының келбеті жаңарғанының көрінісі.

Ақсуат ауданының биылғы тоғыз айдағы әлеуметтік-экономикалық даму қарқыны жүйелі жоспар мен нақты іске негізделген.

Инвестиция тарту, ауыл шаруашылығын жаңғырту, жол мен инфрақұрылым саласындағы серпіліс ауданның алдағы жылдардағы өркендеуіне мықты іргетас болмақ.

Өткен аптаның соңында біз Ақсуат ауданында болып, ауданның бүгінгі тыныс-тіршілігімен жақынырақ таныстық. Бірнеше білім ордасын аралап, шәкірт тәрбиелеп жүрген ұстаздармен пікірлесіп, олардың тынымсыз еңбегіне тағы бір мәрте сүйсінімді. Аудандық емханада болып, халық денсаулығын сақтау жолында қызмет етіп жүрген ақ халатты абзал жандардың жауапкершілігі мен жанашырлығына куә болдық. Кездесулерден алған әсер ерекше.

Сондай-ақ Көкжыра мен Екпін ауылдарында болып, еңсесін тіктеп, еңбегімен ел мерейін өсіріп жүрген шаруалардың тіршілігін көзімізбен көрдік. Өркендеген өңір ауыл адамдарының тынымсыз тірлігін, берекелі еңбегін айғақтап тұр.

Бүгінгі Ақсуат – заман ағымына сай жаңарып, жаңғырып келе жатқан өңір. Бұл мекенде еңбек пен ынтымақ бар жерде ырыс пен береке қатар өрілетінін айқын сезіндік.

Таусылмайды бұл жерде сүй түйі мен сый күні, Ақсуаттың қонағы білмеу керек ұйқыны. Ақсуаттың қонағы — баласы да, қарты да,-

Аттанады амалсыз, қарай-қарай артына! — деп осы өңірді жығға қосқан Қадір ақыннан асырып кім айта алады.

Бүгінгі Ақсуаттың дамуы – ауылдың әлеуеті мен азаматтық ынтымақтың айғағы.

Риза АСАНҚЫЗЫ

АҚСУАТ

ЖАҢА АЛЛЕЯ АШЫЛДЫ

Ақсуат ауылында жаңа демалыс орны пайдалануға берілді. Қабанбай батыр көшесінде орналасқан аллея ауыл келбетін айшықтай түсті.

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ, «Semei tanu»

Жалпы ауданы 7 мың шаршы метрді алып жатқан демалыс орны аудан әкімі Еркін Ескендіровтің ауылдарды абаттандыру жөніндегі тапсырмасы аясында ашылды. Заман талабына сай салынған аллеяда балалар ойын алаңы, жаяу жүргіншілерге арналған жолдар, орындықтар мен жарық шамдары орнатылған. Кешкі уақытта шамдар самаладай жарқырап, ауыл орталығына ерекше сән беріп тұр.

Аудан басшылығының айтуынша, алдағы көктемде тұрғындар мен қонақтарға жайлы тынығу аймағы қалыптастырылмақ, аллея аумағы көгалдандырылып, түрлі ағаштар мен сәндік бұталар отырғызылады, гүлзарлар жасалып, сұбұршақ орнатылады.

Жаңа аллея қазірдің өзінде ауыл тұрғындарының сүйікті орнына айналып үлгерді. Тұрғындар мұнда отбасымен келіп балаларын ойнатып, таза ауада демалып, серуендеп қайтады.

Бұл игі іс – ауылдарды көркейту мен халықтың тұрмыс сапасын жақсартуға бағытталған жүйелі жұмыстың нақты нәтижесі. Заманауи талаптарға сай салынған демалыс аймағы Ақсуаттың ажарын айшықтап, әлеуметтік және мәдени дамуына серпін берері сөзсіз.

Шымкент қаласында тоғызқұмалақтан өткен жастар арасындағы Қазақстан Республикасының командалық чемпионатында Абай облысының қыздар құрама командасы үздік өнер көрсетіп, жүлделі II орынды иеленіп қайтты.

ЖЕҢІС ТҰҒЫРЫНДА

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ, «Semei tanu»

Зияткерлік ойынды серік еткен өркендер арасында Ақсуат ауданы Марат Имашев атындағы балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің шәкірттері Нұрай Мұхитқызы мен Кәусар Айдынқызы ерекше көзге түсті. Жас спортшылар жоғары деңгейдегі дайындықтарын көрсетіп, облыстық құраманың жеңіске жетуіне зор үлес қосты.

Тартысты кездесулерде ақсуаттық жас спортшылар жасамаша ойын өрнегін көрсетті. Қыздарымыздың табандылығы мен есепке жүйріктігі, стратегиялық ойлау шеберлігі бапкерлер мен төрешілердің, жанкүйерлердің жоғары бағасына ие болды. Бұл жетістік — өңір спортшыларының еңбекқорлығының, бапкерлердің еңбегінің және ұлттық ойынға деген сүйіспеншіліктің нәтижесі.

Марат Имашев атындағы спорт мек-

тебінің шәкірттері жарыстардан жүлдесіз қайтып көрген емес. Таяуда ғана Шығыс Қазақстан облысының Зайсан қаласында дзюдо күресінен жасөспірімдер арасында өткен Жалынбек Абжановты еске алуға арналған облыстық ашық турнирде де үздік нәтиже көрсетті.

Бұл жарыста да өңірдің әр түрлі ірінен келген жас балуандар татами үстінде өз шеберліктерін сыңға салды. Ақсуаттық жас спортшылар табандылығы мен жақсы дайындығының арқасында жалпы есеп бойынша 3 алтын, 4 күміс және 6 қола медаль жеңіп алды.

М. Имашев атындағы спорт мектебінің тәрбиеленушілері облыс намысын абайромен қорғап, Ақсуат спорт мектебінің биік беделін тағы бір мәрте дәлелдеді. Бұл жетістіктер, ең алдымен, жас спортшылардың қажырлы еңбегі мен табандылығының, сонымен қатар спорт мектебі жаттықтырушыларының жүйелі дайындық жұмыстарының нәтижесі.

ЖАРМА

ТЕХНИКАЛАРДЫҢ ДАЙЫНДЫҒЫ ТЕКСЕРІЛДІ

Қыс мезгілінде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету – ерекше назар аударатын маңызды мәселенің бірі. Аязды күндер мен көктайғақ кезінде жолдағы тәртіптің сақталуы, арнайы техниканың сақадай сай тұруы тұрғындардың қауіпсіздігіне тікелей әсер етеді.

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ, «Semei tanu»

Алдағы күндері күтілетін қолайсыз ауа райына байланысты Жарма аудандық полиция бөлімі әкімшілік полиция бөлімшесінің

қызметкерлері «ҚазАвтоЖол» мекемесінің қысқы маусымға арналған техникаларының дайындығын тексерді.

Тексеру барысында жолдарды тазалау, қар күреу және құм-тұз қоспасын себу жұмыс-

тарын жүргізетін техникалардың жараамдылығы мен толық жабдықталуы қаралды. Сондай-ақ жүргізушілердің жол қауіпсіздігі талаптарын сақтауы, қажетті қорғаныс және байланыс құралдарымен қамтамасыз етілуі назарға алынды.

Мұндай шаралар ауа райының қолайсыз кезеңінде жол-көлік оқиғаларының алдын алу және көлік қозғалысының үздіксіз әрі қауіпсіз болуын қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады.

Аудандық полиция бөлімі қызметкерлері қыс мезгілінде жолдарды дер кезінде тазалау мен көктайғақтың алдын алу тұрғындардың қауіпсіздігі мен көлік қозғалысының тұрақтылығын қамтамасыз етудің басты шарты екенін айтады. Құзырлы органдар тұрғындарды ауа райы болжамына назар аударып, жолда аса сақ болуға және көліктерін қысқы маусымға толық дайындауға шақырады.

ҮЗДІКТЕР МАРАПАТТАЛДЫ

8 қарашада Қазақстанда Мемлекеттік статистика күні аталып өтеді. Биыл бұл кәсіби мерекенің тарихына 105 жыл толып отыр. Осы мерекеге орай Жарма ауданында салтанатты кеш өтіп, сала ардагерлері мен қызметкерлеріне құрмет көрсетілді.

Еркежан ҚАЙСА, «Semei tanu»

Салтанатты кешке аудан әкімі Нұрлан Борсықбаев, сала қызметкерлері мен ардагер мамандар, сондай-ақ арнайы шақырылған қонақтар қатысты.

Аудан басшысы құттықтау сөзінде статистика саласының қоғам өміріндегі маңыздылығына тоқталды.

– Статистика – мемлекеттің даму көрсеткіштерін айқындайтын, барлық саланың шешім қабылдау процесіне негіз болатын аса маңызды бағыт. Сіздер күн сайын халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайын нақты деректер арқылы көрсетіп, еліміздің өркендеуіне өз үлестеріңізді қосып келесіздер. Өрбір көрсеткіштің артында үлкен жауапкершілік пен тиянақтылық жатыр. Сіздердің еңбектеріңіз – мемлекеттің даму стратегиясын айқындаудағы сенімді тірек. Еңбектеріңіз жемісті болсын! – деді Нұрлан Борсықбаев.

Мерекелік кеште аудан басшысы ұзақ жыл адал еңбек етіп, статистика саласының дамуына өзіндік үлесін қосқан мамандар – Бақыт Лепесова мен Зәуре Әлиеваны алғыс хатпен марапаттады. Нұрлан Мұхаметрақымұлы марапат иелерін құттықтап, олардың жауапты да маңызды саладағы қажырлы еңбегіне жоғары баға берді.

Статистика саласында көп жылдық тәжірибесі бар, өз ісіне үлкен жауапкершілікпен қарайтын білікті мамандар Бақыт Бауыржанқызы мен Зәуре Хасенқызы ауданның әлеуметтік, демографиялық және экономикалық даму көрсеткіштерін жинақтап, талдау жұмыстарын жүргізіп келеді. Мемлекеттік статистика қызметінің басты міндеті халықтың әл-ауқаты мен ел дамуының негізгі бағыттарын сандық тұрғыдан айқындау болса, бұл ретте Бақыт Бауыржанқызы мен Зәуре Хасенқызы сынды кәсіби мамандардың еңбегі зор. Сала қызметкерлерінің жүйелі жұмысы аудандың деңгейде қабылданатын шешімдердің тиімділігіне тікелей әсер етеді.

ӘЙЕЛ КӨШБАСШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН СЕМИНАР

Астана қаласында ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия және Мемлекеттік басқару академиясының бірлесу ұйымдастыруымен аудандар мен ауылдық округтердің әйел әкімдеріне арналған семинар-тренинг өтті.

Еркежан ҚАЙСА, «Semei tanu»

Мемлекеттік басқару саласындағы әйел көшбасшылардың кәсіби қузыреттерін арттыру, адамға бағдарланған басқару моделін дамыту, сондай-ақ инклюзивті басқару мен гендерлік теңдікті нығайту бағытында тәжірибе алмасу мақсатында өткен семинар барысында қатысушыларға мемлекеттік басқарудағы заманауи тәсілдер, әлеуметтік саясатты іске асырудың тиімді тетіктері, қоғаммен өзара байланыс орнатудың жаңа әдістері туралы жан-жақты ақпарат берілді.

Семинар бағдарламасы мазмұнды әрі жан-жақты болды. Жиынның тәжірибелік бөлімінде қатысушылар стратегиялық менеджмент пен көшбасшылық, басқарушылық ойлау қабілетін дамыту, тиімді шешім қабылдау және жергілікті деңгейде нәтижелі команда қалыптастыру тақырыптарын талқылады. Азаматтармен байланыс орнату мәселелерінде де басты назар аударылды. Әйел әкімдер тұрғындармен сенімді диалог орнату, сұраныстарға дер кезінде жауап беру және тұрақты кері байланыс

тетіктерін қалыптастыру тәжірибелерімен бөлісті.

Аталған семинарға Жарма ауданының Шалабай ауылдық округінің әкімі Жанар Есембаева да қатысып қайтты. Жанар Есембаева ауыл тұрғындарының өмір сапасын арттыруға бағытталған әлеуметтік жобалар, әйелдердің қоғамдағы рөлін күшейту және жастарды еңбекке баулу бағытында атқарылып жатқан жұмыстар туралы айтты. Жерлесіміз елдің түкпір-түкпірінен келген әріптестерімен пікір алмасып, мемлекеттік қызметті тиімді ұйымдастырудың жаңа

әдістерін меңгеруге мүмкіндік алғанын айтады.

Семинарда әйел көшбасшылығы тақырыбы жан-жақты талқыланып, пікірталастар Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан» атты Жолдауы аясында өрбиді.

Осындай оқыту форматтары әйел әкімдердің кәсіби біліктілігін арттырып қана қоймай, елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына үлес қосатын жаңа буын – заманауи, белсенді және жауапты әйел көшбасшыларды қалыптастыруға жол ашады.

ҮРЖАР

ҰЛТТЫҚ ЖОБА АЯСЫНДА

Халық денсаулығын қорғау – мемлекеттің әлеуметтік саясатының басым бағыттарының бірі. Елімізде, оның ішінде біздің облыста денсаулық сақтау саласын дамыту бағытында көптеген жұмыстар атқарылууда. Әсіресе ауылдық жерлерде медициналық қызметтің сапасы мен қолжетімділігін арттыру үшін ауқымды істер қолға алынды. Жаңа нысандар салынып, қолданыстағылары жаңғыртудан өткізілуде.

Бұл игі істерден Үржар ауданы да шет қалған жоқ. Биыл «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Үржар ауылында 10 төсектік күндізгі стационары бар 50 келушіге арналған дәрігерлік амбулаторияның құрылысы жүргізілуде. Жобаның жалпы құны – 612,8 млн теңге. Бұл нысан пайдалануға берілген соң аудан орталығындағы медициналық қызмет сапасын едәуір арттыруға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ «Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы шеңберінде ауданның 7 елді мекенінде (Лайбұлақ, Қарабұйрат, Батпақты, Жоғарғы Егінсу, Ер Қабанбай, Благодатное, Некрасовка) алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуге арналған фельдшерлік-акушерлік пункттер, дәрігерлік амбулаториялар және медициналық пункттердің құрылысы толықтай аяқталды.

Аудан үшін тағы бір маңызды әрі қуанышты жаңалық – Үржар ауылындағы орталық аудандық аурухана жанынан салынып жатқан «Ітері асты тамырлардың коронарографиясы (Инсулты орталығы)» құрылысы. Жобаның жалпы құны – 3 млрд 37,8 млн теңге. Бұл жобаны арнайы мемлекеттік қор есебінен жүзеге асырылуда. Қазіргі уақытта құрылыс жұмыстары белсенді түрде жүргізіліп жатыр.

Мұнымен қатар Ақжар ауылындағы «Үржар балаларға арналған арнайы әлеуметтік қызмет көрсету орталығының ғимаратына қосымша салынып жатқан екі қабатты нысанның құрылыс жұмыстары жалғасуда. Бұл мақсатқа 68,5 млн теңге бөлінген. Сондай-ақ орталықтың қолданыстағы екі қабатты оқу ғимаратына күрделі жөндеу жұмыстары жүргізіліп, 89 млн теңге жұрты бағытталды. Бүгінгі таңда жөндеу жұмыстары толықтай аяқталды.

Аудан көлемінде жүзеге асып жатқан бұл жобалар тұрғындардың өмір сапасын жақсартып, ауылдық жерлерде сапалы медициналық қызметтің қолжетімді болуын қамтамасыз етеді.

Өз тілшіміз

• МАҚАНШЫ

ҚОНАҚ ҮЙІ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛДІ

Облыс әкімінің тапсырмасымен Мақаншы ауданының орталығы Мақаншы ауылында 50 орындық «Бақ» қонақ үйі ашылды. Жоба өңірге инвестиция тарту және туризмді дамыту бағдарламасы аясында жергілікті кәсіпкер Болат Сүлейменұлының бастамасымен жүзеге асырылды.

Заманауи талаптарға сай салынған жаңа қонақ үйі ауданға келген туристер мен қонақтарға жайлы жағдай ұсынады. Мұнда әр санаттағы қолайлы нөмірлер, кең дәліз, асхана және басқа да бөлмелер қарастырылған.

Қонақ үйінің ашылуына байланысты 30 жаңа жұмыс орны құрылып, шағын бизнестің дамуына және аудан тұрғындарының жұмыспен қамтылуына оң ықпал етті.

КӨМІР БАҒАСЫ БАҚЫЛАУДА

Дәурен Қойгелдиннің тапсырмасымен көмір бағасын тұрақтандыру және халыққа қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында арнайы мониторингтік топ құрылды.

Топ құрамында әкімдік өкілдері, қоғамдық кеңес мүшелері мен белсенді азаматтар бар. Аудан басшысы топ мүшелеріне тұрғындарға арналған көмір бағасын бақылауға алуды тапсырды.

Топ мүшелері бағаның негізсіз қымбаттауына жол бермеу үшін көмір тасымалдаушылармен және са-тушылармен кездесіп, түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Кездесу барысында көмірдің негізсіз қымбаттауы мен алыпсатарлықтың алдын алу, сондай-ақ баға тұрақтылығын сақтау мәселелері талқыланды.

Нәтижесінде аудан бойынша көмірдің шекті бағасы белгіленіп, қатты отынның тұрақты жеткізілуі қамтамасыз етілді.

Мақаншы ауданы әкімдігі тарапынан бағаның негізсіз өсуіне жол бермеу бағытындағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасын табатын болады.

• КӨКПЕКТІ

17 ЖОБА ІСКЕ АСЫРЫЛДЫ

Көкпекті ауданында елді мекендерді абаттандыру және тұрғындардың өмір сапасын арттыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде.

2024 жылы жалпы құны 20,9 млн теңгені құрайтын екі жоба жүзеге асырылды. Ажа ауылында воркаут алаңы және Көкпекті ауылында спорт алаңы салынды.

Биыл жалпы құны 222,2 млн теңгені құрайтын 17 жоба іске асырылды: Биғаш, Үлкенбекен, Жансары, Преображенка, Черноярка, Үкілқызы, Теректі, Үшкөмей, Ақой, Қарамойыл, Толағай және Көкпекті ауылдарында балалар ойын алаңдары, ал Биғаш, Ақой және Үлгілімалшы ауылдарында шағын футбол алаңдары ашылды.

Ауылдардың әлеуметтік инфрақұрылымын жақсартуға бағытталған бұл жобалар жергілікті тұрғындардың ұсыныстары негізінде әзірленген. Нәтижесінде аудан бойынша балалар мен жастардың бос уақытын тиімді өткізуге және бұқаралық спортты дамытуға жаңа мүмкіндік туды.

ТАЭКВОНДОШЫЛАР ТОП ЖАРДЫ

Семей қаласында таэквондодан (WT) балалар мен қадеттер арасында өткен ашық турнирге Көкпекті ауданының №1 балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің тәрбиеленушілері де қатысып, жүлделі орындарға ие болды.

Жарыста көкпектілік спортшылар Нұрәли Жанұзақов және Арнұр Алтынбеков 61 келі салмақта, Айкама Садвакасова 59 келі, Малика Искакова 38 келі, Алинух Сейтпеков 22 келі, Самир Нигматуллин 26 келі, Нұртас Дәулетхан 37 келі салмақ дәрежесінде өз өнерлерін көрсетті.

Көкпектілік таэквондошылардың жеңісі ауданның беделін көтеріп, жастардың спортқа деген қызығушылығын арттырды.

• АҚСУАТ

ТҰРҒЫН ҮЙЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫ АЯҚТАЛУҒА ЖАҚЫН

Ақсуат ауданы әкімінің орынбасары А.Аққазин жұмыс сапарымен Кіндікті ауылдық округінде болып, мемлекеттік – жеке меншік серіктестік аясында салынып жатқан қос пәтерлі екі тұрғын үйдің құрылыс барысымен танысты.

Тұрғын үйлердің құрылысы ауыл тұрғындарын баспанамен қамтамасыз ету мақсатында қолға алынған. Жоба мемлекеттік және жеке инвесторлардың бірлескен қаржыландыруы негізінде іске асырылып отыр.

Сапар барысында әкімнің орынбасары құрылыс нысандарындағы жұмыстардың сапасына және мерзімінде орындалуына ерекше назар аударып, мердігер компания өкілдеріне тапсырмалар жүктеді.

А.Аққазин нысанды алдағы желтоқсан айының 10-на дейін толық аяқтап, пайдалануға беруді міндеттеді.

– Өрбір отбасы үшін баспана – ең басты қажеттілік. Сондықтан құрылыстың сапасы мен мерзімі қатаң бақылауда болады, – деді аудан әкімінің орынбасары.

Жаңа үйлер пайдалануға берілген соң, ауылдағы тұрғын үй кезегінде тұрған төрт отбасы қоныс тойын тойламақ.

• СЕМЕЙ

ТҰРҒЫНДАР ТІЛЕГІН ТЫҢДАДЫ

Қала әкімі Әділет Қожанбаев Энергетик, 7 мекенжайының тұрғындарымен кездесті. Әкім бұған дейін де, сайлауды үгіт-насихат кезеңінде аталған шағын ауданда болып, тұрғындардың мәселелерін тыңдаған болатын.

Кездесу барысында тұрғындар өздерін тұрғанды-рған бірқатар мәселелерді жеткізіп, күнделікті тұр-мысқа қатысты өтініштерін айтты. Әсіресе балаларға арналған спорттық алаңдарды аяқтап беруді сұрады.

Әділет Қожанбаев тұрғындардың әрбір өтінішін мұқият тыңдап, мәселелерді шешу үшін тиісті бөлім-дерге нақты тапсырмалар берді.

Топырағы құнарлы, жері шұрайлы Бородулиха ауданында ауылшаруашылығы саласының дамуы қарқынды деңгейде. Жергілікті тұрғындар ертеден-ақ түгін тартсаң, майы шығатын мекенде қолда бар мүмкіндікті пайдаланып, жер игілігін көруге де, мал басын өсіруге де тереңінен ден қойған. Осы тұрғыда Бородулиха ауданына арнайы барып, ауылдарында болып, аудан әкімі Айдар ИБРАЕВ пен де сұхбаттасудың сәті түскен еді.

Айдар ИБРАЕВ:

«АУДАН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ҚАРҚЫНЫН САҚТАП ОТЫР»

- Айдар Маратұлы, алдымен Бородулиха ауданының әр саладағы тыныс-тіршілігі жайында өңгімелеп берсеңіз...

- Облыс орталығымен іргелес орналасқан біздің ауданның өзіндік ерекшелігі бар. Аудандағы шаруашылықтар егіс алқаптарынан өнім алып қана қоймай, мал басын көбейту арқылы аудан экономикасының дамуына сүбелі үлес қосып келеді.

Нақты дерекке тоқталсақ, биылғы жылдың басынан қазан айына дейін ауыл шаруашылығының жалпы өнім көлемі 45 792,4 миллион теңгені құрады. Бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда 114,8 пайыздық өсімді көрсетеді.

Жыл соңына дейін ауыл шаруашылығы өнімінің жалпы көлемі 89 280,6 миллион теңгеге жетеді деп жоспарланып отыр. Мал шаруашылығы өнімдерінің артуы да агроөнеркәсіп саласындағы оң нәтижелердің бірі.

- Тұрғын үй, құрылыс саласының қарқынды жайында не айтасыз?

- Жыл басынан бері аудан бойынша 1464 шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Жыл соңына дейін жалпы ауданы 4590 шаршы метр болатын 27 екі пәтерлі тұрғын үйдің құрылысы аяқталып, ел игілігіне берілетін болады. Жалпы жылдық жоспар 6 000 шаршы метр, бұл өткен жылмен салыстырғанда 45 пайызға жоғары көрсеткіш.

Құрылыс жұмыстарының жалпы көлемі 2025 жылдың қаңтар-қыркүйек айларында 8,8 миллиард теңгені құрап, былтырғы кезеңмен салыстырғанда 10 пайызға артты.

Жыл қорытындысы бойынша бұл көрсеткіш 14 миллиард теңгеге жетіп, өсім 123,7 пайыз деңгейінде болады деп күтілуде.

- Шағын және орта бизнес, сауда саласында қандай көрсеткіштер бар?

- Ауданда шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуға ерекше көңіл бөлінуде. Жоспар бойынша жұмыс істеп тұрған шағын және орта бизнес субъектілерінің саны 1 635 бірлікті құрауы тиіс, қазіргі уақытта 1 502 субъект нақты жұмыс істеп тұр. Бұл – өткен жылдың сәйкес кезеңінің 96,5 пайызы. Жыл соңына дейін бұл көрсеткішті 1 674 бірлікке дейін жеткізу көзделіп отыр. Көтерме сауда айналымы бойынша айтар болсақ, оның көлемі 1900,2 млн теңгені құрады (жоспар – 2447,1 млн теңге). «МакТрейдСемей» ЖШС-де жүргізіліп жатқан жөндеу жұмыстарына байланысты компания қызметі уақытша тоқтатылғандықтан, көрсеткіш төмен болып отыр. Жөндеу жұмыстары қараша айында аяқталады деп күтілуде.

Статистика органдарына көтерме сауда бойынша есепті тек 5 респондент тапсырады. Жалпы, 2025 жылғы қаңтар – желтоқсанға арналған көтерме сауда айналымының жоспары 3686,9 млн теңге, ал бөлшек сауда көлемі бойынша жоспар – 17 940,6 млн теңге.

- Аудандағы шаруа қожалықтарының даму қарқыны туралы не айтасыз?

- Өздеріңіз жақсы білесіздер, біздің ауданда іргелі шаруашылықтар баршылық. Олардың арасында мемлекеттік қолдау арқылы заман талабына сай техникалар алып, егін шаруашылығы арқылы оң нәтиже көріп отырғандар аз емес. Мәселен, «Лада» шаруашылығы туралы айтатын болсақ, онда бидай, қарақұмық, күнбағыс және мал азығы дақылдары өсіріліп, күнбағыс майы өңделеді. Жалпы егіс алқабы 4 мың гектардан асады. Шаруа қожалығының басшысы Александр Романовтың ізденісінің нәтижесінде ауыз толтырып айтарлық кәсіпорынға айналып отыр. «ҚазАгроҚаржы» АҚ-мен 23 жылдан бері серіктестік байланыс орнатқан. Осы уақыт ішінде шаруашылық компания арқылы 368 млн теңгеге 20-дан астам техника лизингке алған. Оның ішінде МТЗ және Buhler тракторлары, Essi және Vector комбайндары, себу кешені мен басқа да ауылшаруашылық машиналары бар. Лизингтің төмен пайыздық мөлшерлемесі негізгі құралдарды жаңартуға және өнімділік күшін жоғалтпай жинауға мүмкіндік берді. Шаруашылық иесінің заман талабына сай қуатты және өнімділігі жоғары техникаларға қол жеткізіп отырғаны қуантады. Оның кәсіпорнын байқап болсаңыз, жүйелі жұмыстың тиімді жолын тапқан. Мәселен, бұрын күнбағыс егуге үш адам қажет болса, бұл шаруашылықта оны бір оператор ғана орындайды. Негізгі айтарлығы - «Лада» – фермердің өкесі негізін қалаған отыз жылдан бері даму үстіндегі отбасылық бизнес. Бүгінде шаруашылық көлемі де, ұрпақ сабақтастығы да артып отыр. Аудандағы 22 адамды жұмыспен қамтып отырған іргелі шаруашылық. Жоғары өнімділік қуатты техника мен білікті кадрлардың үйлесімді жұмысының нәтижесі. Ал, Зенковқа ауылында орналасқан «Зенковское» шаруашылығының жер қоры 5 мың гектардан асады және жыл сайын қолданыс аясын кеңейту үстінде. Негізгі бағыты – дәнді, бұршақ және майлы дақылдарды өсіру. Кәсіпорында жыл бойы 45 адам тұрақты жұмыс істейді. Шаруашылыққа 20 жылдан астам уақыт болған, осы кезеңде ол өңірдегі озық агроқұрылымдардың біріне айналды. Бұл аграрлар әулетінің өкілі, агроном маманы Мәдижан Құрамысовтың еңбегі. Ол дәстүр мен заманауи технологияларды ұштастырып, инновацияларды тұрақты енгізіп келе жатқан азамат. «Зенковское» ЖШС-нің табысының басты құпиясы – ғылым мен тәжірибені үйлестіре білу, соның нәтижесінде техникалар паркін кеңейте түскені де табысқа ұмтылысы зор екенін байқатады. «Новая Заря» шаруа қожалығы ірі қара

мал басын көбейтіп, сүт өнімдерімен қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарып отыр. Сонымен қатар «Лазарев и К», «Жерновское», «Березка» шаруашылықтары жылдан-жылға даму үстінде. Мемлекет басшысы айтқандай, қазақта «Еңбегіне қарай – өнбегі» деген сөз бар. Мұндай істерді, ең алдымен, ауыл халқының ерен еңбегінің жемісі деуге болады. Мемлекет тарапынан да тиісті жұмыс жүргізіліп, қажетті көмектер көрсетіліп жатыр. Жалпы, айтатын басты нәрсе, аудандағы шаруашылықтар мемлекет тарапынан көрсетілетін қолдауларды мейлінше игеріп отыр.

- Ауданда инвестиция тарту бағытының орындалуы қалай?

- Негізгі бұл салада біраз мәселе туындап қалғаны рас. Өткен жылғы жоспар мен деңгейден артта қалудың себебі логистикалық қиындықтардан да, техникалық параметрлерді қосымша келісу қажеттілігінен де туындаған жеткізушілермен жасалған келісімшарттар бойынша жабдықты жеткізудің кешігуінен де болды. Бұл күрделі салымдарды игеру кестесінің өзгеруіне және жоспарланған көрсеткіштердің белгіленген мерзімде орындалуына айтарлықтай әсер етеді. Қосымша инвестициялар көлемінің төмендеуіне ауданның ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерінің (ірі шаруа қожалықтары мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктерді қоса алғанда) ауыл шаруашылығы техникасымен қамтамасыз етілуінің жоғары деңгейі әсер етті: парктің жинақталу деңгейі шамамен 99% - ға жетті, бұл жоспарда көзделген қосымша сатып алуды жүзеге асыруда экономикалық орындылықтың болмауына алып келді. Дегенмен, Бородулиха ауданы өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығын дамыту, құрылыс көлемін арттыру және сауда айналымын ұлғайту бағытында тұрақты өсімді көрсетуде. Негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің басымы бөлігі бойынша аудан жоспарлы межелерге қол жеткізіп, экономикалық өсудің оң қарқынын сақтап отыр.

- Жақында аудан халқы көптен күткен нысандардың пайдалануға берілуінде біраз істер атқарылғаны байқалады.

- Оның бір көрінісі ретінде Абай атындағы аудандық мешіттің жергілікті жұртқа есігін айқара ашқанын көруге болады. Бұл оқиғаны тек жаңа ғимараттың емес, ел рухының, иман мен бірліктің салтанат құрған күні болды деуге болады. Мешіттің іргетасы 2022 жылы қаланған болатын. Сол күннен бастап аудан тұрғындары мен кәсіпкерлер, шаруа қожалықтарының басшылары, зейнеткерлер мен жастар жұмыла кірісіп, ор-

тақ іске үлес қоса білді.

Жобаның бастамашысы — Ерлан Өмірбекұлы Зайтенов, ал құрылыс барысына ұдайы ұйымдастырушылық және материалдық демеу көрсеткен — Талғат Оразбаев сынды ел азаматтары. Осынау игілікті іске Бородулиха жұрты ғана емес, еліміздің түкпір-түкпірінен келген меценаттар да белсенді қатысып, «жақсының аты, жақсының ісі өлмейді» деген қағиданы тағы бір дәлелдеді. Екі қабатты, төрт мұнаралы, жалпы аумағы 270 шаршы метрден асатын сәулеті мен сәні келіскен ғимаратта барлық қажеттіліктер бар. Атсалысқан барша қауымға алғысымды білдіремін.

- «Ауыл - ел бесігі» бағдарламасының орындалуы барысы, аудандағы жолдардың жөндеуі қалай жүріп жатыр?

- Бородулиха ауданында «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында бірнеше көше жаңартылды. Ауданда жол инфрақұрылымын дамыту бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жалпы ұзындығы 718 шақырымды құрайтын автомобиль жолдарының ішінде республикалық маңызы бар жолдар – 96 шақырым, облыстық маңызы бар жолдар – 272 шақырым, ал аудандық маңызы бар жолдар – 337 шақырым. Қазіргі таңда «Новопокровка – Белағаш» және «Бородулиха – Жерновка – Поллог» бағыттарында жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Биыл республикалық маңызы бар «Семей – Ресей Федерациясының шекарасы» бағытының 19–46 шақырымдық бөлі-

гінде ресайклинг әдісімен орташа жөндеу жүргізілді. Бұл жұмыстар өңірлер арасындағы көлік қатынасын жақсартып, транзиттік әлеуетті арттыруға ықпал етеді. Облыстық маңызы бар жолдарда да бірқатар маңызды іс-шаралар жүзеге асырылды. «Воскресеновка – Петропавловка – Шелехово – Белағаш – Дмитриевка» бағыты бойынша шұңқырларды жамау жұмыстары атқарылды. Ал «Новопокровка – Петропавловка – Ресей Федерациясының шекарасы» жолының 20 шақырымдық бөлігіне күрделі жөндеу қажеттілігі туындап отыр. Сонымен бірге «Бородулиха – Жезкент» жолының 0–12 шақырымды орташа жөндеу жұмыстары жүріп жатыр. «Дмитриевка – Бородулиха – облыс шекарасы» бағытының бірнеше учаскесінде де жол жабындысын қалпына келтіру қолға алынған болатын. олардың 74,2 пайызы жақсы және қанағаттанарлық жағдайда. Сонымен қатар елді мекендердің ішкі көшелерін жөндеу де назардан тыс қалған жоқ. «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Песчанка және Зенковқа ауылдарының көшелері жаңартылып, аудандық бюджет есебінен Бородулиха, Новопокровка, Зубаир және Новая Шульба ауылдарында да тиісті жұмыстар атқарылды дегуге толық негіз бар.

- Сұхбатыңызға көп рахмет. Аудан өркендей берсін!

Сұхбаттасқан
Сәтжан ҚАСЫМЖАНҰЛЫ,
«Semei tauy»

«Адам туған жерін емес, туған жері адамды биік етеді»

Аягөз қаласынан 177 шақырым, Семейден 527 шақырым қашықтықта орналасқан Баршатас ауылдық округінің жалпы аумағы 36 688 гектарды құрайды. Шөлейт, таулы жерге жайғасқанымен, ауылдың төсін көктем сайын Бақанас өзені жарып өтеді. Бұл өзен кейін Балқаш көліне барып құяды. Солтүстігінде Байқошар, батысында Малкелді, оңтүстігінде Қосағаш, шығысында Айғыз ауылдарымен шектесетін Баршатас географиялық тұрғыдан тиімді аймақта. Ауыл арқылы республикалық маңызы бар Аягөз – Қарағанды автокөлік трассасы өтеді.

Қазіргі таңда округте 1316 тұрғын бар, 400 отбасы түгін түтетіп отыр. Халықтың 99 пайызы — қазақтар. Қысы ұзақ, боранды. Сәуірдің соңында ғана аяз қайтып, қыркүйектің екінші онкүндігінен бастап қайта суытады. Қардың қалыңдығы 40-50 сантиметрге дейін жетеді. Табиғаттың осындай қаталдығы бұл жердің халқын еңбекқорлық пен төзімге баулығандық әсерде қалдырады.

Ауылдың әлеуметтік тынысына тоқталар болсақ, Баршатаста барлық негізгі әлеуметтік нысандар жұмыс істеп тұр. Орталық ауруханада 4 жоғары білімді дәрігер, 20 орта буын медицина қызметкері еңбек етеді. Ауылдық полиция бөлімінде 12 адам қызмет атқарады.

2010 жылы «Балапан» бағдарламасы бойынша жаңа типтегі балабақша пайдалануға беріліп, 21 адам жұмысқа орналасты. Қазіргі таңда 50 бала тәрбие алуда.

Халыққа қызмет көрсету орталығы, ауа райын болжау станциясы, малдәрігерлік зертхана ауыл тіршілігіне тікелей үлес қосуда. Мәдениет үйі мен кітапхана — тұрғындардың рухани ордасы. 2020—2022 жылдары су құбыры желісі жөндеуден өткізіліп, ауыл инфрақұрылымы жақсарды.

Бүгінгі күні округ аумағында 21 шаруа қожалығы, 30 сауда дүкені, 3 жанармай бекеті, 2 дөңгелек жөндеу орталығы, 1 дәріхана және 1 тойхана жұмыс істейді. 1996 жылдан бері ауыл мешіті елге қызмет көрсетуде. Байланыс және пошта бөлімшелері 1975 жылдан бері үздіксіз жұмыс атқарып келеді.

Білім мен өнердің бесігі

Баршатастағы Оспанқұл Меңаяқұлы атындағы жалпы орта білім беретін мектепте 156 оқушы талапқа сай білім алуда. Мектеп қабырғасынан қанат қаққан түлектердің ішінде елге танымал тұлғалар аз емес. Олардың қатарында Қазақстанның халық әртісі Бекен Бөкенұлы Жылысбаев, жазушы-сатирик, ҚР-ның еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, «Ерен еңбегі үшін» медалінің иегері Мыңбай Рашев, халық жазушысы, тарихшы, ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, профессор Мұхтар Мағауин, «Алаш» сыйлығының иегері жазушы Төлек Тілеухан, ақын, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, «Парасат» орденінің иегері Несіпбек Айтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, білім беру саласының үздігі Жанұзақ Қасымбаев, ұлағатты ұстаз, Аягөз ауданының Құрметті азаматы Рғызбай

БАРШАТАС - БЕРЕКЕ МЕКЕНІ

Аягөздің батыс бетінде, шөлейт пен таулы аймақтың қиылысында табиғатпен үндес, тарихы бай, еңбегі ерен бір ауыл бар. Ол - Баршатас. 1932 жылы құрылған Баршатас ауылы бір кездері Шұбартау ауданының орталығы болған. 1997 жылы аудан қысқарғаннан кейін Аягөз ауданының құрамындағы ауылдық округ болып қалды. Баршатас - ежелден әлеуметтік, мәдени және рухани тұрғыдан дамыған, елге есімі танылған тұлғалар шыққан қасиетті мекен.

Сихымбаев, физика-математика ғылымдарының кандидаты Жөніс Өмірбеков, техника ғылымының докторы, академик, «Құрметті байланысшы» Кемелбек Бекен Жасымбайұлы, Семей қаласының бұрынғы әкімі, Абай облысының Құрметті азаматы, «Құрмет», «Парасат», «Барыс» ордендерінің иегері Мейрамхат Қарибекұлы Айнабеков және басқа да аудан мақтаншына айналған азаматтар бар.

ӨНЕГЕЛІ ӘУЛЕТ, ӨРКЕНДІ ҰРПАҚ

Соңғы жылдары ауылдағы ағайынның еңсесі көтеріліп, етек-жеңін жинай түскендігін байқау қиын емес. Бірі мал бақса, екіншісі құс өсіріп, енді бірі егіншілікпен шаруасын шалқытуда. Ауылда кәсібін өркендетіп, жерлерстерін жұмыспен қамтып отырған шаруа қожалықтары да жетерлік. Солардың бірі – Аягөз ауданындағы Майлин ауылдық округіндегі Бақытбек Тұрысбекұлының «Бексұлтан» шаруа қожалығы.

Мал шаруашылығы — ел байлығының алтын қазығы. Қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі, ырысы мен берекесі төрт түліктің төңірегінде өрбігені белгілі. Осындай киелі кәсіпті өмірінің өзегіне айналдырған, елдің берекелі тіршілігіне үлес қосып жүрген жан-ның бірі - Бақытбек Тұрысбекұлы Тұрысбеков. Кәсіптің көзін табамын дегендерге бүгінгі таңда мүмкіндік көп. Бақытбек Тұрысбекұлының шаруа қожалығы да бүгінде кәсіптің көзін

тапқан қожалықтардың қатарында. 1962 жылдың 10 қаңтарында Жарма ауданының Октябрь совхозында (қазіргі Әди Шәріпов ауылы) дүниеге келген ол еңбекқор әкенің, мейірімді ананың тәлімін бойына сіңіріп өсті. Әкесі ауылдың белді шопаны, төрт түліктің қыр-сырын жақсы меңгерген Мүкеев Тұрысбек болса, анасы Әсия Ыбырайқызы шаңырақтың шырағын жағып, ұл-қыздарын еңбекқорлық пен адалдыққа баулыған асыл жан еді. Сегіз баланың ішінде Бақытбек ерекше іскерлігімен, талап-шылдығымен көзге түсті.

Н.Некрасов атындағы мектепті тамамдаған соң, 1980 жылы Отан алдындағы борышын өтеу үшін Украина жеріне аттанды. Әскерден оралған жас жігіт еңбекке араласып, 1983 жылы Қалбатау ауылындағы автобус паркінде слесарь болып жұмысқа орналасады. Кейін отбасымен бірге Аягөз ауданына қоныс аударып, совхозда бақылаушы механик, оператор, слесарь қызметтерін атқарып, өз ісінің шебері ретінде танылды.

Бақытбек 1990 жылы «Көксу» ұжымына қызметке кіріп, он жылдан астам уақыт еңбек етті. Осы кезеңде мал өсірудің барлық тетігін үйреніп, шаруашылықты басқарудың әдісін меңгерді. 2002 жылы тәуекелге бел буып, өз кәсібін бастап, жеке «Бексұлтан» шаруа қожалығын құрып, мал шаруашылығына біржола бетбұрыс жасады.

Бүгінде бұл қожалық өңірдегі іргелі шаруашылықтардың бірі саналады. Қожалықта 20 адам тұрақты жұмыспен қамтылған. Шаруашылықтың негізгі бағыты — асыл тұқымды ірі қара мал өсіру. Қазіргі таңда мұнда 750-ден астам мүйізді ірі қара, сондай-ақ жылқы мен 3000-ға жуық қой бар. 1000 бастық бордақ алаңы салынып, таяуда пайдалануға берілді.

Шағын ауылдардың шаңырағын шайқалтпай ұстап қалуға өз үлесін қосып отырған азаматтардың бірі де осы Бақытбек. Былтыр ауылға төрт үй салып, он отбасын қуантса, биыл он үй салып жатыр.

- Ауылдағы мектеп жабылып қалса, онда адам қалмайды. Сондықтан ауылда жастардың тұрақтап қалуына мүмкіндік жасау керек,- дейді Бақытбек Тұрысбекұлы.

Бұл қазақтың кең даласындай дарқандықты бойына сіңіріп, «елім» деп өмірленген азаматының жай сөзі емес, ісі емес пе! Өр елдің Бақытбектей арқа сүйер азаматтары болса, ауыл да аман болар еді...

- Малдың соңы мен өнім сапасы тікелей жем-шөптің сапасына байланысты. Сондықтан жаз шыға сала қожалық ұжымы қыстың қамын ерте ойлап, мал азығын молынан дайындап қоямыз. Мал шаруашылығында табысқа жетудің басты шарты — адал еңбек пен табандылық. Төрт түлікті асылдандыру үшін жайылым мен жем-шөптің сапасы жоғары болуы тиіс,- дейді кәсіпкер.

Бұл күндері Бақытбек Тұрысбекұлының қожалығы заманауи шаруашылықтардың қатарында. Қожалықтың иелігінде 10 мың гектардан астам жер бар. Барлық техника мен құрал-жабдықтар заманауи талаптарға сай. Егістік пен шабындық жұмыстарын жеңілдету

үшін ауыр техникалар сатып алынған. Бұл — тек өндіріс қуатын арттырып қана қоймай, ауылдағы жұмыссыздық мәселесін де азайтқан қадам. Жер-ананың берекесін келтіріп, маңдай терімен нәпақа тауып отырған шаруашылықтың табысы жыл сайын еселеніп келеді.

Қожалығында 3000 бас Еділбай және қазақтың қылшық жүнді құйрықты қойы, 750 бас қазақтың ақбас сиыры, 700 бас қазақтың жабы тұқымдас жылқысы бар. Таяу күндері түйе өсіру кәсібін де бастамақшы. 2018 жылы Ауыл шаруашылығы қызметкерлері күні аясында «Бексұлтан» қожалығы ауданда үздіктер қатарынан көрініп, көпке үлгі болды.

Бір қарағанда, күнделікті күйбең тірліктің арасында жүрген шаруаның еңбегі көзге еленбей қалатындай көрінуі мүмкін. Алайда уақыт бәрін таразылап, өз бағасын береді. Адал еңбек ескерусіз қалмайды. Топыраққа терін сіңірген жанның еңбегін, ерте ме, кеш пе, ел мойнындайтын күн туады. Бақытбек Тұрысбекұлының өмір жолына зер салсаңыз, осы сөздің айқын дәлелін көресіз. Бұл — ерен еңбектің, табандылық пен төзімнің белгісі. Мал соңында жүріп, таудан жерінің өркендеуіне өз үлесін қосқан азаматтың есімі бүгінде аудан жұртына жақсы таныс. Еселі еңбегі мен еліне сіңірген еңбегі мемлекет тарапынан жоғары бағаланды. Шаруашылық басшысы «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл» медалімен, Ауыл шаруашылығы министрлігінің «Ауыл шаруашылығы саласының үздігі» төсбелгісімен, облыс пен аудан әкімдерінің Құрмет грамоталарымен, «Ерен еңбегі үшін» және «Қазақстан Тәуелсіздігіне 30 жыл» мейрейтойлық медальдарымен марапатталған.

Іскер азамат сонымен қатар еліміздің Тұңғыш Президентінің Құрмет грамотасына ие болды. 2012 жылы «Қазақстан» ұлттық арнасының ауыл шаруашылығын дамытуға арналған бағдарламасына қатысып, арнайы алғыс хатпен марапатталды.

Бақытбек өмірлік жары Гүлнұр Көрімқызымен төрт баланы өмірге әкеліп, ұлын ұяға, қызын қияға қондырды. Үлгілі отбасында тәрбие көрген балаларының барлығы тәуелсіз еліміздің өркендеуі жолында еңбек етіп жүр.

Үлкен ұлы Серік — қожалықтың белді мүшесі. Келіні Өсем - мұғалім. Берік те әке ісін жалғап, шаруашылықтың дамуына белсене

атсалысуда. Аймара есімді келіні аудандық мекемеде бас маман. Ал Айнұр мен Дастан - елордада жоғары санатты мұғалімдер. Кіші қызы Арай - қаржы саласының маманы, жұбайы Ернар - теміржол инженері.

Осылайша Тұрысбековтер әулеті - еліміздегі еңбек пен бірліктің, парасат пен мейірімнің нышанына айналған өнегелі отбасы.

Бақытбек Тұрысбекұлы үшін шаруашылық — тек табыс кезі емес, елге қызмет етудің бір жолы. Ол ауылдағы әлеуметтік жағдайы төмен отбасыларға қолдау көрсетуді азаматтық парызым деп санайды. Осындай мейірім мен еңбек қатар өрілген жерде ғана береке орнайтыны анық.

- Туған жерге еткен еңбек - елге еткен қызмет. Малдың да, жердің де киесі бар. Соған адал болсақ, Алла берекесін аямайды,- дейді ол қарапайым ғана, бірақ салмақты сөзбен.

Еңбегімен елге үлгі болған Бақытбек Тұрысбекұлының жолы - жас ұрпаққа өнеге.

Шопан ата дәстүрін жаңғыртып, адал еңбектің арқасында ауылдың әлеуетін арттырған азаматтың ісі - нағыз елдік еңбек.

«Бексұлтан» шаруа қожалығының жұмысымен таныса отырып бүгінгі таңда ауылдағы ағайынның мал шаруашылығын жандандырып жатқанын көріп сүйсіндік. Қиындығы мен қияметі көп жұмысты тындырып, халықты азық-түлік өнімдерімен қамтамасыз етіп отырған шаруалардың еңбегінің ерекше екендігін тағы бір мәрте мойындадық.

Ел іргесі сөгілмей, мал өрістен жерінбей, ауылдағы ағайын ащы еңбектің тәтті жемісін көре берсе екен деп тіледік.

Риза МОЛДАШЕВА

МӘДЕНИЕТ

Әйгілі «Ауылым» әнінің сөзін жазған белгілі ақын - ҚР мәдениет саласының үздігі, «Құрмет» орденінің иегері, Үржар ауданының Құрметті азаматы Жабайыл Бейсеновтің есімі қазақ әдебиеті мен мәдениетінде ерекше орын алады. Алакөл жағасында ғұмыр кешіп-ақ ауылын жырлаған ақынды Қабдеш Жұмаділов, Тұрсын Жұртбай, Несіпбек Айтұлы секілді зиялы қауым қадір тұтты.

Үржар ауданында «Жусанды дала жыршысы» тақырыбында мектеп оқушылары арасында «Жабайыл оқулары» өтті. Жабайыл Бейсеновтің шығармашылығын дәріптеу мақсатында ұйымдастырылған сайысқа ауданның 14 мектебінен 33 оқушы қатысып, ақын өлеңдерін мәнерлеп оқыды.

Оқушылардың өнерін қазылар алқасы - мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ж.Андасова, «Аманат» партиясы аудандық филиалының төрағасы Е.Бейсенов, аудандық мәдениет үйінің директоры Қ.Сатмұхамбетов пен көркемдік жетекшісі П.Төлегенова, сондай-ақ аудандық орталық кітапхананың директоры Р.Базарбаева, білім бөлімінің әдіскері Р.Жүнісова, «Уақыт тынысы» газетінің тілшісі ақын А.Оспанов бағалады.

Байқау қорытындысы бойынша, бас жүлдені Мұхтар Мақсатұлы (І.Жансүгіров орта

«ЖУСАНДЫ ДАЛА ЖЫРШЫСЫ»

мектебі) жеңіп алды. I орынды Қазымбет ауылынан бақ сынаған Мирас Қайратов еншіледі. II орынды Инабат Тоқтасынова мен Құттыбек Бейсенғазы өзара бөліссе, III орынды Еркежан Бақтыбек (Науалы ауылы) пен Ер Қабанбай мектебінен қатысқан Нұрай Слямғазы иеленді.

Үржар өңірінен шыққан ақын-жазушылардың шығармаларын дәріптеу, қазақ тілінің мәртебесін көтеру, жас ұрпақты өнерге бау-

лу байқаудың басты мақсаты болды.

Саналы ғұмырында ақындық пен ұстаздықты қатар алып жүрген Жабайыл Бейсеновтің өлеңдері балалар мен жастарға жаттауға жеңіл, көңілге қонымды әрі терең мазмұнды болып келеді. Былтырдан бері өтіп келе жатқан «Жабайыл оқуларына» өлеңқұмар оқушылар биыл да үлкен қызығушылықпен қатысты.

«Ст» - ақпарат

ҚҰҚЫҚ

ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫС - НАҚТЫ НӘТИЖЕ

Семей қаласында «Қылмыстық жолмен алынған криптовалюталық активтерді анықтау» тақырыбында оқыту семинары өтті. Іс-шараға Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі өкілдері, сондай-ақ еліміздің түрлі өңірлерінен келген киберқылмыспен күрес және экономикалық қылмыстарды тергеу саласындағы мамандар қатысты. Семинардың басты мақсаты – тәжірибе алмасу, блокчейн-транзакцияларды талдаудың заманауи әдістерін меңгеру және киберқауіпсіздік бағытындағы ведомстваралық өзара іс-қимылды нығайту болды.

Бүгінде цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы жаңа мүмкіндіктермен қатар, жаңа қауіп-қатерлерді де туындатуда. Қылмыскерлер заңсыз табыстарды жасыру үшін криптовалютаны жиі қолдануда. Мұндай жағдайда құқық қорғау органдарының алдында цифрлық іздерді тиімді анықтау, бақылау және дәлелдеу міндеті тұр. Семинардың ашылуында сөз сөйлеген ІІМ Тергеу департаментінің бастығы Мұхтар Қожаев ішкі істер органдары қызметкерлерінің цифрлық құзыреттерін арттырудың маңыздылығына тоқталып, бұл бағыт министрліктің киберқылмысқа қарсы іс-қимыл стратегиясының негізгі басымдықтарының бірі екенін атап өтті. Абай облысы полиция департаментінің бастығы Эльдар Данияров өз сөзінде: «Әлем қарқынды цифрлануда, онымен бірге киберқатерлер де көбейіп келеді. Біз бұл қауіптерге дайын болуымыз керек, технологияны меңгеріп, алдын ала әрекет етуіміз қажет. Біздің мақсат – тек қылмыскерлерді анықтау ғана емес, жаңа құқықбұзушылықтардың алдын алу», – деп атап өтті.

Биылғы жылдың басынан бері «Кибернадзор» жүйесі арқылы 2,5 мыңнан астам алаяқтық сайт бұғатталған. Банктердің екінші деңгейіне заңсыз рәсімделген несиелерді тоқтату бойынша 368 ұсыну жіберіліп, олардың 266-сы бойынша несие рәсімдеу процесі тоқтатылған. Семинар киберқауіпсіздік саласындағы өзара іс-қимылды нығайтып, ішкі істер органдарының заманауи технологияларды қолдану мәдениетін жаңа деңгейге көтерді.

Өз тілшіміз

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР!

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды.

Жобалық құжаттаманың атауы: Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 65 га құрайды. Координаттар: 1) 49°04'12,614"се, 81°33'18,368"шб; 2) 49°04'11,82"се, 81°34'32,273"шб; 3) 49°03'57,783"се, 81°34'31,91"шб; 4) 49°03'58,475"се, 81°33'18,05"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о., Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, «Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен көпкіті жөнелту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXRCiWWCogObZpnSXm2pDG33.1>. Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndbecology.gov.kz/>, «қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі танысуға болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАО сайтында e-prigoda.gov.kz «қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертүүлەر және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ: Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prigodnyye-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «Legal Ecology Concept» ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды.

Жобалық құжаттаманың атауы: Токум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 43,5 га құрайды. Координаттар: 1) 49°06'28,5629"се, 81°33'14,0970"шб; 2) 49°06'30,0168"се, 81°33'14,1790"шб; 3) 49°06'31,8046"се, 81°33'40,4515"шб; 4) 49°06'42,4058"се, 81°33'45,3445"шб; 5) 49°06'40,1248"се, 81°34'1,0172"шб; 6) 49°06'38,0200"се, 81°34'1,8600"шб; 7) 49°06'17,9800"се, 81°33'57,000"шб; 8) 49°06'17,1798"се, 81°33'31,0978"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 12:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал ауылы, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, «Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен көпкіті жөнелту уақыты 23.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXRoYoxR10BrnHK1oJ2Q5YgXj3.1>. Конференция идентификаторы: 776 8454 9626, кіру коды: PWFE7J. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndbecology.gov.kz/>, «қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі танысуға болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАО сайтында e-prigoda.gov.kz «қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертүүлөр және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ: Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prigodnyye-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

ДЕНСАУЛЫҚ

Семей медицина университеті госпиталінде оториноларингология бағыты бойынша тәжірибелік шеберлік сағаты өтті. Тәжірибе алмасуды университеттің осы саладағы бөлімі ұйымдастырды.

ШЕБЕРЛІК САҒАТЫ ӨТТІ

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ,
«Semei tany»

Шеберлік сағатының басты мақсаты - оториноларингологтер мен жақ-бет хирургтерінің кәсіби біліктілігін арттырып, эндоскопиялық және реконструктивті хирургия саласындағы практикалық дағдыларын жетілдіру. Медицина саласындағы соңғы әдіс-тәсілдерді меңгеруге арналған шараға өңірдің және еліміздің түкпір-түкпірінен келген жас дәрігерлер мен тәжірибелі мамандар қатысты. Тәжірибе алмасу барысында қатысушыларға нақты хирургиялық операциялар көрсетіліп, жетекші дәрігерлердің бақылауымен тәжірибелік жұмыс жүргізілді. Сонымен қатар түрлі клиникалық жағдайлар талқыланып, дәрігерлер өзара пікір алмасты.

Шеберлік сағаты бағдарламасы төрт бағытты қамтыды. Бірінші бөлімде созылмалы мезотимпанит кезінде тимпаноластика жасау әдістері көрсетілді. Бұл – есту қабілетін қалпына келтіруге бағытталған күрделі операция түрі.

Ал екінші бөлімде созылмалы одонтогенді гайморитке байланысты эндоскопиялық гайморитомия тәсілі көрсетілді. Дәрігерлер бөгде заттарды жою және мұрын қуысын қалпына келтірудің заманауи емшарасымен бөлісті. Үшінші бөлімде созылмалы полипозды гайморитті емдеудің эндоскопиялық тәсілдері, ал төртінші бөлімде мұрын деформациясын түзетуге арналған ринопластика операциясы көрсетілді. Әрбір операция нақты мысал арқылы көрсетіліп, қатысушылар клиникалық жағдайды талқылауға мүмкіндік

алды. Мұндай тәжірибелік формат дәрігерлердің кәсіби дамуына және жаңа технологияларды тиімді қолдануына ықпал етері сөзсіз. Себебі тәжірибелік шеберлік сағатын Қазақстанның жетекші мамандары өткізді. Олардың қатарында жоғары санатты оториноларинголог дәрігер, пластикалық хирург, Алматы қаласындағы «Lot Status» клиникасының бас директоры Фархад Хуршидов болды.

Фархад Хуршидов аталған сала бойынша реконструктивті хирургияның жаңа әдістері туралы баяндама жасап, өз тәжірибесін бөлісті. Ал жоғары санатты оториноларинголог дәрігер, «LOR STATUS» клиникасының директоры, МАИИ корреспондент-мүшесі Александр Обвинцев эндоскопиялық операциялардың қауіпсіздік стандарттары мен инновациялық тәсілдеріне кеңінен тоқталды. Жоғары санатты жақ-бет хирургі, пластикалық хирург және

имплантолог, қоғамдық денсаулық сақтау магистрі, Алматы қаласы №5 қалалық клиникалық ауруханасының бөлім меңгерушісі Маратжан Ахшалов болса бет-жақ хирургиясындағы эстетикалық және функционалдық теңгерім ұғымын жан-жақты түсіндірді.

Мұндай ауқымды тәжірибелік шеберлік сағаттары медициналық жоғары оқу орындарының білім беру сапасын арттыруға, отандық мамандардың кәсіби байланысын нығайтуға және медицинаның өзекті бағыттары бойынша тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді.

Семей медицина университеті алдағы уақытта да ғылым мен тәжірибені ұштастыра отырып, өңірлік және республикалық деңгейде осындай ғылыми-тәжірибелік іс-шараларды тұрақты түрде өткізуді жоспарлап отыр. Бұл жас мамандар үшін де таптырмас тәжірибе алаңы болмақ.

ҚҰРМЕТТІ СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНЫҢ ТҰРҒЫНДАРЫ ЖӘНЕ АТА-АНАЛАР!

Семей қаласының әкімдігі және қала әкімдігі жанындағы көмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиясы Сіздерді, көпқабатты тұрғын үйлердің терезелерінен балалардың құлау жағдайларының алдын алу мақсатында төмендегі ережелерді ұстанудың жөнін ескертті:

Біріншіден, баланы ешқашан терезесі ашық бөлмеде жалғыз қалдырмаңыздар, тіпті бірнеше секундқа. Балалар елті және ізденімпаз – қайғылы оқиға үшін бір секундқа назар аудармау жеткілікті болуы мүмкін.

Екіншіден, терезелердің жанына орындықтар, креслолар, пуфиктер немесе бала көтеріліп шыға алатын басқа заттарды қоймаңыз.

Балаларға москит торлары сенімді қорғаныс емес екенін түсіндіру де маңызды – олар жалған қауіпсіздік сезімін тудырады, бірақ баланың салмағын көтере алмайды.

Максималды қауіпсіздік үшін терезеге баланың терезені өз бетінше ашуына мүмкіндік бермейтін арнайы құлыптарды, блокираторларды немесе құлыпталған тұтқаларды орнату ұсынылады. Құлыпталған тұтқа терезені жабық күйде бекіту

ге немесе желдету үшін кішкене саңылау қалдыруға мүмкіндік береді, бірақ баланың терезені толық ашуына жол бермейді. Поликарбонат торы: терезені сыртқы түрін бұзбайтын, жарық пен таза ауаның кіруіне кедергі жасамайтын, бірақ балалардың құлап кетуіне сенімді түрде жол бермейтін мөлдір және берік қорғаныс.

Сондай – ақ, балкондар туралы ұмытпаңыз – бала ересектердің сүйемелдеуіне оңда шықпауы керек, ал қоршаулар сенімді және биік болуы керек.

Есіңізде болсын: тіпті кішкене сақтық шарасы баланың өмірін сақтап қалуы мүмкін.

Құрметті ата - аналар, балаларымыздың қауіпсіздігі – біздің ортақ жауапкершілігіміз. Сіздерден осы ұсынымдарды мұқият қарауды, үйіңіздегі терезелерден баланы қорғау үшін қажетті шаралар қабылдауды және балаларға қауіпсіз мінез – құлық ережелерін үйретулеріңізді сұраймыз. Бұл кеңестер сіздің балаларыңыз үшін қауіпсіз орта құруға көмектеседі деп үміттенеміз.

Назар аударғандарыңыз үшін алғыс білдіреміз!

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! ІЗДЕУ САЛАМЫЗ!

Катлин Мұратбек Мұсылманбекұлы, 08.05.1954 ж.т. Байланысқа шықпай қалған. Қазіргі уақытта оның қайда екені белгісіз. Сипаттамасы:

Бойы 170–175 см, дене бітімі – арық, шашының түсі – қара, көзінің түсі – қара. Жоғалған адам туралы қандай да бір мәлімет білетіндерден мына телефонға хабарласуды сұраймыз: 8 776 852 43 84.

Шөкерім университеті, Тамақ инженериясы зерттеу мектебінің деканы Нұрымхан Гүлнұр Несіптайқызына ағасы

АРНҰРДЫҢ

мезгілсіз дүниеден өтуіне байланысты орны толмас қайғысына ортақтасып, көңіл айтамыз. Марқұмның жаны жәннатта, иманы жолдас болсын.

Тамақ инженериясы зерттеу мектебінің ұжымы

Сыйлы дос, ардақты азамат, сыныптасымыз

Арнұр НЕСІПТАЙҰЛЫНЫҢ

мезгілсіз дүниеден өтуіне байланысты анасына, отбасына, ағайын-туыстарына қайғыларына ортақтасып, көңіл айтамыз.

Сыныптасары

«Семей таны» газеті 1969 жылы «Құрмет белгісі» орденімен, 2009 жылы Қазақстан Республикасы Президентінің бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы грантымен марапатталған.

Директор – Риза АСАНҚЫЗЫ МОЛДАШЕВА
Бас редактор – Сәтжан ҚАСЫМЖАНҰЛЫ
Редактордың орынбасары – жауапты хатшы Роза ПУШПАҚОВА

www.semeytany.kz
www.semeytany.kz Email: info@semeytany.kz

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитеті берген қайта тіркеу күнелігі № КЗ49VPY00121173, 05.06.2025 ж.

Газет «АБАЙ АИМАQ MEDIA» ЖШС компьютерлік орталығында теріліп және беттеліп, «Басып шығару баспасы» «Рекламын» дайындайтын ЖШС (Өскемен қаласы, Абай даңғылы, 20) баспа орталығында офсеттік әдіспен басылғып шығады.

Индекс 06061. Тапсырыс 259. Бағасы келісімді.

Аптасына екі рет - сейсенбі, жұма күндері шығады.

Жарияланған мақалалардың авторлардың пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама үшін жауапкершілік жарнама берушілердің қуырында.

Меншікті тілшілеріміз: Бородулихада - 8 776 740 87 21, Бесқарағайда - 8 775 433 44 08.

Редакцияның мекенжайы: F18A5H3, Семей қаласы, Қайым Мұхамеджанов көшесі, 12. Тел.: Директордың қабылдау бөлмесі - 52-36-57; бас редактор - 52-04-75; редактордың орынбасары - 52-09-84; жарнама және баспасөзге жазылу бөлімі - 56-08-03; факс - 52-04-75; бухгалтерия - 52-38-32

ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ 20820

Кезекші редактор Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ

Какие изменения произошли за три года, прошедшие со дня принятия исторического решения главы государства о создании новой области Абай, сообщил глава региона Берик Уали на площадке Службы центральных коммуникаций в Астане. Он подчеркнул, что в области начались масштабные изменения. С учетом исторического наследия, новых возможностей и транспортно-логистического потенциала региона был проведен анализ и определены основные приоритеты по диверсификации экономики.

НОВЫЙ ИМПУЛЬС РАЗВИТИЯ: ОБЛАСТЬ АБАЙ УЛУЧШАЕТ ПОТЕНЦИАЛ

В мае текущего года общественности региона представлен Комплексный план развития. В данном документе отражены основные направления на ближайшую перспективу: строительство нового микрорайона; расширение индустриальной зоны; развитие туризма и сельского хозяйства.

Берик Уали остановился на показателях социально-экономического развития области по итогам девяти месяцев.

По всем ключевым направлениям зафиксирован рост показателей. В транспортно-отрасли на 123,4%, в сфере связи на 106,4%, в обрабатывающей промышленности на 101,3%, внутренней торговле на 105,9%, в сельском хозяйстве на 102,8%, по инвестициям на 103,1%.

За 10 месяцев в государственный бюджет поступило 441,4 млрд тенге налогов и других обязательных платежей с темпом роста 137,3%, из них 71,7% в республиканский бюджет (316,7 млрд тенге), 28,3% в местный (124,7 млрд тенге).

В этом году объем бюджета области достиг 500,9 млрд тенге. При этом, на момент создания области он составлял 251,3 млрд тенге. Благодаря поддержке главы государства и Правительства за этот период бюджет увеличился в два раза.

В объеме бюджета области наибольший удельный вес - 45,4% (227,3 млрд тенге) занимает социальная сфера.

ПРИВЛЕЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ – ПЕРВООЧЕРЕДНАЯ ЗАДАЧА

В текущем году в Послании народу Казахстана глава государства отметил, что в нынешних условиях привлечение инвестиций является первоочередной задачей, требующей новых подходов. В данном направлении реализуются меры по поддержке бизнеса и привлечению инвестиций.

С начала года количество реализуемых проектов выросло с 29 до 97, объем привлекаемых инвестиций - с 2,2 до 3,5 трлн тенге.

В Национальную цифровую инвестиционную платформу включены 50 проектов. Одним из крупных инвестиционных проектов является строительство железной дороги «Аягос – Бахты», стоимостью 577,5 млрд тенге и общей протяженностью 297,5 км. Подрядная организация China Harbour Engineering Company.

Зарезервированы земельные участ-

ки общей площадью 10,5 тысяч га, утверждено технико-экономическое обоснование, реализация проекта начата в 2023 году. На сегодня привлечено 30 млрд тенге. Объект планируется ввести в эксплуатацию в декабре 2027 года.

Кроме того, в отрасли промышленности турецкой компанией «Miryildiz Kz Ltd» начато строительство золотоперерабатывающей фабрики общей стоимостью 480 млн долларов США.

В текущем году запланировано завершение 14 проектов на общую сумму 25,9 млрд тенге с созданием 453 рабочих мест. Из них на сегодня введены 7 проектов на 13,3 млрд тенге, создано около 125 рабочих мест.

До конца года планируется завершение еще 7 проектов на 12,6 млрд тенге с созданием 255 рабочих мест.

Для привлечения инвестиций в экономику региона с начала года проведено 100 встреч с иностранными инвесторами.

В целях расширения международного экономического сотрудничества и привлечения иностранных инвесторов в рамках международной субрегиональной конференции «Большой Алтай» с инвесторами КНР подписано 15 меморандумов на 1 млрд 500 млн долларов США.

Подписанные документы охватывают сферы логистики, туризма, обрабатывающей промышленности и другие перспективные направления.

С участием китайских партнеров уже начата реализация трех проектов на 39,5 млрд тенге.

Кроме того, с участием известных предпринимателей и меценатов, выходящих из нашего региона, проведен инвестиционный форум «Туған жерге туынды тік», по итогам которого подписано 15 соглашений на 336 млрд тенге.

Из них начата реализация двух проектов общей стоимостью 31,7 млрд тенге.

РАСШИРЕНИЕ ПРОМЫШЛЕННОЙ ЗОНЫ

В действующей зоне «Өндіріс» общей площадью 96 гектаров, в полном объеме выданы и освоены земельные участки, на которых будет реализовано три новых проекта. Ведется работа по расширению индустриальной зоны до 186 гектаров и созданию малого промышленного парка. Высокий интерес инвесторов подтверждает необходимость дальнейшего расширения индустриальных мощностей. В связи с этим, в промышленной зоне города Семей планируется выделить 500 гектаров земли. Это позволит привлечь инвестиции, создать новые производства и рабочие места, обеспечить устойчивое развитие области.

РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА – ВАЖНЫЙ ДРАЙВЕР ЭКОНОМИКИ

В области создано отдельное управление туризма. Для реализации туристического потенциала принимаются меры по совершенствованию дорожной инфраструктуры туристических маршрутов и развитию придорожного сервиса.

Регион обладает богатым историко-культурным наследием, которое можно

рассматривать как основу для познавательного, научного, этнического, делового, спортивного и культурно-событийного туризма.

В области расположен один из крупнейших музеев Казахстана - музей Абая «Жидебай - Борили». В Семее находятся историко-культурные объекты, подчеркивающие его значение как исторического центра Казахстана: дом-музей «Алаш арыстары», областной музей изобразительных искусств имени семьи Невзоровых, литературно-мемориальный дом-музей Ф.М. Достоевского, Государственный историко-культурный музей имени Абая и другие.

В туристскую карту Казахстана в качестве одного из приоритетных объектов республиканского значения включено озеро Алаколь. На северо-западе Бескарагайского района области Абай расположено целебное озеро Шипалы, которое по концентрации соли сравнивают с Мертвым морем в Израиле. На правом берегу реки Аягос возвышается мавзолей «Козы Корпеш и Баян Сұлу», построенный в честь самых известных и любимых героев казахских легенд, Берег Шұльбинского водохранилища является привлекательным местом для пляжного отдыха. Пещера Коныр аулие в Абайском районе - популярное место туризма и паломничества, привлекающее людей своими целебными свойствами. Мавзолей Ырығзабай ата, построенный в XIX веке и расположенный в 63 км к северо-западу от района Аксуат, включен в список 100 священных объектов Казахстана. На трассе Семей - Карауыл расположен мавзолей «Еңлік-Кебек», возведенный в честь легендарной влюбленной пары. На территории области находится государственный лесной природный резерват «Семей орманы», который можно рассматривать как объект познавательного туризма.

Проведение деловых, культурных, спортивных и других масштабных мероприятий республиканского и международного уровня повышает спрос на гостиничные услуги, что в свою очередь стимулирует строительство современных элитных гостиничных комплексов.

Окончание на 2-й странице.

МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

В городе Уральск прошел форум межрегионального сотрудничества Казахстана и России. Мероприятие было посвящено теме «Рабочие профессии – драйвер роста экономики». В его работе приняли участие президент РК Касым-Жомарт Токаев и президент РФ Владимир Путин, выступившие в формате видеосвязи.

УКРЕПЛЯТЬ ЭКОНОМИКУ ДВУХ ГОСУДАРСТВ

В пленарной сессии форума приняла участие делегация области Абай во главе с главой региона Бериком Уали. В состав делегации вошли руководители управлений предпринимательства и индустриально-инновационного развития, цифровизации и молодежной политики, а также представители социальной-предпринимательской корпорации «Семей».

В рамках форума глава региона встретился с губернатором Омской области Российской Федерации Виталием Хоценко и заместителем губернатора Алтайского края Юрием Абдуллаевым.

Стороны обсудили текущее состояние и перспективы развития межрегиональных отношений. Особое внимание было уделено выполнению задач, поставленных главами двух государств, - укреплению экономического партнерства, расширению торгово-экономических связей, развитию сотрудничества в сфере сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности, а также совершенствованию логистических и транзитных возможностей.

Во время встреч обсуждались пути взаимодействия в сферах образования, культуры и здравоохранения, развитие туристических направлений, а также реализация совместных проектов для малого и среднего бизнеса. Стороны договорились совместно рассматривать конкретные инициативы по привлечению инвестиций, ускорению инфраструктурных проектов и укреплению приграничного сотрудничества. Отмечена необходимость поддержания устойчивых связей между соседними регионами.

Кроме того, в ходе форума между ТОО «Кондиз» из области Абай и компанией «Болашак» из Казани был подписан меморандум о поставке продукции. Данное соглашение откроет новые рынки сбыта для кондитерских изделий, производимых в области Абай, и будет способствовать укреплению межрегионального торгово-экономического сотрудничества.

В рамках форума также рассматривались вопросы повышения роли рабочих профессий, развития производства и технологий, сотрудничества в транспортной и логистической сферах. Между деловыми кругами двух стран состоялись встречи в формате B2B.

Пресс-служба акима области Абай

СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ

ЧЕМПИОНАТ КАЗАХСТАНА ПО ДЗЮДО

В Семее прошел Чемпионат Республики Казахстан среди мужчин и женщин по дзюдо. В течение нескольких дней поборолось за медали в 14 весовых категориях 569 спортсменов со всех регионов страны. Область Абай встретила спортивную общественность гостеприимно, гвоздем открытия чемпионата стал олимпийский чемпион 2024 года Елдос Сметов.

В церемонии открытия приняли участие аким области Берик Уали и генеральный секретарь Федерации дзюдо Казахстана Тимур Болат. Выступая на открытии, глава региона пожелал спортсменам успехов и отметил, что проведение чемпионата в Семее придаст мощный импульс развитию спорта в области.

Глава государства Касым-Жомарт Кемелевич Токаев, выступая на заседании Национального курултая в Кокшетау, особо подчеркнул, что популяризация спорта, особенно среди детей и подростков, - залог здоровья нации. Семей - не только родина первых, но и регион с богатыми спортивными традициями, - подчеркнул Берик Уали. - Чемпионат Казахстана по дзюдо впервые за 30 лет независимо проходит в нашей области. Уверен, это станет значимым событием и даст мощный толчок развитию спорта. Недавно здесь состоялся чемпионат по боксу. Проведение соревнований такого уровня - для нас и честь, и большая ответственность. Этой ответственности не только способствует повышение мастерства спортсменов, но и является прекрасной возможностью популяризировать спортивную культуру среди жителей и молодежи.

Олимпийский чемпион Елдос Сметов выразил благодарность организаторам и

пожелал участникам удачи.

Благодаря руководству области, представителю спортивной сферы и всех, кто внес вклад в проведение чемпионата на высоком уровне. Верю, что среди участников вырастут будущие олимпийцы, которые будут прославлять Казахстан и поднимать наш флаг на мировых аренах, - сказал он.

Стоит отметить, что в области Абай дзюдо один из популярных видов спорта, у нас есть и определенные успехи: на чемпионате Азии среди юниоров в Джаркенте наши землячки Фархат Зейнолла и Аяжан Ринатқызы завоевали золото и бронзу. А на чемпионате Казахстана в Актобе сборная области завоевала две золотые, три серебря-

ные и две бронзовые медали, заняв второе место в общекомандном зачете.

В этот раз спортсмены также защитили честь своей области и выступили достойно в каждой схватке с соперником, показав свою технику и волю к победе. Итак, в весе до 57 кг среди женщин второе место завоевала Карина Каракенова,

ен Ерзат Аргынов. В весовой категории до 90 кг медаль принес Аркабай Барак, а в категории сто и более кг первое место у Адиль Оразбаева. Среди женщин в весе до 78 кг третье место завоевала Назерке Тлеуханова.

Уверены, впереди еще немало побед и новых имен, которые прозвучат на пьедестале почта. Ведь в области Абай создают все возможности для молодых спортсменов, достижения ими больших побед.

Сегодня в 26 спортивных учреждениях области занимаются более 14 тысяч спортсменов. В 2025 году 451 представитель региона вошел в состав сборных команд Казахстана по различным видам спорта.

С начала года спортсмены области Абай завоевали 1662 медали на республиканских и 286 медалей на международных соревнованиях. В настоящее время в регионе ведется строительство 20 спортивных объектов.

Соб.инф.

ПОДПИСКА-2026

ВЕСТИ СЕМЕЙ

ЦЕНА
ДЛЯ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ:
8 157,28 тенге

ЦЕНА
ДЛЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ:
11 457,28 тенге

НОВОСТИ

СОБЫТИЯ

АНАЛИТИКА

НОВЫЙ ИМПУЛЬС РАЗВИТИЯ: ОБЛАСТЬ АБАЙ УЛУЧШАЕТ ПОТЕНЦИАЛ

**Окончание.
Начало на 1-й странице.**

РАЗВИТИЕ ПОТЕНЦИАЛА ПОБЕРЕЖЬЯ ОЗЕРА АЛАКОЛЬ

Конечно решить накопившиеся проблемы инфраструктуры за один сезон невозможно. Однако, на побережье озера Алаколь созданы условия для туристов и приняты меры по развитию инфраструктуры. Учитывая, что с момента создания области ремонтные работы на побережье не были проведены, в текущем году из областного бюджета выделен 1 млрд тенге. В селе Кабанбай начато строительство спасательной станции и пожарного депо. На сегодня ведется разработка ПСД на строительство новой электрической сети к туристической зоне и полигона твердо-бытовых отходов. Все запланированные работы ведутся по плану.

Для системной и качественной реализации проектов ведется разработка нового генерального плана побережья озера. Проект предусматривает создание зон отдыха и туризма общей площадью свыше 1000 гектаров, а также развитие рекреационных, общественно-деловых и жилых территорий. Особое внимание будет уделено транспортной доступности, инженерной инфраструктуре и экологической устойчивости.

Разработка генерального плана направлена на решение нескольких ключевых задач: развитие внутреннего туризма, привлечение инвестиций, создание новых рабочих мест и повышение комфорта для жителей и гостей региона.

В результате реализации проекта планируется объединить территорию села Кабанбай и побережье озера, увеличив площадь до 3000 гектаров.

В перспективе это позволит превратить Алаколь в один из ведущих туристических центров региона, повысить инвестиционную привлекательность и стимулировать экономическое развитие области.

Одним из ключевых проектов по развитию побережья является строительство лечебно-оздоровительного комплекса «Алаколь» с участием инвесторов из Республики Азербайджан. В ходе визита президента Азербайджана в нашу страну 21 октября главами двух государств подписано соглашение по реализации данного проекта. Сейчас определяется место под строительство объекта. Кроме того, китайскими компаниями «Сан Бао», «Ванджанг», «Жудинг груп» в туристической зоне Алакола на площади 40 га планируется построить 100 быстровозводимых гостиничных комплексов (глемпинг).

ЦИФРОВЫЕ СИСТЕМЫ И ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ

Главой государства отмечено, что без развития искусственного интеллекта невозможно выдержать глобальную конкуренцию. Новые технологии становятся залогом суверенитета и движущей силой экономического развития.

В этом направлении в регионе ведутся работы, направленные на развитие технологий искусственного интеллекта, их внедрение в различные сферы и совершенствование цифровой инфраструктуры.

Согласно утвержденной Дорожной карте по развитию программы «Умный город» в Семее реализуются 27 проектов, направленных на повышение качества жизни граждан и автоматизацию городских процессов. Из них семь проектов завершены, оставшиеся 20 находятся на стадии реализации.

Совместно с министерством искусственного интеллекта и цифрового развития разрабатывается ряд проектов с использованием технологий искусственного интеллекта, среди которых: онлайн-система управления очередью для Центра мобильности труда; голограммы священных мест области Абай; CRM-система; бот-посредник; проект «AssyIA»; портал «Jidek.kz» для поиска вакансий и трудоустройства; впервые на республиканском уровне запущен автоматизированный портал «sanminim.kz».

Для эффективного внедрения данных технологий важно обеспечить качественный интернет. Для этого в области Абай до конца года к сети будут подключены 10 сел.

С 2026 года к оптоволоконной сети планируется подключить 179 сел и 343 социальных объекта области.

Кроме того, АО «Jusan Mobile» планирует подключить 26 отдаленных сел к интернету с использованием спутниковой технологии OneWeb. В результате ожидается, что в 2026 году уровень доступа к интернету в сельских населенных пунктах области достигнет 96%. Также, к 2027 году планируется полностью завершить строительство антенно-мачтовых сооружений вдоль республиканских и областных автодорог.

АГРОПРОМЫШЛЕННЫЙ КОМПЛЕКС

Сектор экономики играет важную роль в обеспечении продовольственной безопасности страны и устойчивом развитии сельских территорий. Область Абай исторически является аграрным регионом.

В своем Послании глава государства дал конкретные поручения по выводу сельского хозяйства на новый уровень. Ключевая задача – за пять лет удвоить валовую продукцию сельского хозяйства и утроить производительность труда в отрасли.

Валовая продукция сельского хозяйства за 9 месяцев составила 339,5 млрд тенге, индекс физического объема 102,8%. В том числе продукция животноводства произведена на 209,7 млрд тенге с ростом на 105%.

На оказание государственной под-

держки отрасли в текущем году направлено 15,1 млрд тенге, в том числе на развитие растениеводства 2,5 млрд тенге, животноводства 4,8 млрд тенге, на другие направления 7,8 млрд тенге. Также по программам «Кең Дала» и «Кең Дала 2» на проведение весенне-полевых и осенне-уборочных работ 202 сельхозтоваропроизводителям по льготной ставке 5% выдано 9,5 млрд тенге.

Благодаря мерам государственной поддержки за 9 месяцев произведена 101 тысяча тонн мяса (рост 5%) и 248,4 тысячи тонн молока (рост 6%).

Для повышения производительности труда в период посевной и уборки, в этом году аграрии приобрели 446 единиц современной техники на 13,5 млрд тенге. Уровень обновления парка сельхозтехники достиг 5,1%, что позволило увеличить производительность труда в период весенне-полевых работ.

Посевные работы проведены на площади 782,1 тысяча га. В рамках исполнения поручения президента по диверсификации посевных площадей по сравнению с прошлым годом площадь зерновых культур сокращена на 12 тысяч га, а масличных культур увеличена на 42,5 тысяч га. В области имеется 113,4 тысяч га орошаемых земель, из которых используется 31,6 тысяч га или 27,8%. В текущем году внедрены водосберегающие технологии на площади около 22 тысячи га, что больше на 8,3 тысяч га по сравнению с прошлым годом.

В рамках Республиканского комплексного плана развития водной отрасли на 2024–2028 годы предусмотрено строительство шести водохранилищ, реконструкция 16 гидротехнических сооружений и 17 ирригационных систем. Реализация этих проектов позволит ввести 31 тысячу га новых орошаемых земель, аккумулировать 180 млн кубометров воды, отремонтировать 181 км магистральных каналов, повысить урожайность с 16 до 27 центнеров с гектара. Кроме того, за счет использования гидропотенциала реки Иртыш площадь орошаемых земель в области дополнительно увеличится на 70 тысяч га и в целом составит 214 тысяч га. В результате площадь применения водосберегающих технологий вырастет с 13,9 до 88,2 тысяч га.

В агропромышленном комплексе предпринимаются конкретные шаги по реализации крупных инвестиционных проектов, которые придадут импульс экономическому развитию области. В районе Жанасемей начато строительство мясокомбината на базе ТОО «ЕвразияАгроСемей» стоимостью 7,7 млрд тенге и мощностью 11,4 тысяч тонн продукции в год. Вокруг мясокомбината планируется увеличить мощности откормочных площадок и создать мясной кластер, охватывающий полный производственный цикл. В этом направлении в текущем году крестьянским хозяйством «Меулит» введена в эксплуатацию производственная откормочная площадка на 5000 голов общей стоимостью 1,7 млрд тенге. До 2031 года планируется увеличить совокупную мощность откормочных площадок в области с 21 тысячи до 86,5 тысяч голов. Для этого предусмотрены все необходимые меры государственной поддержки и кредитные программы.

Благодаря диверсификации сельскохозяйственных культур и увеличению площадей под масличные культуры, реализованы новые проекты. ТОО «DI-NUR COMPANY» запустило завод по производству комбикормов и переработке масличных культур стоимостью 7 млрд тенге. ТОО «Шын Жан ЖУО АНГ-Сұңқар» ввело в эксплуатацию завод по переработке масличных культур стоимостью 1,5 млрд тенге.

Кроме того, в декабре текущего года в рамках развития перерабатывающей промышленности ТОО «QAZAQ ASTYQ GROUP» запустил линию по производству рафинированного подсолнечного масла с объемом инвестиций 8,2 млрд тенге. В результате реализация проекта позволит полностью устранить зависимость от импорта; на 100% обеспечить население области собственным подсолнечным маслом; увеличить экспорт на 60 тысяч тонн, при общем объеме производства 72 тысячи тонн готового масла.

Проект предусматривает создание полного производственного цикла - от производства кормов до выпуска готовой продукции (рафинированного подсолнечного масла) с безотходной переработкой семян подсолнечника.

Также на 2026–2027 годы прорабатывается вопрос внедрения водосберегающих технологий на посевных площадях в 29 тысяч га (кукуруза, соя) в районе Маканчи. Проект реализуется агрохолдингом HARVEST с привлечением иностранных инвестиций в объеме 34 млрд тенге через ТОО «Абай Харвест».

Продолжается возврат земель, не использованных в сельскохозяйственных целях. Возвращено 428 земельных участков общей площадью 152,3 тысяч га. План на текущий год будет выполнен. Вовлечено в сельскохозяйственный оборот 67,4 тысячи га земель.

РЕШЕНИЕ ИНФРАСТРУКТУРНЫХ ПРОБЛЕМ

Одна из важнейших задач – обеспечение населения теплом. Вопрос теплоснабжения города Семей и районных центров остается актуальным. В период отопительного сезона проводился регулярный анализ и принимались меры по устранению аварий на тепловых сетях. Благодаря поддержке президента и Правительства на эти цели в текущем году выделено 11,8 млрд тенге. За счет указанных средств для бесперебойного теплоснабжения в городе Семей проведена масштабная модернизация 12 теплоисточников, заменены тепловые сети общей протяженностью 13,6 км. В городе Аягöz имелаcь проблема дефицита тепловых мощностей. В целях ре-

шения данной проблемы в течение двух месяцев (август-сентябрь) в котельной «Центр» установлены три котла мощностью по 10 Гкал/час и заменены 3,9 км тепловых сетей.

В городе Курчатов, Жарминском и Бородулихинском районах, а также в районе Жанасемей выполнены ремонтные работы на 9 теплоисточниках и 4 км тепловых сетей.

На сегодня тепловые источники, бюджетные организации и жители полностью обеспечены необходимым запасом угля.

В целом отопительный сезон в области начался 29 сентября и проходит в штатном режиме. На правом берегу города Семей имеется дефицит тепловой энергии (146,99 Гкал). Для решения данной проблемы президентом дано поручение построить новую ТЭЦ. Акимат с участием АО «Самурк-Энерго» и проектной организации создал оперативную рабочую группу. Определена строительная площадка (левобережье, район поселка Стенной) и место складирования золошлаковых отходов. В настоящее время завершается разработка технико-экономического обоснования. Тепловая мощность ТЭЦ составит 1000 Гкал, электрическая - 360 МВт. Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию первой очереди - третий квартал 2029 года.

Реализация строительства ТЭЦ позволит закрыть экологически неблагоприятные и маломощные котельные.

В сфере водоснабжения по поручению главы государства в этом году необходимо на 100% обеспечить население централизованным водоснабжением (2024 год – 93,7%). В текущем году за счет всех источников финансирования на эти цели выделено 16,7 млрд тенге, в том числе 10,1 млрд тенге за счет средств специального государственного фонда.

До конца года будет реализовано 33 проекта с охватом 38 тысяч человек. В результате показатель обеспеченности будет доведен до 100%.

В целях снижения износа водопроводных сетей будет завершена реконструкция четырех объектов (пос. Чаган, с. Алғабас, Архат, Акой), износ сетей снизится до 40%. В следующем году запланирована реализация 24 проектов по реконструкции водопроводных сетей. Помимо этого, в данных массивах Мурат и Бобровка областного центра ведутся работы по строительству сетей электро-снабжения (общая стоимость проектов – 2,2 млрд тенге).

ДОРОЖНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

В этом году завершена реконструкция 184 км автодороги республиканского значения Калбатау - Майкапшагай. Этот маршрут улучшит внутреннее и внешнее транспортные связи региона, а также позволит укрепить приграничные торгово-экономические отношения области с соседними Восточно-Казахстанской и Павлодарской областями, а также с КНР.

Также близится к завершению реконструкция автодороги Талдыкорган – Калбатау – Усть-Каменогорск. В настоящее время основная часть трассы уже заасфальтирована, ведутся работы по благоустройству.

Кроме того, с китайской компанией China Railway Asia-Europe Construction Investment Co. LTD подписано соглашение о строительстве объездной дороги вокруг города Семей. Проект будет реализован в рамках совместного казахстанско-китайского консорциума до 2028 года.

На ремонт местных дорог в этом году выделено 21,4 млрд тенге, что позволит охватить 358,8 км дорог, в том числе в Семее проведен ремонт на 52 улицах. Также в областном центре заасфальтированы 40 дворовых территорий, благоустроено 35 дворов. Построена новая дорога, соединяющая микрорайоны Карагайлы и Энергетик с трассой Омск – Майкапшагай с пешеходными и велодорожками, установкой опор освещения.

В дальнейшем, по мере возможности бюджета, поэтапно будут продолжены ремонт и благоустройство дорог.

Ведется строительство нового четырехполосного моста в городе Семей (стоимость 46,6 млрд тенге, освоено до 2025 года 16,8 млрд тенге, на 2025 год выделено 10,3 млрд тенге). Проект реализуется при поддержке главы государства и будет завершен за счет безвозмездного гранта Китая. Подписано соглашение о технико-экономическом сотрудничестве, оставшиеся документы находятся в проработке, поступление средств ожидается в следующем году.

На подвесном мосту проведены ремонтные работы дорожного полотна, а для его реконструкции разрабатывается проектно-сметная документация.

СТРОИТЕЛЬСТВО ЖИЛЬЯ И СОЦИАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

С начала года объем строительных работ по области составил 194 млрд тенге, введено 159,9 тысяч кв. м. жилья. Для обеспечения жильем социально-уязвимых категорий населения выделено 23,3 млрд тенге на приобретение 1146 арендных квартир, из которых акиматами городов и районов уже приобретены 213 квартир. В микрорайоне Карагайлы города Семей введены в эксплуатацию четыре кредитных дома, продолжается строительство еще 13 домов.

В области в очереди на жилье состоят около 30 тысяч человек, из них в Семее - 20,5 тысяч человек (в том числе 3357 многодетных семей). С учетом износа инфраструктуры исторического центра города и нехватки свободных площадок для нового строительства, предложено создать новый жилой район с размещением административно – делового центра. Этот проект станет ключевым для города Семей, новым драйвером роста для развития региона. Он обеспечит новые рабочие места и

привлечение значительных инвестиций. Для снижения очередности и удовлетворения потребностей населения в жилье ведется корректировка генерального плана города Семей.

При поддержке президента в рамках акции «Абайға құрмет» каждый регион страны реализует по одному объекту в нашей области. Большинство этих зданий будут возведены именно в новом жилом районе.

На сегодня 14 регионов активно ведут проектные работы: Мангистауская область - Дом Дружбы, Туркестанская область - Выставочный центр, Северо-Казахстанская область - Площадь государственных символов, Актюбинская область - Центр единоборств, Павлодарская область - Центр настольного тенниса, Атырауская область - библиотека «Абай әлемі», Кызылординская область - здание «Анаға тағзым», Костанайская область - Центр духовности, Карагандинская область - Ботанический сад, Восточно-Казахстанская область - благоустройство набережной Иртыша, Западно-Казахстанская область - линейный парк, а также город Астана - школа «Келешек», город Алматы - медиацентр, город Шымкент - Центр творчества.

В целях снижения дефицита учебных мест в рамках нацпроекта «Келешек мектеп» в прошлом году построены три школы (на 1200 мест - в районе Карагайлы города Семей, на 600 мест - в поселке Водный, на 300 мест - в селе Бескарагай). В этом году в городе Аягöz введена в эксплуатацию школа на 600 мест. Учебный процесс начат со второй четверти 2025–2026 учебного года. Ведется строительство школы на 300 мест в поселке Восточный города Семей. Для решения вопроса аварийной школы в селе Суыкбулак Жарминского района в июле текущего года начато строительство новой школы на 100 мест. В городе Семей строятся пристройки к школам № 4 и № 30.

В текущем году на капитальный ремонт 12 школ направлено 2,9 млрд тенге, из них в 9 школах проведен капитальный ремонт с оснащением в рамках реновации. Для 75 школ области приобретен 131 учебный кабинет, из них 89 кабинетов новой модификации. До конца года через фонд «Қазақстан халқына» будут установлены еще 58 кабинетов в 36 школах. С 2024 года строится многофункциональный Дворец школьников на 500 мест. На сегодня готовность объекта - 75%. В октябре на завершение строительства из специального государственного фонда выделено 7,6 млрд тенге.

В рамках нацпроекта «Модернизация сельского здравоохранения» в прошлом году построено 62, а в этом - два новых медицинских объекта в селах Кожакельды и Аккала (район Аксuat). До конца года будет сдана врачебная амбулатория с дневным стационаром в селе Урджар.

Из специального государственного фонда выделено 5,6 млрд тенге на строительство трех социальных объектов: психоневрологического интерната на 100 мест для лиц старше 18 лет в г. Семей (2,6 млрд тенге); пристройка Центра чрезвычайного коронарного вмешательства на базе Урджарской многопрофильной центральной районной больницы (2,7 млрд тенге); пристройка здания для МРТ к Аягөзской центральной районной больницы (250,7 млн тенге). Всего на укрепление материально-технической базы сферы здравоохранения направлено 6,9 млрд тенге.

Создан пансионат «Салауатты ана» для оказания социально-медицинской помощи беременным женщинам в отдаленных районах. По поручению президента разрабатывается проектно-сметная документация на строительство областной многопрофильной клинической больницы на 300 коек в Семее.

ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

В данной сфере все социальные обязательства государства выполняются в полном объеме. Постоянно осуществляются трудоустройство, поддержка малообеспеченных семей и лиц с инвалидностью, назначение социальных выплат. По итогам II квартала уровень безработицы составил 4,7% (в 2024 году - 4,8%), сохраняется тенденция снижения данного показателя (по республике - 4,6%).

В целях обеспечения граждан качественными рабочими местами утверждена Региональная карта создания рабочих мест. С начала года трудоустроены 23 243 человека (на постоянные рабочие места - 14 641, временные рабочие места - 8 602).

Одним из важных направлений работы является социальная поддержка лиц с инвалидностью. В области проживает 23,8 тысяч человек с инвалидностью, из них 2,9 тысяч - дети. В рамках поддержки данной категории лиц предусмотрено обеспечение техническими средствами и услугами реабилитации. За отчетный год через Портал социальных услуг приобретено 12 595 единиц технических средств реабилитации и услуг (технические средства – 9715, услуги индивидуальных помощников - 896, услуги сурдоперевода - 228, санаторно-курортное лечение - 1756).

В рамках Дорожной карты партии «Амалат» для обеспечения доступности объектов социальной и транспортной инфраструктуры из 206 зданий адаптировано 192. Работа в данном направлении продолжается.

КУЛЬТУРА И СПОРТ

В сфере культуры функционируют 296 объектов. Наряду с государственными и национальными праздниками проведен ряд значимых культурных мероприятий, popularизирующих национальное искусство и духовности.

В этом году в соответствии с поручением президента Касым-Жомарта Токаева на должном уровне отмечено

180-летие выдающегося поэта, мыслителя и просветителя Абая Кунанбаева. Впервые юбилей Абая проходил в формате 10-дневной программы. Мероприятия культурно-духовного, познавательного и интеллектуального характера состоялись на высоком уровне. В рамках Комплексного плана проведения свыше 100 мероприятий международного, республиканского и регионального уровней: презентация энциклопедического портала и ряда книг об Абая, научная конференция, интеллектуальные соревнования среди молодежи, национальные игры.

В селе Карауыл было установлено более 200 юрт, прибыла специальная делегация из 19 регионов. Число участников торжеств превысило 50 тысяч человек.

В честь юбилея проведены ремонтные и инфраструктурные работы: отремонтированы участки дорог Семей - Карауыл (20 км-1,2 млрд тенге) и Семей - Кайнар (15 км – 1,3 млрд тенге), улучшена связь. Абайский район полностью обеспечен интернетом, благоустроены улицы, площади и парки.

По инициативе акимата области в Риме в парке Вилла Грациопли установлен бюст Абая.

Среди достижений в сфере культуры, Казахский музыкально-драматический театр имени Абая на международном фестивале «Biken Fest – II» в городе Талдыкорган завоевал гран-при за спектакль «Абай айтқан Еңлік – Кебек». Молодежный театр «Дарига-ай» на международном театральном фестивале имени Ж. Хаджиева в городе Жезказган получил Гран-при за спектакль «Өз отыңды өшірме» («Не гаси свой огонь»).

Государственная филармония имени Амре Кашаубаева провела 85 концертов, подарив духовный праздник почти 24 тысячам зрителей. В рамках ежегодного фестиваля «Рухани қазына» областная библиотека победила в номинации «Лучшая библиотека областного значения». Кроме того, в городе Шымкент в рамках выездного заседания на тему «Библиотеки Казахстана: культура чтения, искусственный интеллект и цифровизация», сотрудник областной библиотеки был удостоен награды «Библиотекарь года – 2025» по решению Казахстанской библиотечной ассоциации. В текущем году в области в рамках проекта «Kıtar – Іab» фонда «Қазақстан халқына» проведена реконструкция 30 сельских библиотек.

В сфере физкультуры и спорта проведено около 400 массовых мероприятий, в которых приняли участие более 50 тысяч человек. 451 спортсмен вошел в состав национальных сборных Казахстана (взрослые - 156, молодежь - 112, юниоры и подростки - 183). На республиканских соревнованиях завоевано 1355 медалей (в том числе 413 золотых, 373 серебряных, 569 бронзовых), на международных – 235 (в том числе 72 золотых, 66 серебряных, 97 бронзовых).

В олимпийских и национальных видах спорта завоевано 30 золотых, 18 серебряных и 10 бронзовых медалей на чемпионатах Азии, а также четыре золотые, три серебряные и две бронзовые медали на чемпионатах мира.

Футбольная команда «Елимай» завершила сезон 2024–2025 годов на четвертом месте и получила путевку в квалификацию Лиги конференций УЕФА. Футзальная команда «Семей» выиграла Кубок Казахстана и будет участвовать в Лиге чемпионов 2025–2026 годов.

Через информационную платформу «Даму бала» в этом году 91 спортивной секцией охвачено 5 515 детей.

Показатель «Обеспеченность населения спортивной инфраструктурой на 1000 человек» достиг 52%.

С начала года построены три спортивных объекта, пять объектов на стадии завершения, по 11 ведутся строительные работы. Также в рамках меморандума предпринимателями области строится пять спортивных объектов.

В рамках форума «Туған жерге туынды тік» подписан меморандум между акиматом Семей и ТОО «KAZ Minerals» о строительстве стадиона на 25 тысяч зрителей.

Системно ведется работа в сфере молодежной политики. Численность молодежи по области составляет 24,9% или 150 217 человек. В этом году было создано государственное учреждение - управление по вопросам молодежной политики, координирующее реализацию государственной молодежной политики. По Региональной карте занятости по итогам девяти месяцев трудоустроено 7106 молодых людей. В текущем году более 60 человек получили безвозвратный грант в размере 1,5 млн тенге для реализации новых бизнес-идей. По программе «Жасыл ел» трудоустроено 1000 человек.

В рамках 180-летия Абая прошла интеллектуальная игра «Абай QUIZ», в которой участвовало 180 команд - это достижение вошло в Книгу рекордов Казахстана.

В дальнейшем особое внимание будет уделено созданию условий для молодежи, ее занятости, предпринимательству и здоровому образу жизни.

По инициативе президента активно реализуется программа «Таза Қазақстан». Утвержден региональный план из 44 мероприятий, на сегодня 25 уже реализованы. Установлено 380 камер для фиксации экологических нарушений, высажено 70 511 деревьев.

С 5 апреля еженедельно проходили санитарно-экологические субботники, в которых приняли участие 349 тысяч человек.

В рамках программы «Таза Қазақстан» проведен первый этап конкурса «Образцовое село», в результате определены победители в 10 районах. На сегодня в социальных сетях проводится подготовка к областному этапу конкурса.

Айман ШАРИПХАНОВА

НАШ ГОРОД

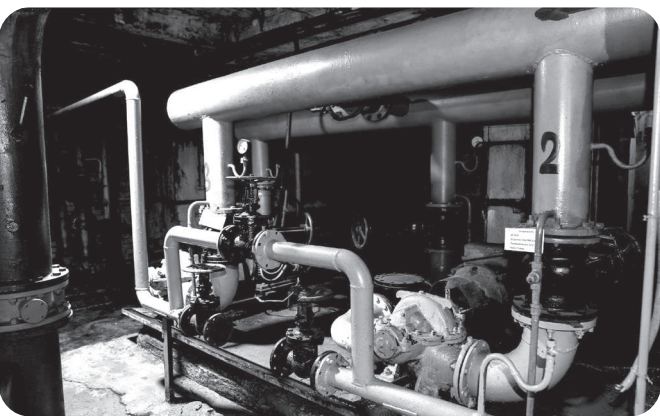
БЕСПЕРЕБОЙНАЯ ПОСТАВКА ТЕПЛА

Аким города Семей Адлет Кожанбаев объехал тепловые объекты и проверил ход их работы. В частности, он посетил ТЭЦ-1, РК-1, РК-3, а также котельные «Центральный» и «103, 103 А», где ознакомился с выполняемыми работами и показателями теплоснабжения.

Во время обхода аким уделил особое внимание техническому состоянию котельных, режимам работы сетей и проведенным ремонтным операциям. Специалисты доложили о текущей нагрузке оборудования на станциях, его стабильности, а также предоставили информацию о ходе отопительного сезона.

На данных тепловых объектах в зимний период круглосуточно работают около 600 сотрудников. А летом к выполнению капитальных и текущих ремонтных работ привлекается около 400 специалистов.

Отопительный сезон начался более месяца назад. Ослаблять работу нельзя. Мы не должны допустить снижения температуры тепла в жилых домах и социальных объектах, - подчеркнул Адлет Кожанбаев. Кроме того, руководителям организаций поручено усилить ответственность, чтобы обеспечить безопасное и стабильное прохождение отопительного сезона.

Айман ШАРИПХАНОВА

ПРОБЛЕМЫ ВЗЯТЫ НА КОНТРОЛЬ

Жители дачных массивов Бобровка и Мурат просят местные исполнительные власти решить ряд проблем, в сфере жилищно-коммунального хозяйства.

Так, на недавней встрече с акимом города Адлетом Кожанбаевым, речь шла о состоянии дорог, отсутствии уличного освещения, нехватке питьевой воды, а также о необходимости

установки детской игровой площадки.

Во встрече приняли участие

руководители городских отделов, представители коммунальных служб и подрядных организаций, которые ответили на вопросы жителей. Адлет Кожанбаев подчеркнул, что все озвученные проблемы будут взяты на контроль, и сообщил, что для их поэтапного решения будет подготовлен соответствующий план на следующий год. Для решения вопросов мы подготовим план на ближайшие годы. Развитие дачных массивов должно осуществляться последовательно и планомерно. В ближайшее время мы вновь встретимся с вами, чтобы представить проект, - отметил глава города.

Следует напомнить, что ранее уже проходила встреча по вопросу подключения электричества в дачном массиве Мурат. На сегодняшний день здесь в тестовом режиме подана электроснабжение, и проводится проверка стабильности сети. Это является одним из первых шагов по обеспечению территории полноценной инфраструктурой.

Айман ШАРИПХАНОВА

АКТУАЛЬНО

ЗДОРОВЬЕ НАСЕЛЕНИЯ - В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ

В области Абай реализуются проекты Всемирной организации здравоохранения «Здоровые города», «Школы, способствующие укреплению здоровья», «Здоровые университеты», «Здоровые рабочие места». Об этом на площадке Региональной службы коммуникаций сообщили специалисты Департамента санитарно-эпидемиологического контроля области Абай.

ИНИЦИАТИВА ВОЗ «ЗДОРОВЫЕ ГОРОДА»

Она направлена на создание таких городов, где каждому человеку комфортно, безопасно и приятно жить. Здоровый город - это место, где чисто и уютно, где заботятся об экологии, поддерживают друг друга и дают каждому возможность участвовать в решениях, влияющих на собственное здоровье и благополучие. В таком городе у всех есть доступ к качественной пище, чистой воде, жилью, работе, безопасности и здравоохранению. Он открывает возможности для общения, творчества и самореализации, а экономика развивается устойчиво, инновационно и разнообразно.

Особое внимание уделяется сохранению культурного наследия и развитию современной системы здравоохранения, которая помогает людям быть активными и здоровыми. В Казахстане проект «Здоровые города и регионы» способствует созданию комфортной и безопасной городской среды, укреплению здоровья жителей и сокращению неравенства. Главная цель - развитие здоровой городской среды, которая поощряет физическую активность, устойчивую мобильность, здоровое питание, снижение потребления табака и алкоголя, охрану окружающей среды.

Департаментом санитарно-эпидемиологического контроля по области Абай проводит работу в направлении улучшения качества жизни и охраны здоровья населения. В соответствии с Концепцией развития здравоохранения РК до 2026 года, утвержденной постановлением Правительства, проводится работа по реализации данных международных проектов с целью обеспечения приоритета здоровья населения, его сохранение и укрепление, - подчеркнула заместитель руководителя ДСЭК Айгуль Токтабаева.

Работы по проекту «Здоровые города» по области запланированы к 2026 году.

Об основных направлениях проекта информировала Айжан Ахатаева, руководитель отдела мониторинга, анализа и оценки рисков ДСЭК.

Во-первых, это чистая и безопасная окружающая среда. Наши специалисты ведут контроль за качеством воздуха, воды и почвы, озеленением городов, развитием парков, скверов и зон отдыха, следят за соблюдением нормативов управления отходами и снижением загрязнения. Во-вторых, проект включает в себя обеспечение населения доступной и качественной медицинской помощью. Это подразумевает укрепление первичной

медико-санитарной помощи, развитие профилактических программ, повышение доступности медицинских услуг для всех групп населения, - отметила Айжан Ахатаева.

По словам спикеров, городская инфраструктура, способствующая здоровью также в поле зрения ВОЗ. Сюда входит: обустройство пешеходных зон, велодорожек, безопасных улиц. Кроме того, должны быть условия для физической активности: спортплощадки, стадионы, фитнес-зоны, комфортные условия для детей, пожилых людей и людей с ограниченными возможностями.

Немаловажным фактором проекта является питание и продовольственная безопасность. В том числе продвижение здорового питания, работа с магазинами, рынками и поставщиками на доступность полезных продуктов, снижение потребления соли, сахара и трансжиров.

Департаментом со следующего года намечено проведение просветительских мероприятий, акций, форумов, направленных на вовлечение жителей в процессы принятия решений, касающихся здоровья, поддержки инициатив от граждан, НПО, бизнес-сектора.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВАЯ ШКОЛА»

Он направлен на то, чтобы сделать общеобразовательные учреждения местом, где дети не только получают знания, но и укрепляют здоровье, формируют полезные привычки и учатся заботиться о себе.

Цель программы - вовлечение родителей и педагогов в создание «здоровой школы», где дети чувствуют себя комфортно и безопасно, физически активны, знают о правильном питании и отдыхе, умеют управлять эмоциями и взаимодействовать с окружающими.

В рамках внедрения данного проекта в школах области были проведены семинары-совещания и круглые столы, на

которых наглядно показаны все этапы реализации программы, направлены методические рекомендации и информационные материалы. На сегодняшний день эта работа продолжается.

Как сообщила Фаина Батуллина, главные специалисты отдела ДСЭК: «На участие в проекте «Здоровая школа» подали заявки 125 общеобразователь-

от вредных привычек и развития их здоровья. В содержание учебных программ внесены такие темы, как о вреде курения и наркотиков по предметам: биология, познание мира, естествознание и физическая культура. Наряду с этим в школах будут проводить мероприятия по профилактике употребления психоактивных веществ и вейпов с участием сотрудников полиции и медицинских работников», - отметил вице-министр.

Всего по республике к данной работе привлечены 90 тысяч специалистов, более 8 тысяч педагогов-психологов и 4000 социальных педагогов.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВЫЕ УНИВЕРСИТЕТЫ»

Направлен на формирование здоровой образовательной среды, повышение осведомленности студентов о факторах риска и развитие культуры сохранения здоровья среди молодежи. Для ре-

ализации принципов проекта Семейский медицинский университет подал заявку на участие и разработал план мероприятий.

В рамках проекта был проведен областной семинар с участием представителей вузов региона, где было отмечено, что университеты должны быть не только центром образования, но и пространством, способствующим укреплению здоровья студентов и их личностному развитию.

Во время семинара обсуждались во-

ЖАРМИНСКИЙ РАЙОН

В современных условиях развития казахстанской государственности важнейшей конституционной ценностью является демократия, а главным компонентом реформы президента РК стало принятие концепции «Слышащее государство».

КАЖДЫЙ ГРАЖДАНИН ДОЛЖЕН ЗНАТЬ, ЧТО ОН УСЛЫШАН

Концепция «Слышащего государства» предполагает активное взаимодействие правительства с гражданами, в том числе с молодежью, учет их потребностей, мнений и предложений. Такой подход учитывает интересы различных групп населения и признает важность их участия в процессе принятия решений.

Для вовлечения молодежи в политическую жизнь страны эксперты предлагают, например, повысить качество госуправления и обеспечить работу демократических институтов. Следуя концепции государства и исполняя поручения президента страны Касым-Жомарта Токаева, в этом году в области Абай было создано отдельное управление по делам молодежи.

Наша главная задача создать больше перспектив для самовыражения молодежи в политической и общественной жизни, в бизнесе, в науке, творчестве, в построении трудовой карьеры во всех сферах жизни. По оценкам экспертов в стране 69% молодых людей считают, что у молодежи должно быть больше возможностей для участия в политической жизни. Но не все знают об существующих механизмах. Например, об онлайн-инструментах для выражения мнений и идей. В Казахстане действует цифровая система «Открытое правительство», которая включает платформы для доступа к сведениям о работе власти и участия в обсуждениях проектов нормативных правовых актов, - отметил руководитель управления молодежной политики области Абай Олжас Бейсенбаев на недавней встрече с молодежью Жарминского района.

Речь идет об открытом собрании с молодежью, на котором рассматривались направления молодежной политики, а также возможности участия в государственных программах и развития предпринимательства среди молодежи.

Мероприятие прошло в Молодежном ресурсном центре района. В ходе встречи были обсуждены темы трудоустройства молодежи, государственной службы, предпринимательства и формирование здорового образа жизни. Руководитель призвал молодежь активно использовать возможности, предоставляемые государством.

Если говорить о приоритетах, прежде всего нам необходимо шире распространять информацию среди молодежи. В рамках нашего проекта, который охватывает такие направления, как молодежное предпринимательство, трудоустройство и приобретение жилья, действуют программы. Например, «Наурыз» и другие жилищные инициативы о которых не все осведомлены. Многие не знают, подходят ли они по условиям программ и ищут информацию в социальных сетях. Однако, если обращаться к официальным источникам, таким, как ПП «Атамекен» и карьерные центры можно получить достовер-

ные сведения, так же, как и на сегодняшней встрече.

Участникам встречи рассказали о мерах государственной поддержки предпринимательства, возможностях получения льготных кредитов, приобретения жилья и трудоустройства. Также были представлены новые проекты социальной инициативы, реализуемые в регионе.

На наш взгляд молодые люди получили исчерпывающую информацию по интересующим их вопросам. Были затронуты все актуальные темы. Был приглашен куратор НПП «Атамекен», который ответил на многие вопросы и предоставил важную информацию, направленную на развитие потенциала молодежи. Мы продолжим работу по решению обозначенных проблем и реализации проектов, выстраивая тесное взаимодействие с представителями молодого поколения, - сообщила Назерке Жунусова, директор Молодежного ресурсного центра Жарминского района.

Встреча была направлена на повышение активности молодежи. Подобные мероприятия способствуют укреплению взаимоотношений и выстраиванию открытого диалога между молодежью и представителями власти, а также повышают роль молодых людей в обществе. Управление молодежной политики области планирует продолжить реализацию проектов, направленных на трудоустройство, развитие предпринимательства, воспитание патриотизма и пропаганду здорового образа жизни, а также проводить аналогичные встречи в каждом районе области.

На взгляд Талгата Калиева, директора ТОО «Институт прикладных этнополитических исследований», политолога, концепцию «Слышащее государство» нужно понимать более широко. Главным здесь выступает совместное, партнерское решение системных вопросов и проблем, формирование курса развития страны, определение приоритетов и задач при разработке законопроектов, серьезных программ развития и так далее.

Сейчас создается впечатление, что отношение к «слышащему государству» в определенном смысле потребительское: люди обращаются к чиновникам, к главе государства по малейшему поводу, требуют решения своих сиюминутных вопросов и проблем. Не думаю, что это верный подход. В моем понимании «слышащее государство» - некая форма партнерства между властью и обществом. Она в первую очередь подразумевает открытость государства, причем не только к обсуждению злободневных проблем, но и принимаемых решений - чтобы важные для всей страны решения принимались не в закрытом формате, а с вовлечением широких слоев населения, чтобы государство умело слушать их мнение, а не просто выслушивать жалобы, - уверен политолог.

Айман ШАРИПХАНОВА

просы профилактики неинфекционных заболеваний и внедрения проекта ВОЗ «Здоровые университеты». Особое внимание уделялось основным факторам риска для здоровья студентов: неправильному питанию, низкой физической активности, употреблению табака и алкоголя, стрессовым нагрузкам.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВЫЕ РАБОЧЕЕ МЕСТА»

Направлен на сохранение и укрепление здоровья работников, создание условий, способствующих ведению здорового образа жизни, а также на снижение затрат, связанных с временной нетрудоспособностью вследствие хронических и профессиональных заболеваний.

Проект объединяет ключевые направления - профилактику заболеваний, сохранение психического здоровья, пропаганду правильного питания и физической активности, повышение санитарной грамотности и создание благоприятной производственной среды.

«Здоровые рабочие места» - это не просто инициатива, а стратегический приоритет, способствующий формированию здоровой и продуктивной рабочей силы, которая является ключевым фактором национального, экономического и социального роста.

С целью обеспечения безопасных условий труда и профилактики профессиональных заболеваний в проект «Здоровые рабочие места» подано заявку ТОО «Семей цемент зауыты», начав реализацию мероприятий по улучшению условий труда и укреплению здоровья сотрудников. Внедрение данного проекта побуждает каждого работодателя ставить благополучие сотрудников на первое место, повышать производительность, снижать текучесть кадров и улучшать моральный климат в коллективе.

В рамках данных проектов ВОЗ в Казахстане проводятся: международные семинары, конференции и тренинги; широкомасштабные акции и дебаты (например, «Молодежь против наркотиков, алкоголя и табакокурения») фестивали здоровья; сдача Президентских тестов с целью повышения физической активности; конкурс «Брось курить и выиграй»; создаются «Молодежные Центры здоровья»; выпускается информационно-наглядный материал (плакаты, брошюры, буклеты, стикеры, видеofilмы и видеоролики); проводятся теле- и радиодербаты по актуальным проблемам.

По предварительным оценкам экспертов ВОЗ, к 2029 году ожидается снижение факторов риска для здоровья, укрепление здоровья детей и молодежи, развитие безопасной и активной городской среды, эффективное взаимодействие всех служб, отвечающих за здоровье населения.

Айман ШАРИПХАНОВА

ГЕНДЕРНОЕ РАВЕНСТВО

ЖЕНЩИНА – ДЕЯТЕЛЬ, ПОЛИТИК, РУКОВОДИТЕЛЬ

- Мейрамгуль Рысбековна, что побудило вас выбрать путь общественной и политической деятельности?

- Возможно, это звучит слишком пафосно, но меня всегда вдохновляло желание приносить пользу обществу. Еще со школьных лет я понимала, что положительные перемены начинаются с активной гражданской позиции. Я не была старостой класса, но я была активным организатором всех классных и внутришкольных мероприятий. Неважно было ли это спортивные соревнования, праздничные концерты, патриотические акции, экологические, благотворительные акции, конкурсы, школьные линейки – я всегда была в гуще всех событий. При этом, мной всегда двигало не желание саморекламы или стремление выделиться, а искреннее понимание того, что если каждый ученик будет активен, поделиться своими идеями и будет участвовать в школьной жизни, то она станет более яркой, насыщенной и осмысленной.

Поэтому участие, уже во взрослой жизни, в общественной и политической деятельности стало для меня естественным продолжением стремления улучшить жизнь людей вокруг, защищать интересы своих земляков и вносить вклад в развитие района.

- Как вы оцениваете участие женщин в управлении и принятии решений в Бескарагайском районе?

- Хочу подчеркнуть, что в нашем районе вопрос гендерного равенства решается на достойном уровне. Подтверждением этому служат реальное участие женщин в управлении. Так, в депутатском корпусе из 11 депутатов - пять женщины. Из 10 акимов сельских округов - две женщины, которые достойно руководят своими территориями. Более 15 женщин занимают руководящие должности в организациях и учреждениях района. А в сфере образования из 21 школы более половины возглавляют женщины-директора.

Это говорит о том, что женщинам доверяют, их профессионализм и ответственность признаны и ценятся наравне с мужчинами. Мужчины относятся к нам с уважением и поддержкой, признавая, что там, где присутствует женская энергия и подход, всегда царят порядок, системность и гармония. Коллеги-мужчины видят в нас не конкурентов, а надежных коллег. Они сами говорят: там, где есть женщина, там всегда порядок и особая атмосфера взаимопонимания. Мы умеем решать даже сложные вопросы мирным путем - через диалог, договоренности и разъяснение, что, как правило, не так характерно для мужчин.

Я с радостью отмечаю, что женщины нашего Бескарагайского района все активнее заявляют о себе в сфере управления. Они не просто занимают должности, а действительно вносят новые подходы, идеи, болеют душой за развитие их сферы и района в целом.

- Как считаете, какие барьеры чаще всего мешают женщинам реализовать себя как лидеров?

- Несмотря на положительную динамику женского лидерства, мое мнение, что основные барьеры, с которыми сталкиваются женщины на пути к лидерству, связаны не столько с профессиональными, сколько с социальными стереотипами. До сих пор существует мнение, что женщина должна выбирать между карьерой и семьей. Однако на практике мы видим, что современная женщина успешно совмещает и работу, и материнство, и общественную деятельность.

В этой связи, пользуясь случаем, хочу выразить особую благодарность своему супругу Тасболату, который всегда поддерживал меня во всех начинаниях и профессиональном развитии. Моя работа связана с поездками по селам района, задержками на работе, командировками, встречами, в том числе с коллегами мужского пола.

В современном обществе все больше женщин проявляют себя в политике, общественной деятельности и управлении. Их активное участие в принятии решений становится важным фактором устойчивого развития регионов. Председатель маслихата Бескарагайского района Мейрамгуль Абылгазиева - одна из тех, кто своим примером доказывает: женщина может быть успешным лидером, способным объединять людей и вдохновлять на перемены. В беседе с нами она поделилась своим взглядом на роль женщин в управлении, рассказала о барьерах и возможностях, а также о том, что помогает ей оставаться верной делу служения обществу.

сят реальный вклад в развитие женских инициатив на местном уровне.

- Как вы вдохновляете коллег и молодежь на активную гражданскую позицию?

- Считаю, что вдохновлять можно только личным примером. Я стараюсь, чтобы мои слова и дела совпадали, стараюсь быть открытой и честной с коллегами. Говорю с ними о проблемах и выражаю

На открытии отделения районной больницы

На торжественном мероприятии в честь Дня Республики

в кругу коллег

дарить тепло старшему поколению

Несмотря на это, он никогда не препятствовал моей деятельности, не ставил рамок, а наоборот доверяет и помогает.

В те годы, когда я только становилась на путь руководителя, у нас были маленькие дети, но именно поддержка моего мужа, понимание и вера в меня помогли преодолеть трудности. И, откровенно говоря, без этой опоры и семейного согласия я бы не достигла тех успехов, которых имею сегодня.

Думаю, каждая женщина-лидер согласится: за ее успехом всегда стоит крепкий семейный тыл. Когда дома царит доверие, уважение и взаимопонимание - тогда и на работе все получается. Ведь для женщины, какой бы сильной и целеустремленной она ни была, поддержка близких - это не просто помощь, это внутреннее спокойствие, уверенность, что ты не одна.

Если честно, других барьеров я не вижу... Поэтому всем сердцем хотела бы, чтобы в обществе укреплялось понимание: лидерство - это не вопрос пола, а вопрос компетентности, ответственности и стремления приносить пользу.

- Что делает маслихат для поддержки женских инициатив и лидерства?

- Конечно, трудно сказать, что именно маслихат в отдельности делает многое для поддержки женских инициатив и лидерства. Вместе с тем, в целом по стране проводится последовательная политика по укреплению гендерного равенства и развитию женских инициатив. В этой связи,

когда государственные органы разрабатывают и вносят на рассмотрение сессии маслихата программы, другие НПА - будь то поддержка женского предпринимательства, социальные проекты или меры по защите и поддержке матерей, - мы всегда активно их поддерживаем. При необходимости вносим предложения и дополнения, направленные на улучшение условий для самореализации женщин.

Хочу сказать, что маслихат района всегда открыт для женских инициатив. Повторюсь, что почти половину депутатского корпуса районного маслихата составляют женщины, все они обладают активной гражданской позицией. Наша коллега - депутат Динара Тусупова возглавляет женское крыло, созданное при районном филиале партии «Аманат». Она активно привлекает коллег-депутатов для участия в различных мероприятиях, встречах, круглых столах и других диалоговых площадках. Кроме того, мы всегда откликаемся на благотворительные инициативы женского крыла. Буквально недавно поддержали мероприятие в поддержку детей с особыми образовательными потребностями.

Кроме того, я сама являюсь членом Совета матерей района. Наш совет проводит большую работу по поддержке матерей, укреплению семейных ценностей и развитию женских инициатив. Тем самым женщины-депутаты подают личный пример участия в общественной жизни и вно-

свое мнение открыто, как есть, ведь люди чувствуют искренность. Когда коллеги видят, что ты не боишься брать на себя ответственность, проявляешь инициативу и добиваешься результатов, - это мотивирует сильнее любых призывов.

Я всегда открыта к диалогу с молодежью, скажу больше, мне нравится с ними общаться, стараюсь поддерживать их идеи, наоборот молодежь мотивирует меня! Общение с молодежью всегда заряжает энергией и помогает оставаться современным, креативным, выражаясь молодежным сленгом «быть в теме». Благодаря таким встречам ты сам учишься новому, начинаешь понимать, что технологии и новые веяния - не что-то сложное, а интересное и полезное. Вот, например, в настоящее время в Доме культуры организована очень необычная выставка. Наша молодежь взяла фотографии социальных объектов района - парков, мест отдыха, туристических локаций, и с помощью искусственного интеллекта показала, какими они видят эти объекты в будущем, глазами молодого поколения.

Многие, возможно, посмотрев, скептически улыбнулись и подумали, что это фантазия. А я, наоборот, восприняла эту выставку с восхищением. Именно так и должна мыслить наша молодежь - смело, масштабно, с верой в развитие. Ведь если сегодня это кажется фантастикой, то завтра если именно такая креативная, талантливая и, что немаловажно, трудолюбивая

молодежь будет стараться и прикладывать все силы, знания и ум, картины возможно воплотить в реальность. Для этого мы должны по-настоящему любить свое село, «гореть» этой идеей - увидеть наш район современным, красивым и процветающим. Верю в них! У нас хорошая молодежь!

- Что придает вам силы в трудные периоды работы?

- Силы в трудные периоды мне придает, прежде всего, вера в людей и в значимость того дела, которым я занимаюсь. Когда видишь результаты своей работы, благодарные глаза земляков, это дает огромный заряд энергии! Конечно, не все бывает просто. Не всегда удается реализовать задуманное, на это есть свои причины. Иногда мешают материальные ограничения, нехватка бюджетных средств, а порой - необходимость внесения изменений в законодательные акты, что выходит за рамки полномочий маслихата.

Но вместе с тем, когда удастся решить тот или иной вопрос, откликнуться на просьбу или пожелание наших избирателей - наших земляков, это вдохновляет, придает огромную силу и желание двигаться дальше. Именно в такие моменты понимаешь, что твоя работа действительно нужна людям.

Меня вдохновляют мои коллеги, их поддержка и работа в команде наполняют меня оптимизмом. Именно тогда чувствуешь, что все не зря, что ты двигаешься в правильном направлении.

И, конечно, огромную поддержку я получаю от семьи. Их понимание, добрые слова, вера в меня помогают собраться, дают энергию. Семья, команда и любовь к своему делу - вот мой источник силы.

- Если бы у вас была возможность обратиться к женщинам всего района, что бы вы сказали?

- Если бы у меня была возможность обратиться ко всем женщинам нашего района, я бы сказала: верьте в себя. Каждая из нас обладает огромным потенциалом, талантом, добротой и внутренней силой. Женщины умеют объединять вокруг добрых дел, вдохновлять и заботиться, а значит, мы можем быть сильными лидерами и двигать общество вперед.

Пусть в каждом селе будет больше таких женщин! И вместе с тем, я считаю, что важно сохранять баланс. Лидерство и развитие - это прекрасно, но не в ущерб семье и, особенно, детям. В погоне за самореализацией нельзя забывать о своем главном предназначении - быть матерью, хранительницей домашнего очага, надежной опорой для своих близких.

Именно от того, насколько ответственно и с любовью женщина выполняет эту главную миссию, зависит будущее - каким вырастет наше поколение и каким станет общество. Женщина-лидер - это замечательно, но еще лучше, когда в ней гармонично сочетаются сила, мудрость, материнская нежность и женская доброта. Вот это, я считаю, и есть настоящее женское лидерство.

- Спасибо за содержательное интервью!

Гендерное равенство сегодня становится неотъемлемой частью современного развития общества. Равное участие мужчин и женщин в принятии решений - это шаг к более сбалансированному и эффективному развитию, где каждый голос имеет значение.

Женщина в политике, в управлении, в общественной сфере - не исключение, а закономерность времени. Практика показывает, что женщины-руководители способны сочетать ответственность и стратегическое мышление с человеческим подходом и вниманием к деталям. Они приносят в систему управления новые идеи, энергию и готовность действовать во благо общества. Свидетельством чему является и деятельность нашей героини - Мейрамгуль Абылгазиевой, которая успешна в профессии, общественной жизни, семье и является ярким примером для молодежи своего района.

Беседовала Шынар РЫСАКОВА

КУЛЬТУРА

БИБЛИОТЕКИ НА ШАГ БЛИЖЕ К БУДУЩЕМУ

В Бескарагайской районной центральной библиотеке прошел познавательный семинар на тему «Использование искусственного интеллекта и нейросетей в библиотечном деле». Мероприятие собрало библиотекарей со всех сельских округов района, став настоящей площадкой для обмена опытом и идей о будущем библиотечной работы.

С приветственным словом к участникам обратился заместитель руководителя отдела внутренней политики, культуры, развития языков и спорта района Жан Альжанов. Он подчеркнул, что развитие современных технологий открывает новые возможности для библиотек и делает труд библиотекарей более эффективным и востребованным.

Директор центральной районной библиотеки Динара Кабзольдина поделилась практическими аспектами применения искусственного интеллекта в библиотечной

деятельности, отметив, что цифровые инструменты помогают не только автоматизировать процессы, но и сделать работу с читателями более качественной и персонализированной.

В начале семинара состоялась торжественная церемония награждения лучших библиотекарей района.

Медалью «Почетный библиотекарь Казахстана» отмечены Ж. Ахметова (с. Ерназар) и Н. Рамазанова (с. Кара-Мурза). Благодарственным письмом Национальной библиотеки Казахстана награждена Л. Хамитова (с. Башкуль).

Благодарственное письмо управления культуры области Абай вручено Г. Тасжановой (с. Карагайлы). Благодарственное письмо директора Областной универсальной библиотеки получила К. Батталова (с. Коянбай). Почетной грамотой и благодарственным письмом профсоюзных организаций отмечены А. Темиргалиева (с. Беген) и А. Михайленко (с. Глуховка).

С интересным докладом о возможностях применения искусственного интеллекта в работе библиотек выступила библиотекарь из Канонерки С. Дуйсембина, продемонстрировав наглядную презентацию и поделившись идеями по внедрению инноваций в обслуживание читателей.

Семинар прошел в теплой, продуктивной атмосфере. Участники обменялись опытом, обсудили перспективы цифровизации библиотек, пути повышения цифровой грамотности сотрудников и читателей.

Мероприятие стало еще одним подтверждением того, что современные библиотеки - это не просто хранители книг, а центры инноваций и развития, где традиции гармонично сочетаются с технологиями будущего.

Нурай БАЙТОРИНА

ТУРИЗМ

Есть на карте области Абай место, где величаво шумит сосновый бор, серебристой ленточкой течет Иртыш и ласково сверкает на солнце соленое озеро Шипалы. Это Бескарагайский район - земля, где природа и человек учатся жить в гармонии, а внутренний туризм постепенно превращается в яркую страницу местной жизни.

БЕСКАРАГАЙ — КРАЙ, ГДЕ ОЖИВАЕТ ДЫХАНИЕ ПРИРОДЫ

Сегодня район уверенно делает шаги к тому, чтобы стать одной из самых привлекательных точек экотуризма региона. Здесь действуют две уютные гостиницы - «Мир» и «Ертіс жағалауы», а также база отдыха «Елимай», ставшая любимым местом для семейного отдыха. Летом детские голоса наполняют воздух в пришкольных лагерях «Радуга», «Жас канат» и «Достык» - здесь юные жители района учатся любить свою малую родину через игру, спорт и живое общение с природой.

Особое внимание в Бескарагае уделяют экологическому туризму. На территории Букебаевского филиала ГУ ГЛПР «Семей орманы» создан «Уголок зоны отдыха» прямо в сердце соснового леса. Это место ежегодно притягивает более пяти тысяч отдыхающих - тех, кто ищет тишины, запаха хвои и пение птиц вместо городского шума.

Развивается и частный сектор. В селе Старая Крепость Глуховского сельского округа предприниматель Найль Маклаков построил рыболовную базу, где планируется выращивать до ста тонн рыбы в год. Здесь уже можно отдохнуть с удочкой на берегу, а вскоре появится ресторан, где гостей будут угощать свежим уловом.

Не отстают и другие уголки района. В селе Жыланды Канонерского округа открылась современная база отдыха «Zhylandy Eco Village», где уже сегодня можно насладиться чистым воздухом и тишиной степи. В будущем здесь появятся ресторан и бассейн - комфорт и природа соединятся в одном пространстве.

В Глуховском округе готовится к открытию физкультурно-оздоровительный комплекс «Шанырак», который станет еще одной точкой притяжения

для любителей активного образа жизни.

Но, пожалуй, главной жемчужиной района остается озеро Шошканы - соленое, с целебной грязью, известной далеко за пределами района. В ближайшие годы у его берегов начнется строительство современного санатория с грязелечебницей, зоной отдыха, гостиничным комплексом, коттеджами и баней. Проект ТОО «Aisua Trade» рассчитан на 2025-2027 годы и обещает стать настоящим прорывом в сфере лечебно-оздоровительного туризма.

Бескарагай - географическая точ-

ка, при этом место силы, где можно восстановить дыхание, найти вдохновение и прикоснуться к природе, не нарушая ее покой. Здесь каждый гость находит свой уголок уюта - кто-то под шум сосен, кто-то у зеркальной глади Иртыша, а кто-то - в тишине лечебного озера. Район открывает свои двери тем, кто ценит естественную красоту, тишину и доброе гостеприимство. И, возможно, однажды путешественник, вдохнув аромат хвои и почувствовав вкус соленого ветра, поймет: именно здесь начинается настоящее возвращение к себе.

Марина ФАЛЬБЕРГ

РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ

ПРОЕКТЫ ДЛЯ КОМФОРТА СЕЛЬЧАН

В Кокпектинском районе последовательно реализуются проекты по благоустройству населенных пунктов и повышению качества жизни сельчан. Работа в этом направлении охватывает как развитие социальной инфраструктуры, так и создание условий для активного и здорового отдыха жителей.

В 2024 году были завершены два проекта на общую сумму 20,9 млн тенге: в селе Ажа установлена современная площадка для воркаута, а в районном центре Кокпекты построена новая спортивная площадка.

В 2025 году программа благоустройства получила дальнейшее развитие - реализовано 17 проектов общей стоимостью более 222 млн тенге. В селах Бигаш, Улкенбокен, Жансары, Преображенка, Черноряка, Укили кыз, Теректи, Ушкомей, Акои, Карамойыл, Толагай и Кокпекты появились новые

детские игровые площадки. Кроме того, в Бигаше, Акое и Ульгулималшы построены мини-футбольные поля. Все проекты были разработаны с учетом предложений самих жителей, что делает их по-настоящему народными инициативами. Благодаря этим преобразованиям у детей и молодежи появились новые возможности для занятий спортом и активного досуга, а села района становятся все более комфортными и привлекательными для жизни.

Соб.инф.

ПАТРИОТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ

«ЖАС САҚШЫ»

ШКОЛА ПАТРИОТОВ

В средней школе села Улкенбокен состоялось торжественное открытие военно-патриотического кабинета «Жас сақшы», названного в честь Народного героя Казахстана Газиза Байтасова. Инициатором проекта выступил Кокпектинский районный отдел полиции, при поддержке спонсоров.

Выступая на мероприятии, исполняющий обязанности акима Кокпектинского района Аслан Танысбаев подчеркнул, что открытие такого кабинета имеет особое значение в деле воспитания подрастающего поколения в духе патриотизма, мужества и любви к Родине.

В торжественном собрании приняли участие ветераны органов внутренних дел - полковники в запасе Серик Оразалиев и Иван Новиков, а также исполняющий обязанности начальника районного отдела полиции, майор Олжас Файзулин. Они пожелали ученикам успехов, доблести и верности долгу, призвали с гордостью нести звание участников движения «Жас сақшы» и стать достойными защитниками страны.

На мероприятии присутствовали представители районного акимата, отдела образования, маслихата, учителя и школьники.

Программа «Жас сақшы» в Казахстане направлена на военно-патриотическое воспитание школьников, формирование у них гражданской ответственности, уважения к закону и готовности служить обще-

ству. Она способствует правовой грамотности, профилактике правонарушений и профессиональной ориентации, давая представление о работе правоохранительных органов. В школах создаются специальные классы или объединения «Жас сақшы», где учащиеся проходят строевую, физическую и теоретическую подготовку, участвуют в лекциях, профилактических акциях и взаимодействуют с полицейскими, а также носят имена героев или ветеранов органов внутренних дел, что воспитывает уважение к службе и преемственность поколений. Программа реализована в разных регионах страны, в том числе и в области Абай.

В настоящее время в объединении «Жас сақшы» Улкенбокенской школы Кокпектинского района занимаются 23 ученика. В новом кабинете будут проводиться занятия по строевой, огневой и физической подготовке, а также уроки, посвященные подвигам казахстанских героев. Все это направлено на формирование у молодежи чувства долга перед Родиной, дисциплины и ответственности.

Нурай БАЙТОРИНА

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Исторически сложилось, что Кокпектинский район всегда развивался и продолжает наращивать темпы производства в направлении сельского хозяйства. Этому способствуют природно-климатические условия.

АГРАРИИ НАРАЩИВАЮТ ТЕМПЫ

Богата и просторна земля Кокпектинского района: на общей площади более 900 тысяч гектаров раскинулись сельскохозяйственные угодья, пашни, пастбища, сенокосные земли.

Как сообщили в акимате района, в 2025 году, согласно структуре запланированных посевных площадей, общая площадь сельскохозяйственных культур по Кокпектинскому району составляет 95,1 тысячи га. В том числе: зерновые и бобовые - 55,8 тысячи га (пшеница - 39,3 тысячи га, ячмень - 14,9 тысячи га, овес - 1,6 тысячи га), масличные культуры - 36 тысяч га (подсолнечник - 35,7 тысячи га, рапс - 300 га), кормовые культуры - 3,2 тысячи га (кукуруза, однолетние и многолетние травы). По сравнению с прошлым годом общая площадь посевов увеличилась на 3,8 тысячи га или 4,2%.

В районе имеется 5959 га орошаемых земель, которые поливаются в основном из каналов Актоган, Малобукены, Ворошилов, проходящих через территории Улкенбокенского и Кокжайыкского сельских округов.

тысяч голов, лошадей - более 20 тысяч голов, свиней - более 57 тысяч голов, птицы - 34 779 голов.

В районе действует 22 крестьянских хозяйства, занимающихся племенным мясным скотоводством, где содержится 9498 голов племенного КРС. Из них: 21 хозяйство занимается разведением казахской белоголовой породы, одно предприятие разведением ангусской породы.

ТОО «Орнек» занимается племенным молочным скотоводством, содержит 1372 головы симментальской породы. Общее количество племенного КРС - 10 500 голов, что составляет 15% от общего поголовья. Численность племенных овец - 2700 голов, или 3,3% от общего количества.

В целях повышения плодородия почв в текущем году приобретено 3,3 тысячи тонн минеральных удобрений, что составляет 41% от плана (8010,7 т), фактически поставлено 3000 тонн. Проводится разьяснительная работа среди аграриев по применению удобрений.

Обеспечено удешевленным дизель-

Этими каналами орошаются земли 18 сельхозтоваропроизводителей и участков, находящихся в ведении акиматов.

ТОО «Елим-ай Кокпекты» использует воду из каналов Актоган и Ворошилов для заготовки кормов на 1700 га с применением 25 дождевальных установок. В 2021 году приобретены 12 американских установок. В 2024 году закуплены 13 турецких установок на 700 млн тенге.

Увеличено поголовье КРС, МРС, лошадей. На сегодня количество крупного рогатого скота превысило 71,6 тысяч голов. Овец и коз насчитывает более 82

тысяч голов, лошадей - более 20 тысяч голов, свиней - более 57 тысяч голов, птицы - 34 779 голов. Они получили 4563,3 тонны. В 2024 году 109 фермеров и хозяйств района получили субсидии на сумму 1 млрд тенге по животноводству, в том числе: на покупку племенных быков - 23,1 млн тенге, на покупку племенных коров (местных) - 122,1 млн тенге, на покупку племенных коров (импорт) - 220 млн тенге, на селекционную работу - 180 млн тенге, на удешевление производства молока - 326 млн тенге, на откормочные площадки - 118,5 млн тенге.

Айман ШАРИПХАНОВА

СПОРТ

Спортивные достижения юниоров и молодежи - жителей Кокпектинского района свидетельствуют о постоянной системной работе тренеров, которых поддерживают местные исполнительные органы.

ПОБЕДЫ ЮНЫХ КОКПЕКТИНЦЕВ

Например, отличные результаты на международных, республиканских и областных рингах, татами, лыжных трассах демонстрируют биатлонисты, боксеры, борцы восточных единоборств.

Подводя итоги года, можно выделить значимую победу отличного лыжника-стрелка Кирилла Бауэра, завоевавшего бронзовую медаль на XXXII Всемирной зимней Универсиаде, проходившей в Турине (Италия). В массовом старте на 15 километров среди 30 спортсменов Кирилл показал отличные результаты, финишировав третьим. Он отстал от лидера, французского биатлониста Натанаэля Пекюина всего на 33,8 секунды. На четырех огневых рубежах Кирилл допустил всего четыре промаха, что позволило ему занять призовую позицию. Для Казахстана эта награда стала 12-й на Универсиаде-2025 и пятой бронзовой.

Отметим, что это первая медаль на-

ского означает «буря».

Организаторы турнира отмечают, что занятия спортом, в частности, единоборствами, играют важную роль не только в физическом развитии детей, но и формировании их психических и нравственных качеств. Единоборства укрепляют здоровье, воспитывают характер, делают человека сильным и выносливым. Физическая культура и спорт способствуют формированию всесторонне развитой личности. Район представляли воспитанники тренера Руслана Жунусова. Али Ермеков и Мират Махматов стали победителями в своих возрастных и весовых категориях, Гани Ермеков и Азат Кожаев завоевали вторые места.

16 марта в Семейе прошел открытый чемпионат области Абай по NOMAD MMA (любительская версия) среди детей и взрослых. Цели спортивного мероприятия - популяризация и развитие NOMAD

ных медалей. Шынгыс Толеуханов, Ислам Аманжолов, Ералы Молдабеков и Ернур Болатжанов на третьем месте.

К празднику Великой Победы были приурочены республиканские чемпионаты по тэквондо среди детей, юниоров и молодежи, которые прошли в Караганде. Организатором состязаний выступило ОЮЛ «Ассоциация Тэквондо ИТФ (I.T.F.) Казахстана».

Где еще кокпектинцы стали чемпионами и призерами? В возрастной категории 12-13 лет отличились Мейржан Кубелеков, Нуртас Даулетхан, Елдос Жексенбеков, Малика Искакова, Ералы Ермеков, Айкама Садвакасова, Ералы Декдарбеков, Бекнур Куандык, Ксения Тарабурка, Арнур Алтынбеков, Даяна Ордаканова. Обладателями бронзовых медалей среди юниоров и молодежи стали Темирлан Бауржанов, Ералы Молдабеков и Алихан Маратов.

шего соотечественника на международных стартах.

В нынешнем году на областных состязаниях по боксу также отличился воспитанник тренера Руслана Жунусова. 24-27 марта в селе Карауыл Абайского района прошел открытый областной турнир по боксу среди детей, посвященный памяти чемпиона СССР, мастера спорта международного класса по боксу, обладателя титула «Мистер Бокс» Дильмурата Асенова. Победителями в своих возрастных и весовых категориях стали Айсултан Жанобеков и Ерасыл Болатбеков, на третью ступень пьедестала почета вззошли Алишер и Рустам Алтынбековы и Расул Бахтыбаев.

21-22 марта в Усть-Каменогорске прошел областной открытый чемпионат по Arashi MMA. Наши юные спортсмены успешно выступили на этих соревнованиях. Арашии MMA - это один из самых зрелищных боевых искусств. Как вид спорта представляет смешанный стиль восточных единоборств с полноконтактным ведением боя, включает в себя технику борьбы, самбо, дзюдо, джиу-джитсу, айкидо, ударную технику, карате, бокса, муай-тай и кикбоксинга. «Араши» в переводе с япон-

ММА, укрепление спортивных связей между регионами, выявление сильнейших спортсменов и формирование областной сборной. В чемпионате участвовали спортсмены разных возрастных групп и уровней подготовки.

Подопечные тренера Р.Жунусова успешно выступили на этих соревнованиях и заняли призовые места. Алишер Алтынбеков, Али Ермеков, Митрат Махматов и Акежан Толегенов стали победителями в своих возрастных и весовых категориях, Айдар Искаков и Саян Дананов заняли вторые места, Ерасыл Болатбек и Расул Бактыбеков завоевали бронзовые медали.

11 - 12 января в Семейе проходил областной чемпионат по смешанным единоборствам IMMAF (MMA). Юные бойцы вновь громко заявили о себе на всю область. Воспитанники тренера Руслана Жунусова успешно выступили на этих состязаниях, собрав полный комплект наград в своих возрастных и весовых категориях. Это Улан Орманбеков, Дарья Кара, Бекзат Донбаев, Ильяс Айдаргазин стали чемпионами. Алихан Куанышбеков и Саян Дананов стали обладателями серебра.

В мае в Семейе прошел чемпионат области Абай по тэквондо WT среди детей. Подопечные тренера Бахыта Рахимова Даяна Ордаканова, Мейржан Кубелеков, Темирлан Бауржанов, Арнур Алтынбеков, Айкама Садвакасова, Ксения Тарабурка заняли призовые места.

Отметим, что в рамках этого турнира проводился отбор в сборную области на предстоящий чемпионат Казахстана. От района в нее вошли Бекнур Куандык, Мансур Нигматулин и Камила Ибрагимова.

Итоги уходящего спортивного сезона убедительно показывают, что Кокпектинский район по праву можно назвать кузницей молодых талантов. Упорство юных спортсменов, самоотверженность тренеров и поддержка местных властей приносят достойные результаты на международных и республиканских аренах. Каждая победа - это как личное достижение, так и вклад в престиж района, вдохновение для подрастающего поколения. С каждым годом спортивные движения Кокпектинского района набирает силу, укрепляя веру в то, что впереди - новые рекорды, новые имена и новые вершины.

Виктория ГАРМАШОВА

ПО СТОПАМ КАЖЫ-МУКАНА - ПОСОЛ ДОБРОЙ ВОЛИ

Благотворительный проект «1000 аулов», инициированный нашим соотечественником Сергеем Цириольниковым, охватил более 139 сельских школ республики. Десятки тысяч сельских детей, вовлеченных в спорт, получили в подарок от меценатов тренажеры и инвентарь для своих спортзалов и площадок.

Сергея заслуженно прозвали послом доброй воли, который благодаря своим уникальным физическим данным не только пропагандирует наследие и традиции силачей, палуанов и батыров, но и мотивирует молодых людей заниматься совершенствованием духа и тела. Проект был отмечен президентом Касым-Жомартом Токаевым на заседании Ассамблеи народа Казахстана.

Сергей Цириольников - четырехкратный рекордсмен мира по силовым видам спорта, семикратный рекордсмен Книги Гиннеса и шестикратный рекордсмен Книги рекордов Казахстана. У него уже более 150 медалей, общим весом около 30 килограммов. Он путешествует по всему миру, представляет нашу страну и везде его узнают. По просьбе своего друга Сергея Кригера, казахстанский силач побывал на его малой родине - в селе Улкенбокен Кокпектинского района области Абай.

Для жителей села встреча с ними стала грандиозным событием. Автор уникального проекта, на глазах у десятков удивленных школьников, словно герой фантастического фильма или комикса, гнет подковы, делает из гвоздей милые сердечки и наддувает грелку как воздушный шар. Но цель его приезда - не удивить. Главное - вдохновить детей, дать им веру в себя и подарить возможность заниматься спортом. Так школа получила новый спортивный инвентарь, без привлечения государственного бюджета и сборов с населения.

Вот что по этому поводу говорит сам казахстанский силач, Сергей Цириольников: «Мы приезжаем в аулы и работаем с молодежью. Основная часть - это мотивационная работа. Это распространение знаний об истории нашей страны, истории силовых традиций батыров великой степи, и, конечно же, материальная часть - мы помогаем школам, обеспечиваем их спортивным инвентарем для того, чтобы наша молодежь люди имели полный доступ к спорту. Эмоций очень много, так как каждый аул - это своя история, свои герои».

- Большая Буконь - это моя Родина. Я родился, вырос здесь, окончил школу. Это мои родные стены. Сегодня с удовольствием прошелся здесь, заглянул в каждый кабинет. С каждым из них связано какое-то вос-

поминание, случай из школьной жизни. Наша молодежь всегда славилась своими спортивными достижениями. Хотелось бы, чтобы и дальше эти хорошие традиции сохранялись, - отметил Сергей Кригер.

По мнению директора учреждения образования, такие встречи воспитывают в детях не только интерес к спорту, но и силу духа, уверенность в себе и настойчивость.

- Знаете, одно из главных качеств человека - воспитывать самого себя, силу воли, целеустремленность. Сергей Валерьевич своим примером показал, насколько это реально и каких результатов можно добиться. Эмоции были через край, конечно. Уверена, что наши дети получили колоссальную энергию от этого мероприятия. Сергей Данилович Кригер оказал спонсорскую помощь на 2 миллиона тенге. Мы искренне благодарны ему и Сергею Валерьевичу за эту благотворительную инициативу. Был закуплен новый спортивный инвентарь: волейбольные, футбольные и баскетбольные мячи, спортивные формы и т.д. Он поспособствует тому, что наши дети будут достигать новых спортивных вершин, - отметила директор Улкенбокенской средней школы Куралай Кайсанова.

Сергей Цириольников поделился, что одно из важных событий для него стал еще один проект «Интеллектуальный класс-конструктор».

- Мы едем в села, где полностью оборудуем классы под интеллектуальные игры и инклюзивные зоны. Мы делаем ремонт, устанавливаем мебель и оборудование, приобретаем ноутбук, виар-очки, проекторы, шахматы, тогызкумалак. Мы все передаем на баланс школы. Если нехватка кадров, мы все продумали. У нас есть образовательные программы по обучению игры в шахматы и тогызкумалак, нужно только нажать кнопку, - рассказывает о другом проекте официального амбассадор Министерства туризма и спорта Республики Казахстан и член Ассамблеи народа Казахстана.

На прощание - памятные фото с Сергеем Валерьевичем и Сергеем Даниловичем, автографы, овалы и особый казахский обряд - тусуа кесу, символизирующий начало нового этапа в жизни ребенка.

Стоит отметить, что Сергей Валерьевич - выходец из аула, прекрасно знающий сельскую жизнь, уже четвертый год является автором уникального социального проекта «100 аулов», который в этом году вырос в новый масштаб - «1000 аулов». Это не просто помощь школам. По словам самого Сергея Цириольникова, это вклад в будущее Казахстана.

Виктория ГАРМАШОВА

ЖАРМИНСКИЙ РАЙОН

РОДИНА НАЧИНАЕТСЯ С СЕМЬИ

Говорят, что «Семья - миниатюра государства», символизируя о том, что от благополучия, мира и единства в каждой семье, культуры и образованности ее членов зависит социальный-общественный фундамент, процветание и светлое будущее нашей большой многонациональной страны.

Сплоченные и талантливые семьи есть и в Жарминском районе, это продемонстрировал форум «Отан отбасынан басталады» - «Родина начинается с семьи», прошедший в селе Калбатау в формате конкурса.

Его организаторами выступили работники Молодежного ресурсного центра, обозначившие основную цель мероприятия - «пропаганда ценностей брака, возрождение, укрепление и развитие семейных традиций, наследия народа, всемерная поддержка многодетных семей».

Участников форума приветствовали руководитель отдела внутренней политики Жарминского района Дина Ауеспаева, исполняющая обязанности директора Молодежного ресурсного центра Н.Жунусова. Зрители, собравшиеся в зале Дома молодежи, дружно поддерживали конкурсантов в развернувшемся далее интересном состязании. В конкурсе приняли участие се-

мьи Табудиновых, Стилхановых, Салихиных, Жуkenовых из Калбатау, Иметалиевых из города Шар. Конкурс состоял из пяти этапов «Знакомство с семьей», «Семья - моя Родина», «Конкурс для умников», «Семейное творчество», «Личность ребенка - отражение климата в семье». Семейные команды поведали о том, чем хорошим выделяются в сегодняшнем обществе их многодетные семьи, какими творческими и другими дарованиями обладают домашние, что делается в каждой семье для успешного всестороннего развития родителей и детей.

Конкурсанты показали, как правильно развивать семью, как стать счастливыми в простых житейских радостях. Похвальное стремление взрослых и детей в этих сферах преодолевать возникающие трудности семейных будней, претворять в жизнь различные планы и помыслы, думается, станет достойным примером для других жармин-

цев. Всех участников организаторы отметили подарками и грамотами, также здесь определились победители в утвержденных организаторами нескольких номинация.

- Нам понравилось участвовать в мероприятии, сближающем поколения, это как светлая отдушина в череде похожих друг на друга дней, мы смогли посмотреть на другие семьи, показать в лучшем виде себя, - таково мнение всех участников мероприятия.

Что ж, это еще раз подтверждает непреложную истину - человек жив не хлебом единым, он талантлив во многих вещах и богат духовно. Необходимо только правильно формировать гражданские и нравственные ориентиры, воспитывать уважительное отношение людей разного возраста к своим родным и близким, важно понимание того, что семья - самое важное, и с нее начинается все значимое и успешное в жизни каждого из нас.

Гаухар СМАГУЛОВА

ОСЕННИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПРАЗДНИКА УРОЖАЯ

Осень всегда радует своими яркими красками, ведь недаром Пушкин писал «в багрец и золото одетые леса...». Но осень это и очень хлопотная пора для сбора урожая. Осень щедро отдает то, что трудом и заботой выращено, собрано с полей и огородов.

Праздник урожая и осени «Госпожа Осень», что прошел в жарминском Доме дружбы, имел свои определенные цели. В частности, показать богатство даров природы, трудолюбие и креативность участниц, их активную жизненную позицию, преемственность поколений. В состязании приняли участие пенсионеры - жительницы райцентра Л.Богданова, Л.Коробова, Г.Павленко, З.Зейнулина из села Бирлик, А.Никанова, работник центра по оказанию социальных услуг.

По условиям конкурса участницы должны были представить себя в интересном формате, показать и увлекательно рассказать о своих заготовках, салатах с презентацией одного из них. Уважаемому жюри, в составе Жумабақты Рахметовой, Татьяны Дегтяревой, Зияфат Кушуковой, предстояло оценивать участниц по таким номинациям, как «Госпожа Осень», «Осенний калейдоскоп», «Смак по-осеннему», «Осенний ералаш», «Фантазия осенних листьев», «Осенний креатив», «Я интеллектуалка». Праздник начался с шуточного сбора урожая, в котором приняли участие приглашенные гости Татьяна Наринская и Тамара Фатхуллина.

Хочется отметить, что наши конкурсантки весьма ответственно подошли к выполнению заданий. Они представили красиво оформленные букеты осенних цветов, продемонстрировав навыки флористики и поделили из подручных материалов, от которых глаз не оторвать. Жюри продегустировало консервированные заготовки на зиму хозяйшек. А в придачу шутки и юморески - подача всего этого вызвала добрые улыбки и смех, большой интерес и аплодисменты собравшихся. Словами не передать, это нужно было увидеть, вдохнуть цветочный аромат, проникнуться атмосферой единства и праздника. Всем конкурсанткам удалось удивить аудиторию какой-то изюминкой: будь то декоративные поделки или кулинарные изделия, кра-

сочные костюмы или необычные композиции из фруктов, овощей и цветов.

Были накрыты праздничные столы, где можно было отведать как сладкую выпечку, так и салаты, овощи и фрукты. По нраву всем присутствующим пришла и организация настоящей осенней ярмарки, а потому здесь можно было что-то купить, а вернее, подарить друг другу свою продукцию.

В ходе мероприятия прозвучали песни в душевном исполнении Умутжан Галиевой, Татьяны Дегтяревой, Тамары Фатхуллиной. Здесь же для наших конкурсанток методистом Дома дружбы Жанной Нурғалиевой был проведен интеллектуальный конкурс, он также вызвал приятные эмоции и позитивный настрой, ведь можно было не только участвовать в нем, но и вместе спеть старые добрые песни о главном.

Участниц достойно оценили по номинациям. По такому случаю программистом Дома дружбы Ляззат Ульдановой были красочно, согласно тематике конкурса, оформлены дипломы со словами уважения и благодарности. Директор жарминского Дома дружбы Бахыт Самежанова тепло поздравила всех присутствующих с праздником осени, вручила победительницам номинации подарки и дипломы. Итоги конкурса таковы: А.Никанова - «Госпожа Осень», Л.Коробова - «Осенний ералаш», Г.Павленко - «Осенний креатив», З.Зейнулина - «Смак по-осеннему», Л.Богданова - «Я-интеллектуалка». Зейнулина З.К. получила вторую номинацию «Фантазия золотых листьев». Номинацию «Осенний калейдоскоп» за творческий подход, деятельную жизненную позицию получил Центр по оказанию специальных социальных услуг, сотрудники которого во главе с К.Түлебаевой в этот день в качестве болельщиков за свою коллегу порадовали сплоченностью и активностью.

Гаухар СМАГУЛОВА

80 ЛЕТ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЕ

ПАМЯТЬ, К КОТОРОЙ ПРИКАСАЕМСЯ СЕРДЦЕМ

В ГОД 80-ЛЕТИЯ ПОБЕДЫ В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ ПО ВСЕЙ СТРАНЕ ПРОХОДИЛИ И ПРОДОЛЖАЮТСЯ РАЗЛИЧНЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ, НАПОМИНАЯ О ТОМ, НАСКОЛЬКО ВЕЛИКА ЦЕНА МИРНОЙ ЖИЗНИ И КАК ВАЖНО СОХРАНИТЬ ОБЩУЮ ИСТОРИЧЕСКУЮ ПАМЯТЬ.

Вспомним, как 9 мая широко отметили этот день в Кокпектинском районе. Одним из самых ярких стало мероприятие, прошедшее в сельском округе, гордо носящем имя Героя Великой Отечественной войны Койгельды Ауахдиева. Масштабное торжество объединило руководство района и труженников тыла, ветеранов локальных войн и молодежи, педагогов и школьников, а также жителей не только округа, но и всего района.

Гостей принимали в здании Преображенской средней школы, по случаю памятной даты, оформленную по соответствующей теме. Мероприятие началось с открытия в стенах школы музея боевой славы «Подвиг во имя Родины». В выставочных экспонатах оживают страницы прошлого, повествуя о славных подвигах земляков, вернувшихся с войны, и тех, кто навсе-

гда остался на полях сражений. Музей украсили информационные стенды, копии и оригиналы боевых наград ветеранов, фотографии, газетные вырезки, фрагменты дневников, письма из фронта. Гиды из числа учеников школы не только подробно ознакомили присутствующих с уголком, но и рассказали биографии наших героев.

Музей боевой славы Преображенской школы стал мостом между прошлым и будущим, между поколением, прошедшим войну, и теми, кому предстоит сохранить мир.

СИМВОЛ ЖИЗНИ И ОБНОВЛЕНИЯ

Следом состоялась открытие зимнего сада - символа жизни, обновления и памяти. Инициатором проекта стала директор школы Г.Турлыбекова, вдохновившая коллектив на создание пространства,

которое будет радовать глаз и приносить пользу ученикам и педагогам. Непосредственно над проектом работала учитель биологии М.Рахимжанова и лаборант школы Л.Бытмыбаева. Они тщательно подбирали растения, ухаживали за ними и формировали зеленую композицию. Дизайном и оформлением зимнего сада занимались учителя технологии: А.Кизатоллин и Л.Кунабаева, а также учитель химии О.Капирулина, создавшие по-настоящему теплую и эстетичную атмосферу. Зимний сад украсили теплолюбивыми тропическими растениями, среди которых: диффенбахия, алоказия, антуриум, калатея, маранта, фикус, хмеля, алоэ, лесные кактусы, сансевиерия, подранка, а также аспидистра, фуксия, пеларгония и все цитрусовые.

Теперь зимний сад стал не только украшением школы, но и зоной

отдыха и вдохновения для всех. В преддверии праздника он также явил собой живое напоминание о том, что всегда найдется место надежде и радости.

ОТКРЫТИЕ ЦЕНТРА ПОЗНАНИЯ И ПОПУЛЯРИЗАЦИИ ИСТОРИИ

Также в этот день распахнул свои двери новый кабинет истории имени Карпыка Егизбаева - историка, известного педагога нашего региона, отличника народного просвещения Казахской ССР. Кабинет был отремонтирован, а всю мебель внутри заменили на новую.

Инициатором открытия кабинета стал Ержан Карпыков - внук Карпыка ата, выпускник Преображенской средней школы. В настоящее время он занимает должность инспектора Администрации Президента Республики Казахстан.

Гости церемонии посмотрели тематический видеоролик о Карпыке Каримкулы. Присутствующие подчеркнули значимость жизненного пути и педагогического труда уважаемого учителя. Кабинет истории, носящий имя Карпыка Егизбаева, за это время уже стал центром познания, способствующим углублению интереса молодого поколения к истории и получению качественного образования.

ЭТО ВАЖНО ЖИВИМ...

В Кокпектинском районе работает Центр памяти. Здесь представлены архивные материалы и документы, хранящие память о судьбах и подвигах людей военных лет. Руководитель центра Таисия Васильевна Шнайдер в 2015 году выиграла на областном уровне проект по военно-патристическому воспитанию молодежи, благода-

ря чему и был открыт центр. Таисия Васильевна рассказывает, за прошедшие 10 лет проведено большое количество мероприятий местного, районного и областного уровня, охвативших школьников, молодежь и ветеранов. Например, одно из них - час памяти под названием «Седые дети войны». В рамках мероприятия Таисия Васильевна ознакомила с работой, которая проводится для сохранения памяти об уроженцах округа, участвовавших в сражениях.

К слову, такая работа проводится не только в День Победы, но на протяжении всего года, однако майский день стал квинтэссенцией всех памятных встреч в рамках празднования 80-летия Дня Победы. Он показал, что масштабное празднование, в частности, в сельском округе имени Койгельды Ауахдиева стало живым напоминанием: пока жива память - живы и герои. А передавать эту память - священный долг каждого из нас.

По материалу Виктории ГАРМАШОВОЙ

ВОСПИТЫВАЯ МОЛОДЕЖЬ В ДУХЕ ПАТРИОТИЗМА

В Калбатау прошла встреча информационно-разъяснительной группы Министерства обороны РК, приуроченная к осенней призывной кампании. В Доме культуры собрались учащиеся старших классов и представители общественности Жарминского района.

Встречи, начатые в городе Семей и проведенные в ряде других районов региона, нацелены на патриотическое воспитание и объединение сотен людей разных поколений, повышение престижа армейской службы и пропаганду обучения в военных вузах страны.

В числе гостей сотрудники областного департамента по делам обороны, военнотруженики роты почетного караула, артисты ансамбля и музыканты духового оркестра, работники военно-исторического музея Национального военно-патристического центра Министерства обороны Республики Казахстан.

Мероприятие открылось с развешенной красочной выставки, экспонатами которой стали информационные материалы о деятельности национального военно-патристического центра, а также личные вещи, книжные издания, другие документы знаменитых военачальников: Героя Советского Союза, Казахстана Кахарманы Бауыржана Момышулы, первого министра обороны, генерала армии Сагадата Нурмаганбетова, других известных представителей армии.

В ходе встречи присутствующие ознакомились с правилами поступления в высшие военные учебные заведения, получили информацию о преимуществах получения профессии кадрового военного Вооруженных сил РК. Также офицеры проинформировали аудиторию о новшествах, связанных

с образовательными льготами, предоставляемым в настоящее время для молодых людей, прошедшим срочную воинскую службу.

С приветственными словами в адрес жарминцев выступили руководитель группы - начальник управления Департамента воспи-

седателю районного общественного объединения воинов-интернационалистов Н.Траиспаеву, руководителю отдела образования Д.Азамову.

Наиболее трогательным моментом мероприятия стало видеопоздравление от рядового

тательной и идеологической работы Министерства обороны РК М.Агубаев, заместитель акима района Р.Нурғалиев, председатель районного совета ветеранов войны и труда Н.Есполов.

От имени заместителя министра обороны Казахстана за большой вклад в работу по военно-патристическому воспитанию детей и молодежи были вручены грамоты заместителю главы района Р.Нурғалиеву, ветерану боевых действий в Афганистане, пред-

Алинура Серикулы, проходящего армейскую службу в подразделении 37-ой ДШБ, своей маме Асель Садыковой. Последовавшее следом появление и самого парня в зале с букетом цветов для мамы, вызвало бурные аплодисменты и теплый отклик в зале.

Далее зрителей ждала яркая концертная программа с участием в ней творческих коллективов, солдат роты почетного караула и музыкантов военного оркестра.

Гаухар СМАГУЛОВА

СЕРЕБРЯНЫЙ ВОЗРАСТ ТАНЦАМ НЕ ПОМЕХА

Научными исследованиями психологов и врачей доказано - пенсионеры, которые изолируются от окружающего мира, подвержены депрессиям, психическим расстройствам, деменции намного больше тех, кто старается жить активной жизнью. Именно по этой причине, помимо социальных учреждений, создаются центры свободной активности, клубы по интересам для пожилых людей.

Подобные клубы были и есть сегодня и в селе Калбатау Жарминского района. Вспомним певческий «Мурагер» или уютную «Хозяюшку» при Доме дружбы. Еще один такой клуб для людей старше 60 лет появился в райцентре под началом Сары Сулейменовой - фельдшера кабинета профилактики социально-психологической помощи Жарминской районной больницы, объединив в своем первом танцевальном мероприятии ветеранов здравоохранения, образования и других сфер деятельности.

Для чего нужны клубы по интересам для людей серебряного возраста? Ответ здесь прост и одновременно многогранен. Следуя утверждениям специалистов, выходя на пенсию, человек прекращает вести активную профессиональную деятельность, круг его общения сужается, появляется ощущение физической слабости. Существуют две основные особенности образа жизни пенсионеров. Первый момент - пожилой человек ведет жизнь, не насыщенную общественными мероприятиями, когда незначительные события становятся для него чем-то особенно важным. Например, прием врача, поход в магазин, визиты в гости - события, которые могут занять его мысли и время на целый день, к чему необходимо подготовиться, собраться с мыслями. Вторая особенность пожилых людей заключается в том, что они своеобразно воспринимают течение времени. Человек часто живет воспоминаниями о прошлом, а еще чаще - страхами о будущем. Тем не менее, это ощущение отшельничества можно преодолеть, если пенсионер обретет новые хобби и увлечения. Посещение клубов же позволяет сделать его жизнь активной и насыщенной.

Рекомендации как лучше проводить время на пенсии всем представителям старшего возраста от Сары Сулейменовой жизнеутверждающие и достойные того, чтобы принимать их во внимание. В частности, не стоит постоянно находиться в одиночестве - сидеть в доме и замыкаться в себе, лучше

больше общаться с людьми. Также нет никакого смысла подвергаться апатии, становиться отчужденными, тревожными. Не стоит себя жалеть, лучше позаботиться о других людях, помочь тем, кто сейчас нуждается в поддержке, нельзя отчаиваться, думать о том, что пришла старость. Следует смотреть на тех, кто считает, что старость социально полезна, так как пенсионеры имеют богатый опыт, способность широко мыслить, претворять идеи в ряд жизненных правил, а планы

виделись, - отметила, обращаясь к участником танцевальной площадки, Сара Сулейменова. - Не стоит забывать, что танцы имеют определенное преимущество среди видов физической активности, потому что позволяют нам выражать любые эмоции через движения.

Занятия танцами - отличный способ укрепить сердечно-сосудистую систему. Это профилактика остеопороза и других заболеваний костно-мышечной системы, поддержание выносливости. Танцы

в реальность. И однозначно - стоит попробовать начать общаться с окружающими (посещать клубы по интересам, танцы, спортивные соревнования, путешествовать и многое другое).

В этот день на танцевальной площадке присутствовали преимущественно люди медицины. А потому создалась особая атмосфера, давшая пенсионерам ощущение, что они по-прежнему являются частью большого трудового коллектива. В течение двух часов они, как бы на машине времени, под мелодии и ритмы прошлых лет окунулись во времена своей молодости, вспомнили коллег, работу, события, оставшиеся в воспоминаниях. Обсуждались и темы, касающиеся укрепления здоровья, активного образа жизни, планов по дальнейшему функционированию клуба.

- Сегодня мы собрались, чтобы потанцевать. Конечно, это, прежде всего, возможность для нас приятно провести время, пообщаться друг с другом, ведь мы давно не

оказывают стимулирующее воздействие на когнитивные функции мозга, ведь идет улучшение и тренировки памяти. Танцы помогут в снижении стресса, плохого настроения, оно улучшается уже после первого посещения танцевального занятия.

Известно, эффективная реализация работы подобных сообществ определяется многими факторами, в том числе от наличия и доступности помещения, его местонахождения, от формата и графика встреч, от взаимодействия с другими общественными организациями. В этом плане калбатаудцы, решив танцевать, намереваются принимать участие в других оздоровительных развлечениях, профилактической гимнастике и хоббях, проводимых праздничных и других мероприятиях. А это уже вселяет уверенность - все у клуба должно получиться, как и прибавления в его рядах большого количества пенсионеров районцентра.

Гаухар СМАГУЛОВА

Наследникам и кредиторам обращаться в нотариальную контору по адресу: область Абай, г. Семей, ул. М. Дулатова, 167, офис 119, в течение десяти дней со дня опубликования данного объявления. Телефон для справок: 30 29 02, e-mail: n.smailova83@mail.ru

ПЕРВЫЙ СКУЛЬПТОР СРЕДНЕЙ АЗИИ

Всем в Казахстане известны величественные памятники поэту и мыслителю Абаю Кунанбаеву и первому казахскому ученому Чокану Валиханову, находящиеся в южной столице - Алматы, Жамбылу Жабаеву - в Таразе! Но не все знают имя автора этих скульптурных шедевров. А ведь в истории монументального изобразительного искусства Казахстана он остался не только как первый профессиональный скульптор-казах, первый профессор-скульптор, один из основоположников монументального искусства Казахстана, но и как первый скульптор Средней Азии.

Это талантливый мастер резца, народный художник и заслуженный деятель искусств Казахстана, лауреат Государственной премии имени Чокана Валиханова, премии «Тарлан», член Союза художников СССР, кавалер ордена «Парасат» Хакимжан Наурызбаев (1925–2009).

Здесь, как и полвека назад. Их коснулась животворная социалистическая новизна». В те дни проходил III съезд писателей Казахстана с приглашенными гостями из Москвы и союзных республик.

Во второй половине пятидесятих годов прошлого века Хакимжан Наурызбаев начал работу над проектом памятника великому поэту казахского народа Абаю Кунанбаеву. Перед ним стояла ответственная задача - создать образ, по выражению ученого и поэта Ахмета Байтурсынова, - «Главного поэта казахов» («Қазақтың бас ақыны»). Продумать не только положение, позу фигуры, элементы одежды, максимально приближенное изображение черт лица, но, самое главное, - воплотить мудрость и поэтичность.

Он изучал редкие фотодокументы, по совету Мухтара Ауэзова ездил на родину Абая, встречался с его родственниками, собирая словесный портрет акына, изучая окружавшую его когда-то природу, чтобы проникнуться духом, атмосферой творчества и духовного состояния акына. Именно тогда зародилась у Хакимжана Наурызбаева идея - поста-

вить

ского поэта-просветителя. Памятник этот, украсивший нашу столицу, создан талантливым скульптором, народным художником Казахской ССР Хакимжаном Наурызбаевым. Кажется, Абай чутко вслушивается в мелодии песен и ритмы танцев, звучащие каждый вечер в прекрасном Дворце».

Евгения Лизунова (1926–1993) - ученый-литературовед, доктор филологических наук, член-корреспондент АН Казахстана в очерке «Человек-легенда», посвященном лауреату Ленинской премии Мухтару Омархановичу Ауэзову, вспоминала о встречах скульптора и автора романа-эпопеи об Абае, о том, как трудно шла работа над увековечением образа поэта: «Помню, была свидетелем разговора Мухтара Омархановича со скульптором Хакимжаном Наурызбаевым, изваявшим скульптуру Абая, - ту, что высится теперь в Алма-Ате в начале проспекта, носящего имя поэта. Мастер принес показать Мухтару Омархановичу полуметровую модель фигуры, вылепленную в темном пластилине. Долго и молча рассматривал ее писатель, изредка чуть прикасался рукой, словно желая поправить складку на одежде поэта. Потом сказал: «Многим по-

Абаю на привокзальной площади. В проекте памятника Абай предстает как поэт-гражданин, весь устремленный в будущее, исполненный светлой веры в свой народ». Скульптор смог передать и выразить в облике поэта-просветителя воплощение мудрости и поэтичности.

Первоначально планировалось установить его на привокзальной площади, но, учитывая расширение территории столицы и дальнейшую модернизацию проспектов и площадей, выбрали место на пересечении двух будущих проспектов. Памятник Абая был установлен 12 ноября 1960 года в честь 115-летия поэта и мыслителя на площади, названной его именем, (в тот период Дворца культуры еще не было). Улица Арычная (в простонародье - Головной арык) в 1961 году была переименована в проспект Абая. Архитектор И.И. Белоцерковский. Общая высота монумента - 13,7 м. Трапециевидная форма постамента, выполненного из красного гранита, напоминала скалу. Скульптура отлита из бронзы. Фигура Абая дана в движении, в левой согнутой руке держит книгу, а правой придерживает полы накинутого на плечи чапана, лицо выражает задумчивость, взгляд устремлен вдали, словно в будущее народа.

На следующее утро в газете «Казахстанская правда» сообщалось об открытии памятника: «Митинг окончен. Первый секретарь ЦК КП Казахстана Д.А. Кунаев перерезает ленточку, и спадает полотно, открывая взору памятник Абая». При создании памятника поэту-мыслителю масштабно проявился талант ваятеля Хакимжана Наурызбаева, его даже называли «отцом бронзового Абая». Его представили к Ленинской премии, но, говорят, он от нее отказался.

Этот памятник является венцом творчества Х. Наурызбаева.

Образ Абая на фоне белоснежных вершин Тянь-Шаня созерцали несколько поколений алматинцев, казахстанцев и гостей со всего света. Этот облик так же узнаваем, как опекунский Пушкин в Москве.

Приведем несколько высказываний и стихотворных строчек о площади Абая и главном памятнике Алматы. Писатель Ануар Алимжанов в очерке «Завет истории» (1974) отмечал: «Знаменательно и то, что Дни советской литературы открываются в том же прекрасном Дворце, носящем имя нашего вождя, где осенью минувшего года начинала свою работу V конференция писателей стран Азии и Африки, которая справедливо названа конференцией единства прогрессивных сил литературы мира. Он, этот Дворец, стоит на площади, где высится памятник Абая. Отсюда, от подножия этих величественных гор начинаются великие казахские степи, у этих гор истоки необозримых равнин...».

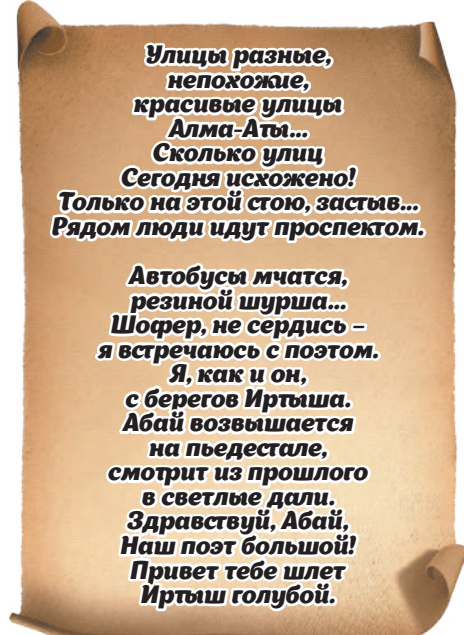
Мухамеджан Каратаев - академик, литературовед, писатель и критик, в очерке «Свет исполнившейся мечты» (1977) писал: «На стыке самых просторных, самых красивых проспектов Алма-Аты - имени Ленина и Абая, на фоне гор стоит памятник великому сыну казахского народа - мечтателю, правдолюбу, гуманисту, поэту, мыслителю, гражданину».

Рассвет в столице Казахстана приходит с вершин Алатау. Первые сол-

нечные лучи золотят горные снега и бронзовое чело Абая, как бы напоминая, что и при жизни поэт встречал утро нового дня раньше своих современников.

Всякий раз, когда я поднимаюсь по проспекту Ленина и вижу монумент Абая, то невольно думаю, что это глубоко символично. И по ассоциации вспоминаю свою юность и юность моих сверстников - всех тех, кого советская власть звала к свету, к жизни» (проспект Ленина - ныне проспект Достык - Прим. Авт.).

Известные казахские поэты посвятили площади и памятнику Абая стихи и песни - К. Мырзалиев «Памятник Абая» (1965), И. Алимкулов и другие. Семипалатинский ученый-абаявед, писатель, поэт и переводчик, кандидат филологических наук Мурат Султанбеков в молодости написал стихотворение «На проспекте Абая» (1969) - взволнованные впечатления о встрече с бронзовым поэтом-земляком:

(Примечание: стихотворение опубликовано в небольшой авторской книжке «Новые стихи», 1969 г. В первой половине 60-х годов прошлого века после армии М. Султанбеков преподавал русский язык и литературу на родине Абая, в Средней школе имени Абая в Караулы, где его ученицей была автор статьи).

Самый знаменитый памятник Абая запечатлен также на полотнах художников, например, на двух картинах Ж. Шарденова и других.

Мне не раз приходилось бывать в доме и в творческой мастерской художника - я была лично знакома с ним и его семьей, тесно общалась с его родителями - Есимханом-ата и Таслимой-апа. Талантливый человек, уважаемый в среде творческой интеллигенции столицы, был весьма скромным человеком в быту, спокойный в общении, не лишенный здравого юмора. Как семейную реликвию храню небольшой гипсовый бюст Чокана Валиханова работы Хакимжана Наурызбаева, как и знаменитый бюст Абая, подаренный автором нашей семье (позже он был передан в дар в честь юбилея Абайской средней школы на родине поэта-просветителя в Караулы Семипалатинской области (ныне области Абай) моей матерью, Нагимой Кутжановой, работавшей там учительницей в послевоенное время.

Статьей о творчестве Хакимжана Наурызбаева я отдам дань памяти и восхищения великому ваятелю казахского народа, который оставил нам монументальные шедевры с образами великих людей Казахстана, скульптурную галерею своих творений, среди которых главенствующее место занимает памятник Абая в Алматы.

ФАТИМА ОРАЗБЕКОВА,
педагог,
член Союза журналистов

ОВЕН. Не исключены некоторые финансовые затруднения. Например, деньги могут поступить не в полном объеме, как вы этого ожидали. И это может создать серьезные трудности. А кредиты сейчас лучше не брать.

ТЕЛЕЦ. Вас может потянуть на транжирство, по-

старайтесь не поддаваться этому импульсу. Есть масса способов хорошо провести время, не потратив много денег.

БЛИЗНЕЦЫ. Ваш труд будет вознагражден, причем даже больше, чем вы ожидали. Ваше творчество приносит материальный доход и популярность. Так что вы можете даже не особенно заду-

мываться об экономии.

РАК. Вторая половина недели более благоприятна. В среду вы сможете решить наболевшую проблему малыми силами и средствами, но для этого потребуются взглянуть на ситуацию под неожиданным углом.

ЛЕВ. На этой неделе особенно крупных поступлений не предвидится, но вашему финансовому положению далеко до бедственного состояния. Только не стоит пускаться в авантюры или ждать выигрыша в лотерею.

ДЕВА. В понедельник возможен финансовый успех, но сразу рядом появятся конкуренты и завистники. На вторник нежелательно планировать какие-нибудь серьезные мероприятия. В четверг придут неожиданные деловые но-

вости.

ВЕСЫ. В понедельник и четверг будут удачными сделки и деловые переговоры. Неделя стабильна в финансовом плане, поэтому в субботу можете устроить шопинг и не экономить.

СКОРПИОН. Неделя принесет дополнительный доход. В делах, связанных с бизнесом, необходима последовательность и пунктуальность, нежелательно принимать скоропалительных решений. В выходные стоит отдохнуть от рабочих проблем.

СТРЕЛЕЦ. В бизнесе дела могут оказаться запутанными, возможно наличие проверочных масс мастей, а также интриги у вас за спиной. Но вы со всем справитесь. Денежных проблем не предвидится, что позволит вам при-

обрести желаемое.

КОЗЕРОГ. Если вы дали слово, то сдержите его. И это благоприятно отразится на партнерских отношениях и стабилизирует ваше финансовое положение. Новые проекты пока лучше не начинать. В конце недели сделки, связанные с недвижимостью, порадуят вас.

ВОДОЛЕЙ. Во вторник будьте осторожны, берегите свой кошелек. Финансовые поступления стабильны, однако ваши запросы слишком велики. Не стоит влезать в долги и в кредиты.

РЫБЫ. Ваш труд не останется без вознаграждения. В середине недели вы можете рассчитывать на прибыль. В выходные возможны непредвиденные расходы, связанные с семейными проблемами.

АБАЙ АИМАҚ
медиахолдинг

<https://vestisemey.kz>

Директор **Р.А. МОЛДАШЕВА**

Редактор
Ш.Н. РЫСАКОВА

Дизайн
и компьютерная
верстка
Е.Д. КОРОБОВА
И.А. ГАВРИЛОВ

Газета перерегистрирована в Министерстве информации и общественного развития Республики Казахстан Комитет информации 05 июня 2025 года.
Регистрационное свидетельство № КЗ76УР00121172
Газета набрана и сверстана в компьютерном центре ТОО "АБАЙ АИМАҚ МЕДИА".
Отпечатана в ТОО "Печатное издательство агентство "Рекламный дайджест":
г. Усть-Каменогорск, пр. Абая, 20.
Объем 4 у.п.л. Периодичность - два раза в неделю.
За достоверность официальной информации, рекламы и объявлений редакция ответственности не несет. Рукописи не принимаются. Предоставленные материалы не рецензируются. Претензии по публикациям принимаются редакцией в течение месяца. Перепечатка и любое воспроизведение материалов и фотографий издания возможны только с письменного разрешения редакции.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: F18A5H3 г. Семей, ул. К. Мухамедханова, 12.
Тел.: 52-36-57 (приемная); 56-08-03 (отдел рекламы и подписки); 52-07-34 (журналисты); телефакс: 52-04-75 (компьютерный центр).

ЭФИРНАЯ СПРАВКА № 12 от 13.11.2025

к Договору № 03/25 от 11.02.2025

ЗАКАЗЧИК: ТОО «Legal Ecology Concept»

ИСПОЛНИТЕЛЬ: ТОО «Schaefer Enterprises»

Рекламные услуги: размещение объявления в бегущую строку на телеканале «ALTAI»

Текст: Қоғамдық тыңдаулар! «Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Токум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 43,5 га құрайды. Координаттар: 1) 49°06'28.5629"се, 81°33'14.0970"шб; 2) 49°06'30.0168"се, 81°33'14.1790"шб; 3) 49°06'31.8046"се, 81°33'40.4515"шб; 4) 49°06'42.4058"се, 81°33'45.3445"шб; 5) 49°06'40.1248"се, 81°34'1.0172"шб; 6) 49°06'38.0200"се, 81°34'1.8600"шб; 7) 49°06'17.9800"се, 81°33'57.000"шб; 8) 49°06'17.1798"се, 81°33'31.0978"шб. Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 12:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал ауылы, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен көлікті жөнелту уақыты 23.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет:

<https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXROyoXr10BrHNK1oj2Q5YgjXj3.1>.

Конференция идентификаторы: 776 8454 9626, кіру коды: PWFE7J. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады. Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі танысуға болады, сондай-ақ "Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ ЖАО сайтында e-priroda.gov.kz "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>. Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ: Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prirodnuy-e-resursy-obl.abay@mail.ru. Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "Боке" ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47. Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com. Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10. Лицензия №02589Р 04.01.2023 жылы «ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрілігі» ММ берілді.

Общественные слушания! ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум. Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Ақжальский с.о. Площадь участка работ составляет 43,5 га. Координаты: 1) 49°06'28.5629"сш, 81°33'14.0970"вд; 2) 49°06'30.0168"сш, 81°33'14.1790"вд;

3) 49°06'31.8046"сш, 81°33'40.4515"вд; 4) 49°06'42.4058"сш, 81°33'45.3445"вд; 5) 49°06'40.1248"сш, 81°34'1.0172"вд; 6) 49°06'38.0200"сш, 81°34'1.8600"вд; 7) 49°06'17.9800"сш, 81°33'57.000"вд; 8) 49°06'17.1798"сш, 81°33'31.0978"вд. Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 12:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Акжальского сельского округа». Населенные пункты поселок Акжал и Боке относятся к Акжальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Акжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Акжал в 09:30 часов 23.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо прийти по ссылке:

<https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXROyoXr10BrlnHK1oj2Q5YgjXj3.1>.

Идентификатор конференции: 776 8454 9626, код доступа: PWFE7J. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефонам инициатора намечаемой услуги. С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также сайте МИО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» [e-priroda.gov.kz](http://priroda.gov.kz) в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>. Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Турлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: prigodnyye-resursy-obl.abay@mail.ru. Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47. Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com. Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414-90-10.

Лицензия №02589Р от 04.01.2023 года выдана ГУ «Министерство экологии, геологии и природных ресурсов РК».

Дата выхода: 13 ноября 2025 г.

Сумма: 127 600 (сто двадцать семь тысяч шестьсот) тенге

Исполнитель:

ТОО «Schaefer Enterprises»

/Директор / Потешкина А.В./

Заказчик:

ТОО «Legal Ecology Concept»

/Директор / Мустафаева С.И./

12.11.2025 10:51

Қоғамдық тыңдаулар

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес анық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Тоқум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 43,5 га құрайды. Координаттар: 1) 49°06'28.5629"се, 81°33'14.0970"шб; 2) 49°06'30.0168"се, 81°33'14.1790"шб; 3) 49°06'31.8046"се, 81°33'40.4515"шб; 4) 49°06'42.4058"се, 81°33'45.3445"шб; 5) 49°06'40.1248"се, 81°34'1.0172"шб; 6) 49°06'38.0200"се, 81°34'1.8600"шб; 7) 49°06'17.9800"се, 81°33'57.0000"шб; 8) 49°06'17.1798"се, 81°33'31.0978"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 12:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал ауылы, Жаңаөзен ауылы, Ер Жанібек көшесі 8, "Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Боке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Боке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Боке және Ақжал кенттерінен көлікті жөнелту уақыты 23.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mtQ1TGxROUoXl0BldlRk1o2Q5YUjXj3.1>. Конференция идентификаторы: 776 8454 9626, кіру коды: PWFETJ. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша хатделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер базасы» порталда <https://ndbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі танысқа болады, сондай-ақ "Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ ЖАО сайтында [e-priroda.gov.kz](https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat) "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде: <https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер базасы» порталда, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: priroduue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес анық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 0500050, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Оскемен қ., 070002, М. Горький ж.еі, 21, БСН: 211040029201. Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolsec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolsec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

Общественные слушания

ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Тоқум. Территория воздействия: область Абай, Жармакский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 43,5 га. Координаты: 1) 49°06'28.5629"сш, 81°33'14.0970"вл; 2) 49°06'30.0168"сш, 81°33'14.1790"вл; 3) 49°06'31.8046"сш, 81°33'40.4515"вл; 4) 49°06'42.4058"сш, 81°33'45.3445"вл; 5) 49°06'40.1248"сш, 81°34'1.0172"вл; 6) 49°06'38.0200"сш, 81°34'1.8600"вл; 7) 49°06'17.9800"сш, 81°33'57.0000"вл; 8) 49°06'17.1798"сш, 81°33'31.0978"вл.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 12:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жармакский район, Ақжалский с.о. село Жаңаөзен, ул. Ер Жанібек 8, в здании «ГУ Аппарат Ақима Ақжалского сельского округа». Населенные пункты поселок Ақжал и Боке относятся к Ақжалскому сельскому округу, которые административно относятся к Жаңаөзену. Для жителей поселков Боке, Ақжал, которые будут предоставлены транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправления транспорта от п. Боке и Ақжал в 09:30 часов 23.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого, собрания и видеоконференция на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти регистрацию по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mtQ1TGxROUoXl0BldlRk1o2Q5YUjXj3.1>. Идентификатор конференции: 776 8454 9626, код доступа: PWFETJ. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По телефону можно ознакомиться с пакетом проектной документации и ознакомиться на портале <https://ndbecology.gov.kz/>, разделе «Календарь общественных слушаний», а также сайте МНО РМ «Управление природных ресурсов и экологии» <https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat>.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, разделе «Календарь общественных слушаний», а также сайте МНО РМ «Управление природных ресурсов и экологии» <https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на форме «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Тұрлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: priroduue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти рабочих дней, если не решены участники общественных слушаний.

Инициатор общественной деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050006, город Алматы, Бостандық район, проспект Ал-Фараби, д. 75/7, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Семей, Каменаторск, 070002, ул. М. Горького, 21, БСН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolsec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolsec21@gmail.com и тел.: +7 (777) 414-90-10.

14.11.2025 11:23

14.11.2025 11:21

Қоғамдық тыңдаулар

«Бөке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Тоқум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 43,5 га құрайды. Координаттар: 1) 49°06'28.5629"се, 81°33'14.0970"шб; 2) 49°06'30.0168"се, 81°33'14.1790"шб; 3) 49°06'31.8046"се, 81°33'40.4515"шб; 4) 49°06'42.4058"се, 81°33'45.3445"шб; 5) 49°06'40.1248"се, 81°34'1.0172"шб; 6) 49°06'38.0200"се, 81°34'1.8600"шб; 7) 49°06'17.9400"се, 81°33'57.000"шб; 8) 49°06'17.1798"се, 81°33'31.0978"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 12:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал ауылы, Жанаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жанаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен көлікпен жөнелту уақыты 23.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mtQ0TGxROUoXcl0BdHk1ajQ0YUgXj3.1>. Конференция идентификаторы: 776 8454 9626, кіру коды: PWFE7J. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамапшасының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://adbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі танысуға болады, сондай-ақ "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ ЖАО сайтында e-priroda.gov.kz "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде: <https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prirodnyye-resursy-oblabay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамапшасы: "Бөке" ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzertskil@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

Общественные слушания

ТОО «Бөке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие в Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Тоқум. Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 43,5 га. Координаты: 1) 49°06'28.5629"сш, 81°33'14.0970"вл; 2) 49°06'30.0168"сш, 81°33'14.1790"вл; 3) 49°06'31.8046"сш, 81°33'40.4515"вл; 4) 49°06'42.4058"сш, 81°33'45.3445"вл; 5) 49°06'40.1248"сш, 81°34'1.0172"вл; 6) 49°06'38.0200"сш, 81°34'1.8600"вл; 7) 49°06'17.9800"сш, 81°33'57.000"вл; 8) 49°06'17.1798"сш, 81°33'31.0978"вл.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 12:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. село Жанаөзен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Ақима Ақжалского сельского округа». Населенные пункты поселок Ақжал и Бөке относятся к Ақжалскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаөзену. Для жителей поселков Бөке, Ақжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Бөке и Ақжал в 09:30 часов 23.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференция на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mtQ0TGxROUoXcl0BdHk1ajQ0YUgXj3.1>.

Идентификатор конференции: 776 8454 9626, код доступа: PWFE7J. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обратиться по телефону инициатора намечаемой услуги.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://adbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также на сайте МИО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-priroda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/nemleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Тұрлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: prirodnyye-resursy-oblabay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Бөке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандықский район, проспект Ал-Фараби, д. 75/7, БСН: 080840017304, e-mail: wowzertskil@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БСН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414-90-10.

[illegible]

Идентификатор конференции: 776 8454 9628, код доступа: PW7E71. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефону оператора назначаемой услуги.

С помощью проектной документации можно сориентироваться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <http://ndbcology.gov.kz>, разделе «Календарь общественных слушаний», а также сайте МБЮ ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования в области Абый» e-prroda.gov.kz, в разделе «Общественные слушания» <http://www.gov.kz/memleket/entities/abyy-tabygt>.

Все замечания и предложения принимаются в срок до 15.06.2017 г. в рабочие дни до дня проведения общественных слушаний на сайте: <http://www.oblabyt.ru>, либо лично в состоянии окружающей среды и природных ресурсов, а также в адрес: г. Омск, ул. Угрюмова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области ОблАиР», тел.: 8 (383) 33-44-73, электронный адрес: primodnyye-resursy-obl.ablay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний, в ходе проведения открытого собрания предоставляется до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор намеченной деятельности: ТОО «Бекет», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: www.beket.kz@gmail.com, тел: 8-775-476-01-47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept» 12.11.2025 10:52

Қазбату а/о әкімшілігі

12.11.2025 10:17

Доклад по материалам документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум

В рамках проекта по добыче окисленных руд на участке Токум была начата разработка карьера. Настоящим планом горных работ предусматривается отработка сульфидных запасов в объеме 907 тыс. тонн эксплуатационных запасов руды.

Свойства горных пород и руд, условия их залегания, климатические условия и масштабы предстоящей деятельности обуславливают применение цикличной технологии производства вскрышных и добычных работ с использованием гидравлических экскаваторов в комплексе с автомобильным транспортом.

Отработку запасов участка предусматривается вести открытым способом в границах одного карьера.

Как было указано выше, производительность предприятия по добыче геологической руды составит 50 тыс. тонн в год, с учетом потерь и разубоживания.

В общем, для извлечения эксплуатационных балансовых запасов в объеме 884 тыс. тонн необходимо попутно извлечь 1988,3 тыс.м³ вскрышных пород. При этом средний коэффициент вскрыши составит 1,9 м³/т.

Согласно Техническому заданию, режим горных работ принимается круглогодичный, двухсменный, вахтовым методом с продолжительностью вахты 15 дней (2 смены по 12 часов в сутки), 365 дней в году.

В данных условиях наиболее приемлемой является кольцевая центральная система разработки.

В соответствии с указанным порядком развития рабочей зоны вскрытие каждого нового горизонта осуществляется путем создания временного скользящего съезда в месте, удобном для беспрепятственной отработки его запасов и подготовки площадки для вскрытия нового нижележащего горизонта. По данным инженерно-геологических исследований и практического опыта на предприятии определено, что подготовку 80% горной массы необходимо предусматривать при помощи буровзрывных работ. Для рыхления будет использоваться скважинная отбойка горной массы. Буровзрывные работы предполагается осуществлять силами подрядной организации.

На основе физико-механических свойств разрабатываемых руд и пород, а также учитывая условия разработки месторождения и производительность карьера, в качестве выемочно-погрузочного оборудования целесообразно принять гидравлический экскаватор.

В данном плане горных работ в качестве транспорта для перевозки руды и вскрышных пород принимается автомобильный транспорт, основными преимуществами которого являются: независимость от внешних источников питания энергии, упрощение процесса отвалообразования, сокращение длины транспортных коммуникаций благодаря возможности преодоления относительно крутых подъемов автодорог, мобильность. Вывоз руды и вскрышных пород из карьера будет осуществляться через въездные траншеи. Парковка, текущий ремонт и обслуживание технологического транспорта осуществляется на территории промплощадки. С целью уменьшения пыления при транспортировке, внутрикарьерные и внешние автодороги орошаются поливооросительной машиной.

Размещение вскрышных пород предусматривается на внешнем отвале на северном борту карьера. Объем вскрыши будет перемещаться на уже существующий отвал, образованный в период отработки карьера, в рамках добычи окисленных руд. Общий объем извлеченных вскрышных пород из карьера составит 1 698,355 тыс.м³, Из данного объема 198,4 тыс.м³ будут использованы на отсыпку автодорог. Высота отсыпки составит 1 м. Оставшаяся часть вскрышной породы в объеме 1,5 млн.м.куб будет перемещена в отвал вскрышных пород.

При разработке карьера предусматривается транспортировка сульфидной руды автосамосвалами на площадки кучного выщелачивания месторождения Васильевское,

расположенные в 4 км от участка Токум. При этом предусматривается склад руды с оперативной вместимостью 6 тыс. м³, на случай простоя карьера. Перед началом работ с проектной площади необходимо снять почвенно-растительный слой (ПРС). Емкость склада ПРС рассчитана с учетом размещения в нем плодородного слоя, снятого при проведении водоотводного канала. Объем ПРС будет размещен на уже существующий склад ПРС, поверх массы, снятой в рамках добычи окисленных руд, соответственно площадь склада ПРС не изменится и составит 6,4 тыс.м².

Водопритоки в карьер будут формироваться за счет дренирования вод аллювиального водоносного горизонта и вод экзогенной и тектонической трещиноватости каменноугольных отложений.

Категория объекта.

Согласно разделу 1 Приложения 2 Экологического кодекса Республики Казахстан добыча и обогащение твердых полезных ископаемых, за исключением общераспространенных полезных ископаемых относится к **I категории объектов**, оказывающих негативное воздействие на окружающую среду.

АТМОСФЕРНЫЙ ВОЗДУХ

В соответствии с требованиями п. 12 Методики определения нормативов эмиссий в окружающую среду (приказ МЭГПР от 10 марта 2021 года № 63) перечень источников выбросов и их характеристики определяются для проектируемых объектов на основе проектной информации.

Так, на период проведения добычных работ предусматриваются следующие источники загрязняющих веществ в атмосфере:

- карьер (выемочно-погрузочные работы, автотранспортные работы на вскрыше, руде и ПСП, работа автосамосвалов, работа спецтехники, взрывные работы, буровые работы) – ист. 6001;
- отвал ОПП (формирование отвала ОПП, работа спецтехники на отвале, пыление отвала ОПП) – ист. 6002;
- отвал ПСП (формирование отвала ПСП, работа спецтехники на отвале, пыление отвала ПСП) – ист. 6003;
- рудный склад (сульфидные руды) – ист. 6004;
- рудный склад (окисленные руды) – ист. 6005;
- отсыпка технологических дорог – ист. 6006;
- склад ГСМ (подрядные работы) – ист. 6007;
- топливозаправщик (подрядные работы) – ист. 6008;
- ДЭС насосов карьера – ист. 0001;
- ДЭС осветительных мачт – ист. 0002;
- АПО (подрядные работы) – ист. 0003.

Общее количество источников выбросов вредных веществ в атмосферу на проектируемом объекте - 11, в том числе: организованных – 3, неорганизованных – 8.

Перечень загрязняющих веществ, предполагающих к выбросу в атмосферу: всего 11 наименований: пыль неорганическая: 70-20% двуокиси кремния (3 класс опасности), азота диоксид (2 класс опасности), азот оксид (3 класс опасности), углерода оксид (4 класс опасности), серы диоксид (3 класс опасности), углеводороды предельные C12-19 (4 класс опасности), формальдегид (2 класс опасности), акролеин (2 класс опасности), углерод черный (сажа) (3 класс опасности), взвешенные вещества (3 класс опасности), сероводород (2 класс опасности).

Все работы, сопровождающиеся эмиссиями в атмосферный воздух, будут выполняться в 2025-2044 годах.

Согласно Правилам ведения регистра выбросов и переноса загрязнителей (№ 346 от 31.08.2021 г.) деятельность предприятия относится к видам деятельности, на которые распространяются требования о представлении отчетности в Регистр выбросов и переноса загрязнителей с принятыми пороговыми значениями для мощности производства

(промышленность по переработке минерального сырья). Отчетность за предыдущий год представляется ежегодно до 1 апреля текущего года.

Также в ходе проведения добычных работ будут использоваться различная техника и автотранспорт, максимально-разовые выбросы от которых в соответствии с п. 24 Методики определения нормативов (приказ (приказ МЭГПР от 10 марта 2021 года № 63) учитываются в целях оценки воздействия на атмосферный воздух (только от тех, чья работа связана с их стационарным расположением). Валовые выбросы от двигателей передвижных источников (т/год) не нормируются и в общий объем выбросов вредных веществ не включаются. Значения максимально-разовых выбросов от учитываемых передвижных источников отображаются только в таблице «Параметры выбросов загрязняющих веществ в атмосферу» и при расчёте рассеивания ЗВ в приземном слое атмосферы.

ВОДНЫЕ РЕСУРСЫ

Для расчета объема хозяйственно-питьевого водопотребления для нужд персонала принята норма 2175,4 м³/год.

Для технического водоснабжения используется вода из пруда-накопителя технической воды.

Пылеподавление проводится с помощью поливальных машин.

Питьевая вода в настоящее время доставляется к местам работы в закрытых емкостях, которые снабжены кранами. Емкости изготавливаются из материалов, разрешенных Минздравом РК.

Для питьевого водоснабжения работников планируется использование привозной воды. Для технологических нужд будут использоваться карьерные воды и привозная вода.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан норматив допустимых сбросов (далее НДС) загрязняющих веществ являются величинами эмиссий, которые устанавливаются на основе расчетов для каждого выпуска и предприятия в целом. НДС загрязняющих веществ используются при выдаче разрешений на воздействия в окружающую среду.

Ввиду отсутствия данных о фактических сбросах загрязняющих веществ так как объект проектируемый, в качестве фактических концентраций принимаются предельно допустимые концентрации (ПДК) для водных объектов культурно-бытового пользования.

Нормативы сбросов установлены по аналогии проекта промышленной разработки окисленных золотосодержащих руд месторождения Васильевское» для ТОО «ГМК «Васильевское».

Перечень загрязняющих веществ, предполагающих к сбросу: всего 12 наименований: азот аммонийный, нитриты, нитраты, нефтепродукты, железо, магний, марганец, хлориды, сульфаты, кадмий, медь, свинец.

Общий объем сбросов составит 3,908 тн/год. Осушение карьера с помощью организованного открытого водоотлива будет вестись параллельно с горными работами.

Самый ближайший водный объект озеро Боконское находится на западной стороне от месторождения (0,375 км). На северной стороне от месторождения находится озеро Ак школа (2,911 км). На предприятии имеется согласование с РГУ «Ертисская бассейновая инспекция».

РАСТИТЕЛЬНЫЙ И ЖИВОТНЫЙ МИР

Редкие, исчезающие, естественные пищевые и лекарственные растения в границах СЗЗ проектируемого объекта отсутствуют. Изменения видового состава растительности, ее состояния, продуктивности сообществ, пораженность вредителями в районе намечаемой деятельности не отмечаются.

Использование растительных ресурсов района при реализации проектных решений не предусматривается. Зона влияния намечаемой деятельности на растительность ограничивается участком проведения работ.

В участок намечаемой деятельности ареалы обитания животных, занесенных в Красную Книгу Республики Казахстан, не входят.

Работы производственного объекта планируется проводить в пределах производственных площадок.

Наиболее отрицательное воздействие на животный мир связано с механическими повреждениями почвенного покрова, из-за чего уничтожается растительный покров, дающий пищу и убежище для животных, а также производственный шум.

Эксплуатация объекта не приведет к нарушению кормовой базы и мест обитания животных, а также миграционных путей.

Проектом предусмотрено выполнение мероприятий по сохранению растительного и животного мира.

ЗЕМЕЛЬНЫЕ РЕСУРСЫ И ПОЧВЫ

Нарушения земель неизбежны при производстве работ по добыче и переработке полезных ископаемых. В результате намечаемой деятельности в границе участка работ будет сформирован новый «техногенный» ландшафт, а также работы будут проводиться на территории действующего производства, которые после истечения срока отработки месторождения будут рекультивированы.

Предусматривается снятие почвенно-плодородного слоя со складированием его в отвалы ПСП.

Территория размещения объектов свободна от застройки и зеленых насаждений. Дополнительные площади для размещения объектов не требуются, все площадки предприятия находятся в границах горного отвода.

Направление изменений в почвенном покрове в период эксплуатации будут выявляться в процессе проведения мониторинга почв, который является одним из компонентов всей системы экологического мониторинга на участке Токум.

ФИЗИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ

Основными источниками шума на предприятии являются горнодобывающее оборудование, бульдозеры, трактора, работа транспортных средств и т.п.

Защита от шума и вибрации обеспечивается конструктивными решениями используемого оборудования (бульдозеры, экскаваторы, автосамосвалы и др.). Фактором увеличения уровней шума и вибрации является механический износ технологического оборудования и его узлов, поэтому для предотвращения возможных превышений уровня шума и вибрации выполняются следующие мероприятия:

контрольные замеры шума и вибрации на рабочих местах;

при превышении уровней шума и вибрации производится контрольное обследование с целью установления причины и принятия мер по замене или ремонту узлов;

периодическая проверка оборудования, машин и механизмов на наличие и исправность звукопоглощающих кожухов, облицовок и ограждающих конструкций, виброизоляции рукояток управления, подножек, сидений, площадок работающих машин.

На участке проведения добычных работ отсутствуют объекты с выбросами высокотемпературных смесей, в связи с этим тепловое воздействие на приземный слой атмосферы исключен.

При реализации проектных решений воздействие по радиационному фактору исключается.

ПРОГРАММА УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ

При эксплуатации месторождения будут образовываться промышленные и бытовые отходы:

1. Вскрышные породы;
2. Смешанные коммунальные отходы;
3. Промасленная ветошь;
4. Отработанные масла;

5. Отработанные аккумуляторы;
6. Отработанные фильтрующие элементы техники и оборудования;
7. Тара из-под взрывчатых веществ;
8. Отработанные шины;
9. Лом черных и цветных металлов;
10. Золошлаковые отходы;
11. Отработанные нефтесорбирующие боны.

При проведении добычных работ внедрены следующие мероприятия по обращению с отходами производства и потребления согласно требованиям приложения 4 Экологического кодекса Республики Казахстан:

- с целью минимизации захоронения отходов производства предусматривается использование вскрышных пород на собственные нужды;
- для сбора и временного накопления отходов производства и потребления организованы специальные площадки, установлены контейнеры, оборудованы склады;
- передача отходов производства и потребления осуществляется специализированным организациям по договору.

ПРОГРАММА ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ЭКОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ

В соответствии с требованиями пункта 1 статьи 182 Экологического кодекса Республики Казахстан от 2 января 2021 года № 400-VI ЗРК (далее – ЭК РК) операторы объектов I и II категорий обязаны осуществлять производственный экологический контроль.

Согласно требованиям, ст.187 ЭК РК оператор объекта ведёт внутренний учёт, формирует и представляет периодические отчёты по результатам производственного экологического контроля в электронной форме в Национальный банк данных об окружающей среде и природных ресурсах Республики Казахстан в соответствии с правилами, утверждаемыми уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Отчёт о выполнении программы производственного экологического контроля предоставляются ежеквартально до первого числа второго месяца за отчётным кварталом в информационную систему уполномоченного органа в области охраны окружающей среды.

К периодическим отчётам производственного экологического контроля прилагаются акты или протокола отбора проб, протокола результатов испытаний производственного экологического мониторинга.

В рамках проведения работ инструментальный контроль на организованных источниках не предусмотрен, все источники контролируются расчетным методом.

В период проведения работ осуществляется мониторинг атмосферного воздуха на границе СЗЗ с периодичностью 1 раз в квартал.

Контроль на оз. Боконское и р. Боке предусмотрен 1 раз в год в 3 квартале, по мониторинговым скважинам – 2 раза в год.

Производственный экологический контроль за состоянием почвенного покрова проводится с привлечением сторонней аккредитованной лаборатории 1 раз в год.

ПЛАН МЕРОПРИЯТИЙ ПО ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ.

Основным мероприятием при реализации Плана является проведение работ по пылеподавлению, направленному на снижение объемов выбросов пыли при производстве работ по строительству и реконструкции.

Реализация Плана будет осуществляться в период проведения работ с 2026 по 2034 гг.

При соблюдении всех требований экологического законодательства в ходе реализации намечаемой деятельности, своевременного контроля и мониторинга воздействие на окружающую среду оценивается как допустимое.

План горных работ по добыче сульфидных руд участка Токум

Материалы документов для получения
экологического разрешения на воздействие

ТОО «Боке»

В рамках проекта по добыче окисленных руд на участке Токум была начата разработка карьера. Настоящим планом горных работ предусматривается отработка сульфидных запасов в объеме 907 тыс. тонн эксплуатационных запасов руды.

Свойства горных пород и руд, условия их залегания, климатические условия и масштабы предстоящей деятельности обуславливают применение цикличной технологии производства вскрышных и добычных работ с использованием гидравлических экскаваторов в комплексе с автомобильным транспортом.

Отработку запасов участка предусматривается вести открытым способом в границах одного карьера.

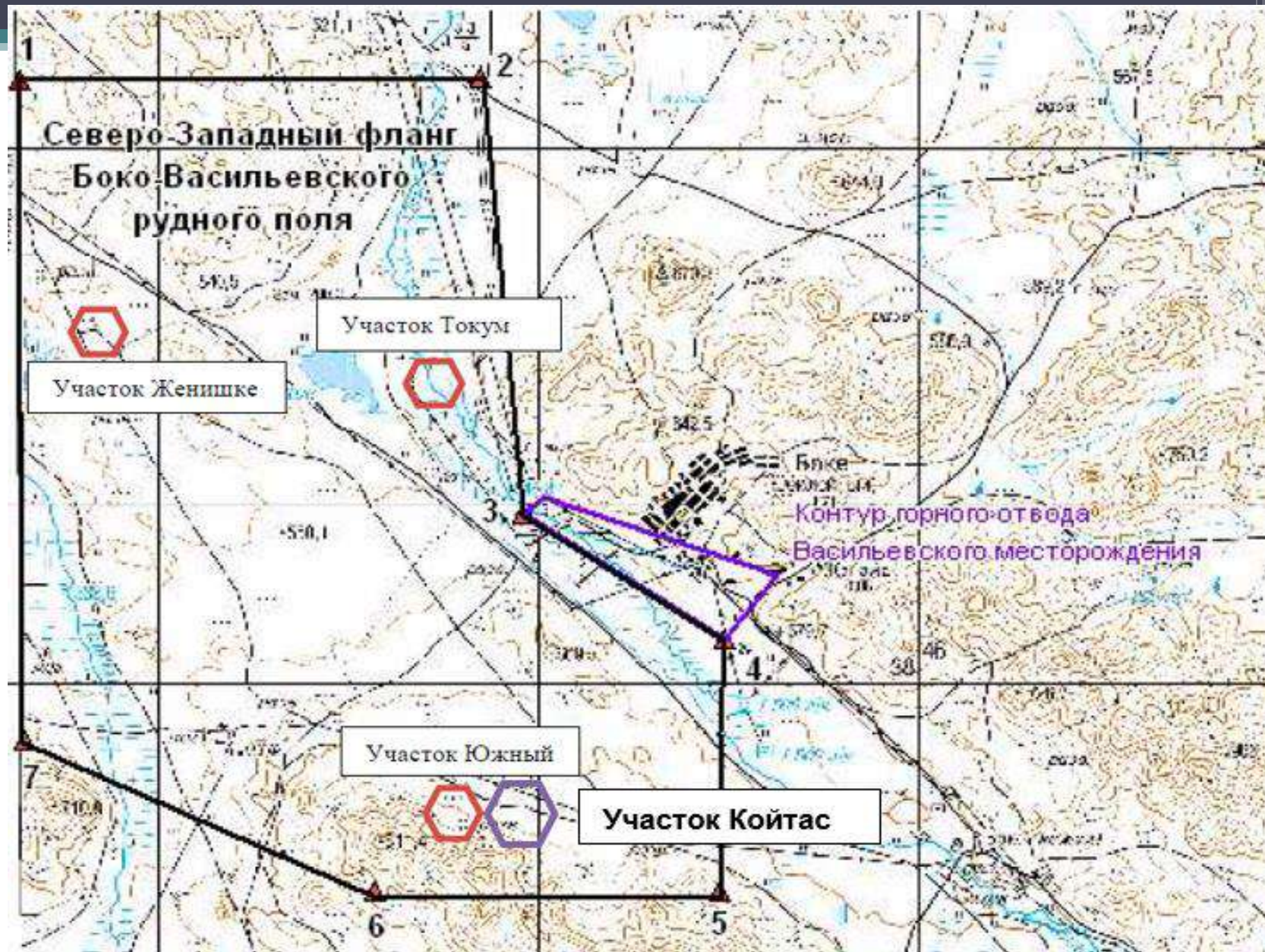
Как было указано выше, производительность предприятия по добыче геологической руды составит 50 тыс. тонн в год, с учетом потерь и разубоживания.

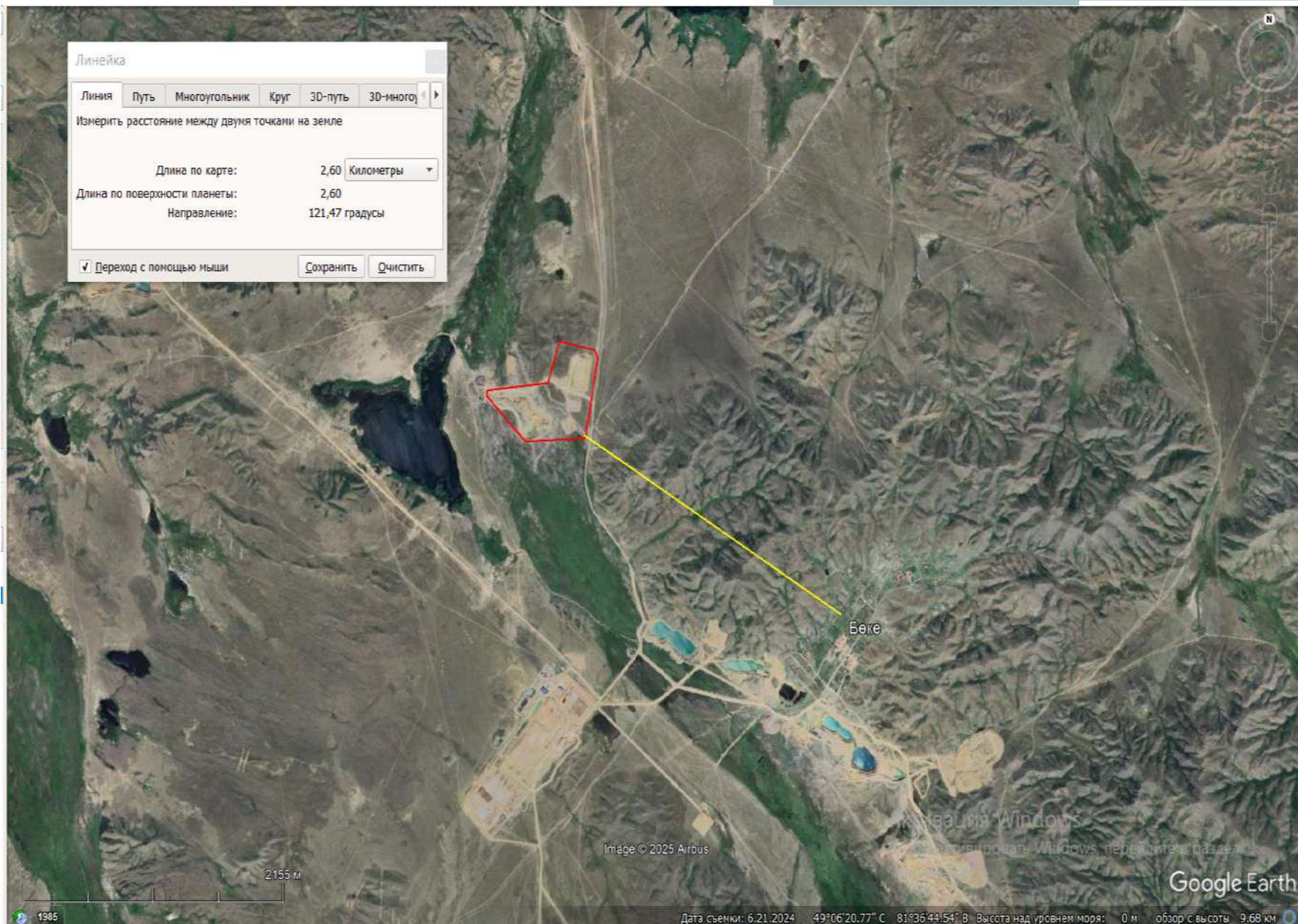
В общем, для извлечения эксплуатационных балансовых запасов в объеме 884 тыс. тонн необходимо попутно извлечь 1988,3 тыс.м³ вскрышных пород. При этом средний коэффициент вскрыши составит 1,9 м³/т.

Согласно Техническому заданию, режим горных работ принимается круглогодичный, двухсменный, вахтовым методом с продолжительностью вахты 15 дней (2 смены по 12 часов в сутки), 365 дней в году.

В данных условиях наиболее приемлемой является кольцевая центральная система разработки.

В соответствии с указанным порядком развития рабочей зоны вскрытие каждого нового горизонта осуществляется путем создания временного скользящего съезда в месте, удобном для беспрепятственной отработки его запасов и подготовки площадки для вскрытия нового нижележащего горизонта. По данным инженерно-геологических исследований и практического опыта на предприятии определено, что подготовку 80% горной массы необходимо предусматривать при помощи буровзрывных работ. Для рыхления будет использоваться скважинная отбойка горной массы. Буровзрывные работы предполагается осуществлять силами подрядной организации.

Линейка

Линия Путь Многоугольник Круг 3D-путь 3D-многог.

Измерить расстояние между двумя точками на земле

Длина по карте: 2,60 Километры

Длина по поверхности планеты: 2,60

Направление: 121,47 градусы

☒ Переход с помощью мыши

Сохранить Очистить

Бере

Image © 2025 Airbus

Google Earth

Дата съемки: 6.21.2024 49°06'20.77" С 81°36'44.54" В Высота над уровнем моря: 0 м обзор с высоты: 9.68 км

На основе физико-механических свойств разрабатываемых руд и пород, а также учитывая условия разработки месторождения и производительность карьера, в качестве выемочно-погрузочного оборудования целесообразно принять гидравлический экскаватор.

В данном плане горных работ в качестве транспорта для перевозки руды и вскрышных пород принимается автомобильный транспорт, основными преимуществами которого являются: независимость от внешних источников питания энергии, упрощение процесса отвалообразования, сокращение длины транспортных коммуникаций благодаря возможности преодоления относительно крутых подъемов автодорог, мобильность. Вывоз руды и вскрышных пород из карьера будет осуществляться через въездные траншеи. Парковка, текущий ремонт и обслуживание технологического транспорта осуществляется на территории промплощадки. С целью уменьшения пыления при транспортировке, внутрикарьерные и внешние автодороги орошаются поливооросительной машиной.

Размещение вскрышных пород предусматривается на внешнем отвале на северном борту карьера. Объем вскрыши будет перемещаться на уже существующий отвал, образованный в период отработки карьера, в рамках добычи окисленных руд. Общий объем извлеченных вскрышных пород из карьера составит 1 698,355 тыс.м³, Из данного объема 198,4 тыс.м³ будут использованы на отсыпку автодорог Высота отсыпки составит 1 м. Оставшаяся часть вскрышной породы в объеме 1,5 млн.м.куб будет перемещена в отвал вскрышных пород.

При разработке карьера предусматривается транспортировка сульфидной руды автосамосвалами на площадки кучного выщелачивания месторождения Васильевское, расположенные в 4 км от участка Токум. При этом предусматривается склад руды с оперативной вместимостью 6 тыс. м³, на случай простоя карьера. Перед началом работ с проектной площади необходимо снять почвенно-растительный слой (ПРС). Емкость склада ПРС рассчитана с учетом размещения в нем плодородного слоя, снятого при проведении водоотводного канала. Объем ПРС будет размещен на уже существующий склад ПРС, поверх массы, снятой в рамках добычи окисленных руд, соответственно площадь склада ПРС не изменится и составит 6,4 тыс.м².

Водопритоки в карьер будут формироваться за счет дренирования вод аллювиального водоносного горизонта и вод экзогенной и тектонической трещиноватости каменноугольных отложений.

Категория объекта.

Согласно разделу 1 Приложения 2 Экологического кодекса Республики Казахстан добыча и обогащение твердых полезных ископаемых, за исключением общераспространенных полезных ископаемых относится к **I категории объектов**, оказывающих негативное воздействие на окружающую среду.

АТМОСФЕРНЫЙ ВОЗДУХ

В соответствии с требованиями п. 12 Методики определения нормативов эмиссий в окружающую среду (приказ МЭГПР от 10 марта 2021 года № 63) перечень источников выбросов и их характеристики определяются для проектируемых объектов на основе проектной информации.

Так, на период проведения добычных работ предусматриваются следующие источники загрязняющих веществ в атмосферу:

- Карьер – ист. 6001; отвал ОПП – ист. 6002; отвал ПСП– ист. 6003; рудный склад (сульфидные руды) – ист. 6004; рудный склад (окисленные руды) – ист. 6005; отсыпка технологических дорог – ист. 6006; склад ГСМ (подрядные работы) – ист. 6007; топливозаправщик (подрядные работы) – ист. 6008; ДЭС насосов карьера – ист. 0001; ДЭС осветительных мачт – ист. 0002; АПО (подрядные работы) – ист. 0003.

Общее количество источников выбросов вредных веществ в атмосферу на проектируемом объекте - 11, в том числе: организованных – 3, неорганизованных – 8.

Перечень загрязняющих веществ, предполагающих к выбросу в атмосферу: всего 11 наименований: пыль неорганическая: 70-20% двуокиси кремния (3 класс опасности), азота диоксид (2 класс опасности), азот оксид (3 класс опасности), углерода оксид (4 класс опасности), серы диоксид (3 класс опасности), углеводороды предельные C12-19 (4 класс опасности), формальдегид (2 класс опасности), акролеин (2 класс опасности), углерод черный (сажа) (3 класс опасности), взвешенные вещества (3 класс опасности), сероводород (2 класс опасности).

Все работы, сопровождающиеся эмиссиями в атмосферный воздух, будут выполняться в 2025-2044 годах.

Согласно Правилам ведения регистра выбросов и переноса загрязнителей (№ 346 от 31.08.2021 г.) деятельность предприятия относится к видам деятельности, на которые распространяются требования о представлении отчетности в Регистр выбросов и переноса загрязнителей с принятыми пороговыми значениями для мощности производства (промышленность по переработке минерального сырья). Отчетность за предыдущий год представляется ежегодно до 1 апреля текущего года.

Также в ходе проведения добычных работ будут использоваться различная техника и автотранспорт, максимально-разовые выбросы от которых в соответствии с п. 24 Методики определения нормативов (приказ (приказ МЭГПР от 10 марта 2021 года № 63) учитываются в целях оценки воздействия на атмосферный воздух (только от тех, чья работа связана с их стационарным расположением). Валовые выбросы от двигателей передвижных источников (т/год) не нормируются и в общий объем выбросов вредных веществ не включаются. Значения максимально-разовых выбросов от учитываемых передвижных источников отображаются только в таблице «Параметры выбросов загрязняющих веществ в атмосферу» и при расчёте рассеивания ЗВ в приземном слое атмосферы.

ВОДНЫЕ РЕСУРСЫ

Для расчета объема хозяйственно-питьевого водопотребления для нужд персонала принята норма 2175,4 м³/год.

Для технического водоснабжения используется вода из пруда-накопителя технической воды.

Пылеподавление проводится с помощью поливальных машин.

Питьевая вода в настоящее время доставляется к местам работы в закрытых емкостях, которые снабжены кранами. Емкости изготавливаются из материалов, разрешенных Минздравом РК.

Для питьевого водоснабжения работников планируется использование привозной воды. Для технологических нужд будут использоваться карьерные воды и привозная вода.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан норматив допустимых сбросов (далее НДС) загрязняющих веществ являются величинами эмиссий, которые устанавливаются на основе расчетов для каждого выпуска и предприятия в целом. НДС загрязняющих веществ используются при выдаче разрешений на воздействия в окружающую среду.

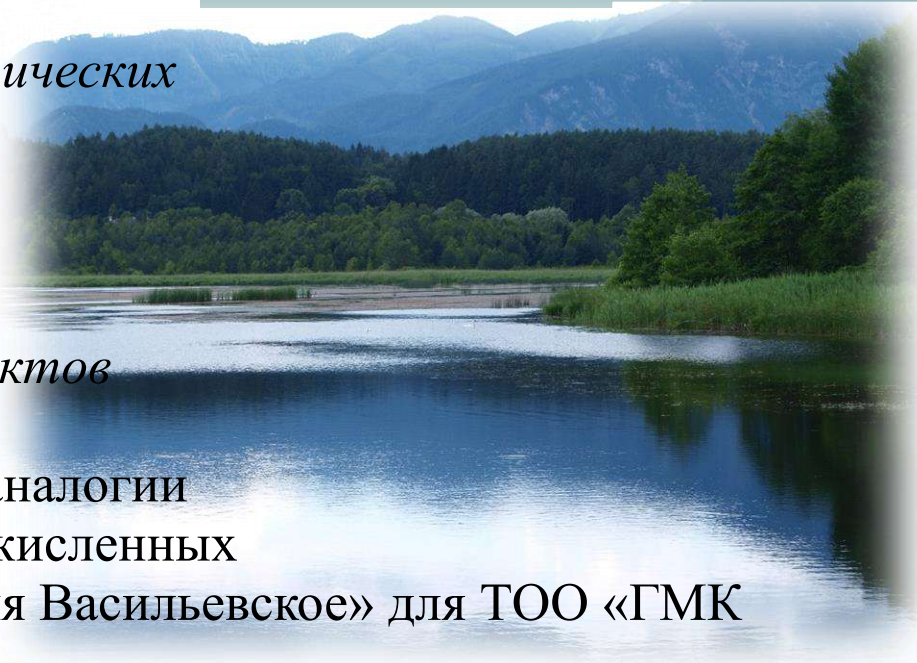
Ввиду отсутствия данных о фактических сбросах загрязняющих веществ так как объект проектируемый, в качестве фактических концентраций принимаются предельно допустимые концентрации (ПДК) для водных объектов культурно-бытового пользования.

Нормативы сбросов установлены по аналогии проекта промышленной разработки окисленных золотосодержащих руд месторождения Васильевское» для ТОО «ГМК «Васильевское».

Перечень загрязняющих веществ, предполагающих к сбросу: всего 12 наименований: азот аммонийный, нитриты, нитраты, нефтепродукты, железо, магний, марганец, хлориды, сульфаты, кадмий, медь, свинец.

Общий объем сбросов составит 3,908 тн/год. Осушение карьера с помощью организованного открытого водоотлива будет вестись параллельно с горными работами.

Самый ближайший водный объект озеро Боконское находится на западной стороне от месторождения (0,375 км). На северной стороне от месторождения находится озеро Ак школа (2,911 км). На предприятии имеется согласование с РГУ «Ертисская бассейновая инспекция».

Месторождение Токум

ЖИВОТНЫЙ И РАСТИТЕЛЬНЫЙ МИР

Редкие, исчезающие, естественные пищевые и лекарственные растения в границах СЗЗ проектируемого объекта отсутствуют. Изменения видового состава растительности, ее состояния, продуктивности сообществ, пораженность вредителями в районе намечаемой деятельности не отмечаются.

Использование растительных ресурсов района при реализации проектных решений не предусматривается. Зона влияния намечаемой деятельности на растительность ограничивается участком проведения работ.

В участок намечаемой деятельности ареалы обитания животных, занесенных в Красную Книгу Республики Казахстан, не входят.

Работы производственного объекта планируется проводить в пределах производственных площадок.

Наиболее отрицательное воздействие на животный мир связано с механическими повреждениями почвенного покрова, из-за чего уничтожается растительный покров, дающий пищу и убежище для животных, а также производственный шум.

Эксплуатация объекта не приведет к нарушению кормовой базы и мест обитания животных, а также миграционных путей.

Проектом предусмотрено выполнение мероприятий по сохранению растительного и животного мира.

Земельные ресурсы и почвы

Нарушения земель неизбежны при производстве работ по добыче и переработке полезных ископаемых. В результате намечаемой деятельности в границе участка работ будет сформирован новый «техногенный» ландшафт, а также работы будут проводиться на территории действующего производства, которые после истечения срока отработки месторождения будут рекультивированы.

Предусматривается снятие почвенно-плодородного слоя со складированием его в отвалы ПСП.

Территория размещения объектов свободна от застройки и зеленых насаждений. Дополнительные площади для размещения объектов не требуются, все площадки предприятия находятся в границах горного отвода.

Верхний плодородно-растительный слой является ценным, медленно возобновляющимся природным ресурсом, поэтому при ведении горных работ последний подлежит снятию, перемещению в резерв и последующему использованию в народном хозяйстве.

Направление изменений в почвенном покрове в период эксплуатации будут выявляться в процессе проведения мониторинга почв, который является одним из компонентов всей системы экологического мониторинга на участке Токум.

ФИЗИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ

Основными источниками шума на предприятии являются горнодобывающее оборудование, бульдозеры, трактора, работа транспортных средств и т.п.

Защита от шума и вибрации обеспечивается конструктивными решениями используемого оборудования (бульдозеры, экскаваторы, автосамосвалы и др.). Фактором увеличения уровней шума и вибрации является механический износ технологического оборудования и его узлов, поэтому для предотвращения возможных превышений уровня шума и вибрации выполняются следующие мероприятия:

- контрольные замеры шума и вибрации на рабочих местах;

- при превышении уровней шума и вибрации производится контрольное обследование с целью установления причины и принятия мер по замене или ремонту узлов;

- периодическая проверка оборудования, машин и механизмов на наличие и исправность звукопоглощающих кожухов, облицовок и ограждающих конструкций, виброизоляции рукояток управления, подножек, сидений, площадок работающих машин.

На участке проведения добычных работ отсутствуют объекты с выбросами высокотемпературных смесей, в связи с этим тепловое воздействие на приземный слой атмосферы исключен.

При реализации проектных решений воздействие по радиационному фактору исключается.

ПРОГРАММА УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ

При эксплуатации месторождения будут образовываться промышленные и бытовые отходы:

Вскрышные породы; Смешанные коммунальные отходы; Промасленная ветошь; Отработанные масла; Отработанные аккумуляторы; Отработанные фильтрующие элементы техники и оборудования; Тара из-под взрывчатых веществ; Отработанные шины; Лом черных и цветных металлов; Золошлаковые отходы; Отработанные нефтесорбирующие боны.

При проведении добычных работ внедрены следующие мероприятия по обращению с отходами производства и потребления согласно требованиям приложения 4 Экологического кодекса Республики Казахстан:

- с целью минимизации захоронения отходов производства предусматривается использование вскрышных пород на собственные нужды;
- для сбора и временного накопления отходов производства и потребления организованы специальные площадки, установлены контейнеры, оборудованы склады;
- передача отходов производства и потребления осуществляется специализированным организациям по договору.

ПРОГРАММА ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ЭКОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ

В соответствии с требованиями пункта 1 статьи 182 Экологического кодекса Республики Казахстан от 2 января 2021 года № 400-VI ЗРК (далее – ЭК РК) операторы объектов I и II категорий обязаны осуществлять производственный экологический контроль.

Согласно требованиям, ст.187 ЭК РК оператор объекта ведёт внутренний учёт, формирует и представляет периодические отчёты по результатам производственного экологического контроля в электронной форме в Национальный банк данных об окружающей среде и природных ресурсах Республики Казахстан в соответствии с правилами, утверждаемыми уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Отчёт о выполнении программы производственного экологического контроля предоставляются ежеквартально до первого числа второго месяца за отчётным кварталом в информационную систему уполномоченного органа в области охраны окружающей среды.

К периодическим отчётам производственного экологического контроля прилагаются акты или протокола отбора проб, протокола результатов испытаний производственного экологического мониторинга.

В рамках проведения работ инструментальный контроль на организованных источниках не предусмотрен, все источники контролируются расчетным методом.

В период проведения работ осуществляется мониторинг атмосферного воздуха на границе СЗЗ с периодичностью 1 раз в квартал.

Контроль на оз. Боконское и р. Боке предусмотрен 1 раз в год в 3 квартале, по мониторинговым скважинам – 2 раза в год.

Производственный экологический контроль за состоянием почвенного покрова проводится с привлечением сторонней аккредитованной лаборатории 1 раз в год.

ПЛАН МЕРОПРИЯТИЙ ПО ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Основным мероприятием при реализации Плана является проведение работ по пылеподавлению, направленному на снижение объемов выбросов пыли при производстве работ по строительству и реконструкции.

Реализация Плана будет осуществляться в период проведения работ с 2026 по 2034 гг.

При соблюдении всех требований экологического законодательства в ходе реализации намечаемой деятельности, своевременного контроля и мониторинга воздействие на окружающую среду оценивается как допустимое.

Спасибо за внимание!